

Державний комітет статистики України

Про соціально-економічне
становище України

за січень–липень 2009 року

Київ

КОРОТКІ ПІДСУМКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНОВИЩА УКРАЇНИ

Промисловість. Індекс промислової продукції у липні 2009р. порівняно з попереднім місяцем та липнем 2008р. становив відповідно 104,9% та 73,3%, за підсумками 7 місяців п.р. – 69,6%, що на 0,7 в.п. більше аналогічного показника за I півріччя 2009р.

Сільське господарство. У січні–липні 2009р. загальне виробництво продукції сільського господарства порівняно з відповідним періодом 2008р. зросло на 3,8%, у т.ч. в аграрних підприємствах – на 5,9%, у господарствах населення – на 1,8%. Обсяг продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств у фактичних цінах, за розрахунками, становив 74,9 млрд.грн.

Будівництво. У січні–липні 2009р. підприємствами країни виконано будівельних робіт на суму 18,2 млрд.грн., що у порівнянних цінах становить 45,7% до обсягів будівництва відповідного періоду попереднього року.

Транспорт. За січень–липень 2009р. підприємствами транспорту перевезено 375,3 млн.т вантажів, що становило 69,2% від обсягу перевезень вантажів за січень–липень 2008р. Вантажооборот досяг 200,6 млрд.ткм, що склало 66,7% від обсягу січня–липня 2008р. За січень–липень 2009р. послугами пасажирського транспорту скористалися 4,3 млрд. пасажирів, виконано пасажирську роботу в обсязі 77,3 млрд.пас.км, що становить відповідно 87,7% та 89,6% від обсягів січня–липня 2008р.

Зовнішня торгівля. Обсяг експорту товарів та послуг України за I півріччя 2009р. становив 21624 млн.дол. США, імпорту – 22095,7 млн.дол. Порівняно з відповідним періодом попереднього року експорт склав 56,4%, а імпорт – 48,7%. Від’ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу становило 471,7 млн.дол. (за I півріччя 2008р. – 7068,7 млн.дол.).

Оптова торгівля. Обороти підприємств оптової торгівлі за січень–липень 2009р. становив 420,3 млрд.грн. Фізичний обсяг оптового товарообороту склав 76% порівняно з січнем–липнем 2008р.

Роздрібна торгівля. Обороти роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–липень 2009р. становив 235,9 млрд.грн. і склав 84,1% від обсягу січня–липня 2008р. У структурі обороту роздрібної торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 31,1%.

Ціни. Індекс споживчих цін у липні 2009р. становив 99,9%, з початку року – 108,5%.

Індекс цін виробників промислової продукції у липні 2009р. становив 100,7%, з початку року – 104,9%.

Заробітна плата. Середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника за I півріччя 2009р. становила 1812 грн. і зросла порівняно з відповідним періодом попереднього року на 6,2%. У червні порівняно з травнем п.р. розмір заробітної плати зріс у середньому на 7,0%, а з червнем попереднього року – на 5,2%.

Середній розмір номінальної заробітної плати штатних працівників у червні п.р. становив 1980 грн., що у 3,2 раза вище рівня мінімальної заробітної плати (625 грн.).

Ринок праці. Кількість зареєстрованих безробітних на 1 серпня 2009р. порівняно з 1 липня зменшилась на 7,8% і склала 606,9 тис. осіб, що на 17,0% більше порівняно з відповідною датою 2008р.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по країні за липень п.р. знизився на 0,2 в.п. і на 1 серпня становив 2,2% населення працездатного віку.

Населення. На 1 липня 2009р. в Україні, за оцінкою, проживало 46029,3 тис. осіб. Упродовж січня–червня 2009р. чисельність населення зменшилася на 114,4 тис. осіб, що в розрахунку на 1000 жителів склало 5,0 особи.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

	Фактично за січень— липень 2009р.	Темпи зростання, %			
		липень 2009р. до		січень— липень 2009р. до січня— липня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень— липень 2008р. до січня— липня 2007р.
		червня 2009р.	липня 2008р.		
Обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) ¹ , млн.грн.	297341,5	х	х	х	х
Індекс промислового виробництва	х	104,9	73,3	69,6	107,3
Обсяг продукції сільського господарства, млн.грн.	74880	х	х	103,8	110,9
Виробництво продукції тваринництва					
м'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	1472,9	102,1	111,9	98,5	101,6
молоко, тис.т	6950,2	99,2	98,6	99,1	95,7
яйця, млн.шт.	9498,6	95,7	104,5	103,3	106,5
Інвестиції в основний капітал ¹ , млн.грн.	54081,7	х	х	56,7	108,2
Введення в експлуатацію загальної площі житла ¹ , тис.м ²	2268,0	х	х	56,1	102,5
Обсяг продукції будівництва, млн.грн.	18211,0	х	х	45,7	97,9
Вантажооборот, млрд.ткм	200,6	107,2	74,3	66,7	107,0
Пасажирооборот, млрд.пас.км	77,3	106,6	89,2	89,6	105,2
Експорт товарів та послуг ¹ , млн.дол. США	21624,0	х	х	56,4	141,9
Імпорт товарів та послуг ¹ , млн.дол. США	22095,7	х	х	48,7	154,7
Сальдо (+, -) ¹ , млн.дол. США	-471,7	х	х	х	х

Продовження

	Фактично за січень– липень 2009р.	Темпи зростання, %			
		липень 2009р. до		січень– липень 2009р. до січня– липня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень– липень 2008р. до січня– липня 2007р.
		червня 2009р.	липня 2008р.		
Оборот роздрібної торгівлі, млн.грн.	235876,9	х	х	84,1	126,6
Середньомісячна заробітна плата одного працівника					
номінальна, грн.	1812 ¹	107,0 ²	105,2 ³	106,2 ¹	139,4 ¹
реальна, %	х	105,8 ²	91,4 ³	89,9 ¹	109,5 ¹
Заборгованість із виплати заробітної плати – усього ⁴ , млн.грн.	1639,2	108,8	227,1	х	85,9
Кількість зареєстрованих безробітних на кінець періоду, тис. осіб	606,9	92,2	117,0	х	х
Індекс цін виробників промислової продукції	х	100,7	96,3	104,9 ⁵	134,1 ⁵
Індекс споживчих цін	х	99,9	115,5	108,5 ⁵	114,9 ⁵

¹ Дані за січень–червень.² Червень 2009р. у % до травня 2009р.³ Червень 2009р. у % до червня 2008р.⁴ Станом на 1 липня.⁵ Липень у % до грудня попереднього року.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

Індекс промислової продукції у липні 2009р. порівняно з попереднім місяцем та липнем 2008р. становив відповідно 104,9% та 73,3%, за підсумками 7 місяців п.р. – 69,6%, що на 0,7 в.п. більше аналогічного показника за I півріччя 2009р.

Динаміка промислового виробництва за основними видами діяльності характеризується такими даними:

	(відсотків)		
	Індекси промислової продукції		
	липень 2009р. до червня 2009р.	липень 2009р. до липня 2008р.	січень–липень 2009р. до січня–липня 2008р.
Промисловість	104,9	73,3	69,6
Добувна та переробна промисловість	104,1	72,1	67,9
Добувна промисловість	106,5	86,5	82,5
Добування паливно-енергетичних корисних копалин	100,2	93,3	95,0
Добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних	116,4	78,7	67,4
Переробна промисловість	103,4	68,6	64,3
з неї			
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	96,7	91,3	93,7
Легка промисловість	105,5	79,2	68,7
текстильне виробництво; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	105,9	77,1	66,2
виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	104,1	89,7	80,2
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	98,7	70,9	64,4
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	108,4	79,6	77,6
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	100,2	85,4	86,4
Хімічна та нафтохімічна промисловість	94,7	72,2	66,8
хімічне виробництво	90,0	68,9	66,9
виробництво гумових та пластмасових виробів	108,0	81,6	66,4
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	105,9	61,6	53,7
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	115,3	69,6	58,8
Машинобудування	98,0	47,1	47,5
виробництво машин та устаткування	99,6	55,1	53,3

	Продовження		
	Індекси промислової продукції		
	липень 2009р. до червня 2009р.	липень 2009р. до липня 2008р.	січень–липень 2009р. до січня–липня 2008р.
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	79,8	66,2	66,3
виробництво транспортних засобів та устаткування	116,8	34,0	35,0
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	111,8	83,3	82,7

У **добувній** промисловості індекс виробництва за 7 місяців 2009р. становив 82,5%, що на 0,6 в.п. перевищує показник січня–червня п.р. На підприємствах з добування вугілля і торфу темп росту продукції становив 93,6%, вуглеводнів – 98,1%, металевих руд – 70,8%.

Дані про видобуток (випуск) основних видів продукції добувної промисловості наведено в таблиці.

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Вугілля готове, млн.т	32,7	4,5	100,9	91,3	93,6
Брикети і напівбрикети торф'яні агломеровані, тис.т	82,8	18,9	156,2	90,9	115,8
Нафта сира, тис.т	1716	258	107,4	100,2	94,5
Газ нафтовий попутний, млн.м ³	447	59,6	102,8	83,7	87,0
Газовий конденсат, тис.т	601	84,8	105,5	93,3	93,0
Газ природний, млрд.м ³	11,9	1,6	102,2	99,3	103,7
Руди і концентрати залізні неагломеровані, млн.т	34,7	6,1	122,9	87,2	72,3
Руди і концентрати залізні агломеровані, млн.т	30,9	5,2	118,0	82,0	71,2
Вапняк, млн.т	9,6	1,8	123,0	68,6	55,8
Крейда, тис.т	136	28,4	102,9	5,1	3,7
Піски природні, млн.м ³	2,9	0,6	124,2	48,9	38,7

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Галька, гравій, щебінь та камінь дроблений, млн.м ³	20,8	4,1	114,7	69,0	57,2
Каолін і глини каолінові інші, тис.т	512	130	119,3	54,4	50,9
Сіль і хлорид натрію чистий, тис.т	1892	317	121,3	93,5	87,4

У січні–липні 2009р. проти аналогічного періоду 2008р. випуск (видобуток) готового вугілля знизився на 2,2 млн.т, руд і концентратів залізних неагломерованих – на 13,3 млн.т, брикетів і напівбрикетів торф'яних агломерованих – зріс на 11,3 тис.т. На підприємствах із добування вуглеводнів скоротилися обсяги видобутку нафти сирової (на 99,8 тис.т), газу нафтового попутного (на 66,9 млн.м³), газового конденсату (на 45,5 тис.т), при цьому зріс видобуток газу природного (на 431 млн.м³).

У **переробній** промисловості у січні–липні 2009р. індекс продукції становив 64,3% (у I півріччі п.р. – 63,5%).

У виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів за підсумками 7 місяців п.р. індекс промислової продукції становив 93,7%, у т.ч. на підприємствах кондитерської, молочної, тютюнової та м'ясної промисловості – відповідно 90,5%, 88,3%, 86,3% та 85,0%, з виробництва напоїв – 94,7%, хліба і хлібобулочних виробів – 89,8%. Водночас у виробництві олії та жирів випуск продукції збільшився на 40,1%, готових кормів для тварин – на 11,2%, прянощів і приправ – на 4,6%.

Випуск основних видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Яловичина і телятина, свіжі (парні) чи охолоджені, тис.т	43,7	7,7	103,7	78,9	67,6
Яловичина і телятина, морожені, тис.т	14,1	3,0	103,8	136,9	53,7
Свинина свіжа (парна) чи охолоджена, тис.т	53,3	8,4	98,7	92,0	67,2
Свинина морожена, тис.т	3,0	0,6	102,0	64,0	40,1
М'ясо і субпродукти харчові свійської птиці, свіжі чи охолоджені, тис.т	355	55,7	100,5	124,0	113,7

	Продовження				
	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
М'ясо і субпродукти харчові свійської птиці, морожені, тис.т	45,5	7,0	104,1	108,9	107,1
Вироби ковбасні, тис.т	150	23,4	103,6	79,4	81,0
Напівфабрикати м'ясні (включаючи з м'яса птиці) ¹ , тис.т	33,2	5,0	98,0	61,1	58,7
Риба приготовлена та консерви з риби, в оцті, олії, маринаді, томаті; рибні палички ² , тис.т	32,8	4,6	92,9	62,6	73,7
Соки фруктові та овочеві, нектари, тис.т	422	61,7	95,5	81,6	69,8
Овочі консервовані натуральні, тис.т	37,6	17,2	220,0	84,4	87,4
Олія соняшникова нерафінована, тис.т	1607	209	95,3	181,3	162,1
Маргарин і продукти аналогічні, тис.т	192	23,1	91,8	91,3	112,3
Молоко оброблене рідке, тис.т	440	67,9	101,0	99,5	92,9
Масло вершкове, тис.т	44,9	8,8	85,1	80,7	82,2
Спреди та суміші жирові, тис.т	38,4	5,0	86,6	76,7	83,8
Сир свіжий неферментований та сир кисломолочний, тис.т	48,9	6,9	107,0	93,6	90,2
Сири жирні, тис.т	141	22,4	98,6	113,0	100,5
Продукти кисломолочні, тис.т	299	47,9	103,5	96,7	92,6
Вироби хлібобулочні, тис.т	1012	153	104,9	92,9	91,4
Печиво солодке і вафлі, тис.т	182	24,4	90,6	86,7	85,8
Шоколад та інші продукти харчові готові з вмістом какао в брикетах, пластинах чи плитках, тис.т	158	17,7	96,5	71,6	85,8
Вироби кондитерські з цукру, включаючи білий шоколад, без вмісту какао, тис.т	152	22,6	112,7	102,3	103,4
Соуси (крім томатних) і продукти для приготування соусів; приправи та прянощі змішані інші, тис.т	125	17,8	97,9	107,8	112,0

¹ Без продукції підприємств ресторанного господарства та торгівлі.

² Включаючи продукцію підприємств, віднесених до виду діяльності "рибне господарство".

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Продовження Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Коньяки, бренді, млн.дал	1,5	0,1	38,2	45,5	79,8
Горілка, інші міцні спиртві напої, млн.дал	25,8	1,7	26,8	53,5	129,9
Лікери, солодкі наливки, спиртві настоянки, горілка інша, інші спиртві напої, млн.дал	7,9	1,1	71,5	40,5	53,8
Спирт етиловий неденатурований із вмістом спирту не менше 80 об.%, млн.дал	14,2	1,9	69,3	97,7	95,0
Пиво солодове, включаючи пиво безалкогольне і пиво з вмістом алкоголю менше 0,5%, млн.дал	191	35,8	104,1	93,8	93,7
Води натуральні мінеральні, млн.дал					
негазовані	14,0	2,6	112,4	97,3	75,4
газовані	66,9	14,9	118,5	110,9	87,2
Напої безалкогольні, млн.дал	102	20,5	109,8	104,0	89,8
Сигарети, які містять тютюн, або суміші тютюну з заміниками тютюну, млрд.шт.	65,1	10,2	121,7	79,5	87,0

У січні–липні 2009р. спостерігалось зниження виробництва з більшості видів продукції харчової промисловості. Водночас проти січня–липня попереднього року зросло виробництво свіжих чи охолоджених м'яса і субпродуктів харчових свійської птиці на 42,8 тис.т, олії соняшникової нерафінованої – на 615 тис.т, кормів готових для сільськогосподарських тварин та свійської птиці – більш ніж на 239 тис. т, маргарину і продуктів аналогічних – на 21 тис.т, круп – на 26,6 тис.т, горілки, інших міцних спиртвих напоїв – на 5,9 млн.дал, виробів кондитерських з цукру, включаючи білий шоколад, без вмісту какао – на 5 тис.т.

У легкій промисловості темп виробництва за січень–липень 2009р. становив 68,7% (за січень–червень п.р. – 66,9%). На підприємствах текстильного виробництва індекс продукції становив 62,6%, з виробництва одягу, хутра та виробів з хутра – 68,6%, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 80,2%.

Дані щодо виробництва основних видів продукції легкої промисловості наведено в таблиці.

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Пряжа бавовняна, т	3907	479	63,8	48,7	56,8
Тканини – всього, тис.м ²	46442,5	9073,7	111,8	89,4	69,4
з них					
вовняні	2496,4	260,1	94,3	50,7	57,9
лляні	16,7	8,8	169,2	69,8	3,7
бавовняні	18801,0	4341,6	114,2	87,5	61,2
ворсові, махрові і тканини спеціальні інші	629,1	107,1	105,1	41,2	38,3
з волокон хімічних	24499,3	4356,1	110,8	99,3	83,1
Білизна постільна, тис.шт.	4303	658	95,1	64,6	62,8
Килими та вироби килимові, тис.м ²	2393	361	117,7	63,3	59,2
Матеріали неткані і вироби з матеріалів нетканих, т	6380	1432	139,7	106,0	73,2
Вата бавовняна, віскозна та з інших текстильних матеріалів, вироби з вати, т	9269	1619	115,1	95,9	87,5
Полотна трикотажні машинного чи ручного в'язання, т	1159	162	61,4	68,4	68,9
Вироби панчішно-шкарпеткові трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис. пар	31670	2709	54,4	76,4	90,6
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі типу "парки" чи "аляски" та вироби аналогічні чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	192	40,8	101,0	103,8	90,4
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі типу "парки" чи "аляски" та вироби аналогічні жіночі та дівчачі, тис.шт.	937	279	134,8	80,2	73,6
Костюми чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	367	46,0	94,3	76,7	68,6
Піджаки та блейзери, куртки типу піджаків, джемperi та вироби аналогічні чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	465	73,0	99,6	71,5	71,1
Жакети та блейзери, піджаки, куртки типу піджаків, джемperi та вироби аналогічні жіночі та дівчачі, тис.шт.	1100	232	116,5	140,5	74,1

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Продовження Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Сукні та сарафани жіночі та дівчачі, тис.шт.	648	83,7	87,8	175,8	113,0
Светри, джемperi, пуловери, жилети та вироби аналогічні трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис.шт.	692	133	138,0	81,2	52,8
Одяг верхній трикотажний, тис.шт.	1860	357	120,7	81,8	68,5
Трикотаж спідній, тис.шт.	8835	1164	96,0	67,2	71,7
Пальта і напівпальта, шуби з хутра натурального, шт.	3206	554	116,6	103,6	76,8
Шкіра, оброблена після дублення чи оброблена під пергамент, тис.м ²	1414	176	119,3	61,9	59,7
Чемодани, саквояжі, сумки-чемоданчики для косметики і туалетних речей, сумки господарські, сумки чоловічі і молодіжні, чохли для одягу, портфелі, кейси, ранці учнівські і т.ін., тис.шт.	3687	492	103,3	114,7	110,3
Взуття, тис. пар	10848	1488	95,3	92,9	89,5

На підприємствах з оброблення деревини та виробництва виробів з деревини у січні–липні 2009р. темп промислової продукції становив 64,4%.

Виробництво окремих видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Деревина, уздовж розпиляна чи розколота, завтовшки більше 6 мм, тис.м ³	682	106	99,1	78,5	68,1
Бруски, планки та фризи для паркетного або дерев'яного покриття підлоги, профільовані, незібрані, з деревини листяних порід, тис.м ²	1690	238	95,0	67,7	79,4
Фанера клеєна, тис.м ³	54,5	8,5	102,3	59,4	52,0

Продовження

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Плити деревостружкові необроблені, тис.м ³ ум.	673	99,3	95,9	77,1	68,8
Шпон лущений, тис.м ³	10,5	1,6	166,7	54,6	37,8
Шпон струганий, млн.м ²	16,0	2,2	98,6	81,3	75,7
Вікна, двері, їх рами та пороги, дерев'яні, тис.м ²	1037	171	105,6	54,2	48,7
Паркет дерев'яний щитовий, тис.м ²	281	40,0	101,0	83,9	76,4

На підприємствах з виробництва паперової маси, паперу, картону та виробів з них індекс продукції порівняно з січнем–липнем 2008р. становив 85,1%, поліграфічної діяльності – 70,1%.

Виробництво окремих видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня–липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Папір та картон для графічних робіт некрейдовані, тис.т	14,3	3,1	113,7	84,2	56,2
Папір побутового та санітарно- гігієнічного призначення, тис.т	67,6	9,7	105,0	93,0	92,9
Папір та картон спеціальні некрейдовані; папір сигаретний, не розрізаний за розмірами, тис.т	197	31,5	100,6	94,6	84,9
Коробки, ящики та сумки з гофро- ваних паперу та картону, млн.м ²	400	64,8	103,7	90,0	85,5
Коробки, ящики та сумки збірні з негофрованих паперу та картону, тис.т	33,9	5,7	104,6	78,5	64,8
Папір туалетний, млн. рулонів	311	46,2	102,2	94,6	99,0
Шпалери та аналогічні покриття з паперу, млн.ум. кусків	87,3	15,5	99,2	80,4	83,2
Зошити, млн.шт.	192	60,2	180,1	60,9	39,8
Друкування газет, журналів та видань періодичних, які виходять щонайменше чотири рази на тиждень, млн. примірників 4-шпальтових газет формату А2	411	62,2	105,7	48,8	43,7

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Продовження Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Друкування книг, млн.арк. відбитків, приведених до формату 60 на 90 см	1129	170	128,0	83,0	97,6
Друкування газет, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, млн. примірників 4-шпальтових газет формату А2	1771	244	103,8	71,8	79,2
Друкування журналів та видань періодичних, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, млн.арк. відбитків, приведених до формату 60 на 90 см	650	85,9	95,1	61,5	65,4

У виробництві коксу індекс промислової продукції у липні 2009р. порівняно з попереднім місяцем становив 110,7%, за підсумками 7 місяців п.р. – 76,1%, що на 1,7 в.п. перевищує показник січня–червня п.р. На підприємствах з виробництва продуктів нафтоперероблення порівняно з січнем–липнем 2008р. спостерігалось зменшення випуску продукції на 6,2%.

Дані про виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення наведено в таблиці.

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Кокс та напівкокс з вугілля кам'яного, млн.т	9,9	1,6	111,2	86,2	76,0
Смоли (кам'яновугільні), тис.т	449	68,6	101,0	86,1	77,9
Бензин моторний з вмістом свинцю 0,013 г/л і менше, тис.т	1847	270	104,9	96,4	92,5
Паливо дизельне для транспорту автомобільного і залізничного, тис.т	2143	267	84,6	75,2	104,5
Мазути паливні важкі, тис.т	1365	175	109,3	94,6	94,2

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Продовження Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Мастила, масла інші, тис.т	57,4	9,1	108,3	43,8	46,7
Пропан і бутан скраплені, тис.т	404	62,1	109,1	99,2	91,6
Бітум нафтовий і сланцевий, тис.т	177	37,7	83,6	60,9	74,1

У січні–липні 2009р. обсяги первинної переробки нафти склали 5,8 млн.т, що на 3,3% менше, ніж у відповідному періоді 2008р. Скоротилось виробництво бензину моторного з вмістом свинцю 0,013 г/л і менше та мазутів паливних важких (на 150 тис.т і 84,0 тис.т відповідно) при зростанні випуску палива дизельного для транспорту автомобільного і залізничного (на 92,3 тис.т).

У хімічній та нафтохімічній промисловості індекс продукції за січень–липень 2009р. становив 66,8% (за I півріччя п.р. – 65,8%). На підприємствах з випуску основної хімічної продукції темп виробництва проти січня–липня 2008р. становив 57,9%, фармацевтичного виробництва – 91,1%, з випуску мила та миючих засобів, засобів для чищення та полірування, парфумерних та косметичних засобів – 93,2%, лаків та фарб – 74,0%, гумових – 48,3% та пластмасових виробів – 73,1%.

Динаміка виробництва основних видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Барвники синтетичні, т	1393	280	114,8	97,2	81,6
Металоїди, тис.т	56,3	7,3	83,8	44,7	52,9
Кислота сірчана, тис.т	416	63,0	114,1	44,6	42,8
Вуглеводні циклічні, тис.т	47,8	4,6	56,0	48,3	29,8
Аміак синтетичний, тис.т	1664	163	77,3	44,1	54,8
Добрива азотні мінеральні чи хімічні, тис.т	1281	137	82,7	60,5	75,3
Пластмаси у первинних формах, тис.т	164	25,9	102,8	77,9	56,0
Пестициди та інші агрохімічні продукти, т	4862	713	97,7	113,2	139,8

	Продовження				
	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Фарби та лаки на основі полімерів, дисперговані або розчинені у неводних середовищах, тис.т	71,7	13,3	91,4	78,4	73,0
Препарати лікарські, т					
на основі антибіотиків	380	55,4	90,0	62,8	85,1
на основі гормонів	61,4	7,3	80,2	93,4	79,5
інші	14255	1581	67,7	82,0	91,6
Волокна хімічні, тис.т	8,1	1,5	113,2	50,3	34,4
Шини – всього, тис.шт.	2181	361	102,1	67,1	51,9
Трубки, труби, шланги та фітинги жорсткі з полімерів етилену, пропілену, вінілхлориду та інших пластмас, тис.т	110	22,5	110,3	104,1	70,8
Плити, листи, плівка, фольга і стрічки пластмасові неармовані чи некомбіновані з іншими матеріалами, тис.т	73,9	13,2	114,2	93,4	78,2
Мішки і пакети (включно конусо- подібні) з полімерів етилену, тис.т	30,6	4,2	135,7	72,6	105,7

На підприємствах з випуску іншої неметалевої мінеральної продукції темп росту в січні–липні 2009р. становив 53,7%, у т.ч. у виробництві виробів з бетону, гіпсу та цементу – 41,9%, цементу, вапна та гіпсових сумішей – 61,1%, скла та виробів зі скла – 66,5%, цегли, черепиці та інших будівельних виробів з випаленої глини – 43,5%.

Виробництво основних видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Вироби ізолюючі багатошарові зі скла, тис.м ²	748	152	100,5	61,2	55,0
Банки зі скла для консервування (в 0,5-літровому обчисленні), млн.шт.	438	52,3	97,0	73,2	84,7
Ємності зі скла для напоїв і харчових продуктів, млн.шт.	1292	188	103,4	72,8	74,0
Посуд столовий, кухонний, інші господарсько-побутові вироби з фарфору, млн.шт.	10,9	1,7	90,2	86,6	50,0

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Плити та плитки керамічні, тис.м ²	23521	3643	114,4	108,2	99,3
Цегла керамічна невогнетривка будівельна, млн.шт.ум. цегли	522	106	96,3	51,0	43,5
Цемент, тис.т	5324	1052	99,7	70,9	57,3
Вапно, тис.т	2135	317	96,3	70,6	68,5
Блоки та цегла з цементу, штучного каменю чи бетону для будівництва, млн.шт.ум. цегли	491	107	116,6	57,8	38,6
Елементи конструкцій збірні для будівництва з цементу, бетону чи штучного каменю, тис.м ³	858	163	114,8	46,6	37,5
Листи гофровані, шифер та анало- гічні вироби з азбестоцементу, млн.ум. плит	197	46,4	114,6	74,4	58,6
Вироби з асфальту або аналогічно- го матеріалу в рулонах, млн.м ²	12,7	4,0	141,1	59,3	47,8

У металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів у липні 2009р. порівняно з попереднім місяцем індекс продукції становив 115,3%, за січень–липень п.р. – 58,8%, що на 1,8 в.п. більше аналогічного показника за I півріччя 2009р. На підприємствах з виробництва чавуну, сталі та феросплавів проти січня–липня 2008р. темп росту продукції становив 60,4%, труб – 55,8%, кольорових металів – 67,1%, готових металевих виробів – 51,1%.

Динаміка виробництва основних видів продукції наведена в таблиці.

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Чавун, тис.т	14338	2365	117,3	77,5	66,5
Сталь (без напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям), тис.т	8828	1524	120,4	65,4	52,4
Прокат готовий чорних металів, тис.т	8850	1539	123,2	78,3	61,1
з нього					
прокат плоский гарячекатаний зі сталі нелегованої та легованої (крім нержавіючої та швидкорізальної)	3979	714	124,6	78,5	63,1

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Продовження Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
прутки і стержні інші (не в бух- тах), кутики та профілі фасонні і спеціальні гарячекатані зі сталі нелегованої та легованої (крім не- ржавіючої та швидкорізальної)	2088	354	122,2	64,3	53,0
Труби великого та малого діаметрів, профілі пустотілі, з металів чорних, тис.т	974	181	118,3	72,6	59,2
Дріт зі сталі, тис.т	193	34,2	103,3	83,6	62,3
Конструкції збірні будівельні з чавуну чи сталі, тис.т	28,7	5,3	113,7	57,7	45,3
Конструкції інші, частини конст- рукцій, плити, панелі та вироби аналогі- чні з металів чорних або алюмінію, тис.т	154	26,1	113,7	43,4	39,7
Резервуари та цистерни металеві місткістю понад 300 л, тис.т	11,8	1,3	86,8	75,9	59,3
Радіатори центрального опалення без електричного підігріву з металів чорних, т	246	71	215,2	4,9	2,1
Котли центрального опалення, тис.шт.	105	22,7	115,7	60,3	58,2

У липні 2009р. проти червня п.р. зросло виробництво металопродукції за всім технологічним циклом від чавуну до готових виробів. Разом з тим менше, ніж у січні–липні 2008р., виплавлено чавуну на 7,2 млн.т, сталі без напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям, – на 8 млн.т, напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям – на 1,7 млн.т, випущено готового прокату на 5,6 млн.т, труб і профілів пустотілих з металів чорних – на 672 тис.т.

У машинобудуванні за підсумками 7 місяців 2009р. індекс виробництва продукції становив 47,5%, у т.ч. на підприємствах з виробництва електричних машин та устаткування – 66,4%, апаратури для радіо, телебачення та зв'язку – 64,8%, контрольно-вимірювальних приладів – 58,6%, машин та устаткування для добувної промисловості й будівництва, для сільського та лісового господарства, для металургії – відповідно 43,4%, 43,3%, 36,4%, залізничного рухомого складу – 36,5%, автомобільного транспорту – 16,7%.

Динаміка виробництва основних видів продукції наведена в таблиці.

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Двигуни та силові установки гідравлічні та пневматичні лінійної дії, тис.шт.	101	16,0	104,9	27,5	25,2
Насоси відцентрові для перекачки рідин та підйомники рідин, тис.шт.	169	25,8	83,2	161,1	78,1
Крани мостові на нерухомих опорах, шт.	51	7	63,6	53,8	57,3
Крани інші (козлові і мостові пересувні, порталні, дерик-крани суднові), шт.	81	7	33,3	21,2	35,7
Устаткування холодильне і морозильне промислове та насоси теплові, тис.шт.	65,9	12,6	99,7	109,1	56,7
Трактори для сільського та лісового господарства, шт.	432	53	35,6	8,6	10,0
Плуги відвальні, шт.	3370	276	431,3	88,5	175,4
Борони дискові, шт.	349	95	296,9	19,5	9,2
Розпушувачі та культиватори, шт.	2074	207	123,2	36,8	32,0
Сівалки, шт.	913	152	102,7	20,6	16,8
Верстати токарні, розточувальні, свердлувальні, фрезерувальні, шт.	62	4	50,0	13,3	39,2
Преси та машини кувальні, шт.	16	2	66,7	22,2	23,2
Верстати для оброблення дерева, шт.	484	73	90,1	38,4	33,6
Конвертери і машини ливарні, виливниці і ковші, що використовуються в металургії і в ливарному виробництві, шт.	3349	736	79,6	71,7	32,6
Елеватори, конвеєри та підйомники безперервної дії для підземних робіт, шт.	1200	338	108,0	53,9	37,3
Машини бурильні та прохідницькі, шт.	555	177	453,8	48,9	30,6
Машини та устаткування для цукрового виробництва, шт.	109	12	34,3	19,0	48,4
Холодильники-морозильники побутові комбіновані з окремими зовнішніми дверцями, тис.шт.	179	47,6	172,7	70,2	45,0
Холодильники побутові, тис.шт.	101	16,9	100,01	91,5	65,9
Машини пральні, тис.шт.	96,7	13,5	106,5	53,4	68,5
Електродвигуни та генератори постійного струму, тис.шт.	36,1	0,3	3,3	4,3	46,8

	Продовження				
	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Електродвигуни та генератори змінного струму, електродвигуни універсальні, тис.шт.	196	30,2	89,1	62,9	56,8
Трансформатори електричні, млн.шт.	7,8	1,6	127,3	103,8	81,3
Апаратура електрична високоволь- тна, тис.шт.	120	13,5	62,8	72,7	75,1
Апаратура електрична низьковоль- тна, млн.шт.	26,3	3,6	106,4	70,2	71,0
Провід ізольований обмотуваль- ний, тис.т	5,9	1,0	109,2	69,5	59,3
Проводи та кабелі електричні ни- зьковольтні на напругу до 1000 В, тис.км	198	32,9	85,8	62,8	57,9
Проводи та кабелі електричні високовольтні на напругу більше 1000 В, тис.км	5,2	0,8	86,3	40,1	38,2
Прилади напівпровідникові, млн.шт.	14,1	2,1	92,6	90,4	104,0
Телевізори, тис.шт.	159	10,8	57,6	24,6	45,8
Прилади для вимірювання фізич- них та хімічних величин, тис.шт.	2092	338	110,7	47,2	44,3
Лічильники електроенергії, включаючи калібрувальні, тис.шт.	925	185	101,5	102,2	114,4
Прилади та апаратура для автоматичного регулювання та ке- рування, тис.шт.	259	2,9	40,5	1,0	33,8
Автомобілі легкові, тис.шт.	42,6	6,1	80,6	13,9	15,9
Автобуси, шт.	564	70	76,9	6,5	8,4
Автомобілі вантажні шт.	1370	285	95,0	29,2	16,8
Причепи та напівпричепи (крім житлових або для туризму), тис.шт.	10,7	1,8	107,5	58,0	59,5
Вагони вантажні несамохідні, тис.шт.	5,1	0,7	125,0	22,3	25,7

На підприємствах з виробництва та розподілення електроенергії обсяги виробництва продукції проти січня–липня 2008р. зменшились на 17,3%. На теплових і атомних електростанціях виробництво електроенергії

скоротилось відповідно на 11,3 млрд. кВт·год і 6,4 млрд.кВт·год, на гідроелектростанціях – зросло на 0,1 млрд.кВт·год.

	Вироблено за		Липень 2009р. у % до		Січень– липень 2009р. у % до січня– липня 2008р.
	січень– липень 2009р.	липень 2009р.	червня 2009р.	липня 2008р.	
Електроенергія, млрд.кВт·год	97,5	13,5	109,4	87,6	84,7
у т.ч. вироблена					
тепловими електростанціями і					
теплоелектроцентралями	42,5	6,1	116,1	77,4	78,9
атомними електростанціями	47,5	6,5	105,7	96,7	88,2
гідроелектростанціями	7,5	0,9	95,9	110,8	101,0

Динаміка промислового виробництва по регіонах характеризується такими даними:

	Індекси промислової продукції (відсотків)		
	липень 2009р. до червня 2009р.	липень 2009р. до липня 2008р.	січень–липень 2009р. до січня–липня 2008р.
Україна	104,9	73,3	69,6
Автономна Республіка Крим	91,3	76,8	73,9
Вінницька	97,0	77,7	78,9
Волинська	97,9	54,8	46,1
Дніпропетровська	115,3	76,8	65,1
Донецька	109,5	73,8	67,4
Житомирська	101,3	78,4	72,6
Закарпатська	108,6	41,5	43,0
Запорізька	101,1	62,5	61,9
Івано-Франківська	91,9	81,5	74,2
Київська	103,6	81,8	77,2
Кіровоградська	85,5	93,8	69,1
Луганська	115,4	73,0	70,8
Львівська	107,9	79,7	75,2
Миколаївська	101,6	85,2	81,0
Одеська	78,9	63,3	76,0
Полтавська	106,1	78,5	75,4
Рівненська	105,2	56,7	68,5
Сумська	98,6	74,9	81,5

Продовження			
	Індекси промислової продукції		
	липень 2009р. до червня 2009р.	липень 2009р. до липня 2008р.	січень—липень 2009р. до січня—липня 2008р.
Тернопільська	108,5	88,9	72,0
Харківська	106,9	72,8	74,0
Херсонська	98,5	100,2	91,6
Хмельницька	107,1	94,4	69,6
Черкаська	92,7	50,9	71,0
Чернівецька	85,9	62,0	79,6
Чернігівська	102,4	77,6	81,1
м.Київ	97,4	64,0	66,3
м.Севастополь	104,0	82,4	69,1

За січень—червень 2009р. **реалізовано промислової продукції** (робіт, послуг) на 297,3 млрд.грн., з неї продукції добувної та переробної промисловості – на 233,8 млрд.грн. У структурі реалізації майже половина загальних обсягів припадала на виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, металургію і виробництво готових металевих виробів, та машинобудування.

Дані щодо обсягів і структури реалізованої продукції за основними видами промислової діяльності наведено в таблиці.

	Обсяг реалізованої промислової продукції, робіт, послуг у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу) за січень—червень 2009р.		<u>Довідково:</u> структура обсягу реалізованої промислової продукції, без урахування вартості електроенергії, газу та води, придбаних для перепродажу, %
	млн.грн.	у % до всієї реалізованої продукції	
Промисловість	297341,5	100	100
Добувна та переробна промисловість	233844,3	78,6	85,8
Добувна промисловість	26580,1	8,9	9,8
Добування паливно-енергетичних корисних копалин	14414,4	4,8	5,3
Добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних	12165,7	4,1	4,5
Переробна промисловість	207264,2	69,7	76,0
з неї			
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	56743,9	19,1	20,8

Продовження			
	Обсяг реалізованої промислової продукції, робіт, послуг у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу) за січень–червень 2009р.		<u>Довідково:</u> структура обсягу реалізованої промислової продукції, без урахування вартості електроенергії, газу та води, придбаних для перепродажу, %
	млн.грн.	у % до всієї реалізованої продукції	
Легка промисловість	2467,0	0,8	0,9
текстильне виробництво; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	1792,6	0,6	0,7
виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	674,4	0,2	0,2
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	2053,4	0,7	0,8
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	6892,8	2,3	2,5
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	21167,0	7,1	7,8
Хімічна та нафтохімічна промисловість	19237,5	6,5	7,0
хімічне виробництво	14033,0	4,7	5,1
виробництво гумових та пластмасових виробів	5204,5	1,8	1,9
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	9398,3	3,2	3,4
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	56053,3	18,8	20,6
Машинобудування	30700,2	10,3	11,3
виробництво машин та устаткування	12048,2	4,1	4,4
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	8118,0	2,7	3,0
виробництво транспортних засобів та устаткування	10534,0	3,5	3,9
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	63497,2	21,4	14,2

Примітка. Дані щодо обсягів реалізації за видами промислової діяльності сформовані за функціональним принципом (по однорідних продуктах) без урахування продукції, реалізованої підприємствами-замовниками.

Порівняно з I півріччям 2008р. в обсязі реалізації продукції добувної та переробної промисловості спостерігалось зниження частки сировинної й інвестиційної продукції відповідно на 5,9 в.п. та 3 в.п. при зростанні питомої ваги товарів широкого (на 8,8 в.п.) та тривалого (на 0,1 в.п.) використання.

Інформація по регіонах щодо розподілу обсягів реалізованої продукції добувної й переробної промисловості за групами наведена в таблиці.

(відсотків)

	Усього реалізовано продукції добувної й переробної промисловості за січень– червень 2009р.	У т.ч. за групами			
		сировинна продукція	інвести- ційна продукція	товари широкого використання	товари тривалого використання
Україна	100	63,6	11,7	23,5	1,2
Автономна Республіка Крим	100	42,5	12,9	44,5	0,1
Вінницька	100	21,0	4,3	73,5	1,2
Волинська	100	31,2	9,6	51,3	7,9
Дніпропетровська	100	85,8	5,1	8,8	0,3
Донецька	100	80,2	10,9	7,6	1,3
Житомирська	100	44,2	7,5	47,0	1,3
Закарпатська	100	33,3	23,8	32,3	10,6
Запорізька	100	57,0	28,4	14,5	0,1
Івано-Франківська	100	66,7	2,7	28,7	1,9
Київська	100	58,2	4,8	34,8	2,2
Кіровоградська	100	34,5	19,3	45,6	0,6
Луганська	100	90,5	5,1	4,3	0,1
Львівська	100	49,8	10,4	36,7	3,1
Миколаївська	100	35,9	22,4	39,8	1,9
Одеська	100	62,1	8,0	28,8	1,1
Полтавська	100	65,2	10,1	24,5	0,2
Рівненська	100	72,2	2,6	24,3	0,9
Сумська	100	24,8	48,4	26,7	0,1
Тернопільська	100	52,9	4,6	39,2	3,3
Харківська	100	37,7	17,4	41,2	3,7
Херсонська	100	47,6	18,9	33,5	0,0
Хмельницька	100	54,8	10,9	31,3	3,0
Черкаська	100	37,6	9,1	52,6	0,7
Чернівецька	100	42,6	11,1	42,0	4,3
Чернігівська	100	34,4	4,4	60,7	0,5
м.Київ	100	36,2	15,9	45,8	2,1
м.Севастополь	100	38,1	9,7	50,9	1,3

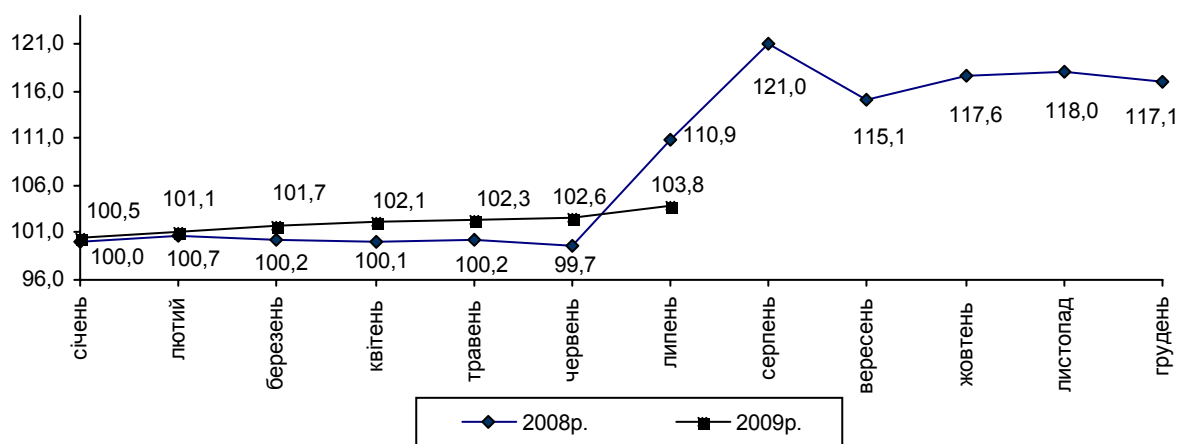

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

У січні–липні 2009р. загальне виробництво продукції сільського господарства порівняно з відповідним періодом 2008р. зросло на 3,8%, у т.ч. в аграрних підприємствах – на 5,9%, у господарствах населення – на 1,8%. Обсяг продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств у фактичних цінах, за розрахунками, становив 74,9 млрд.грн.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва

(наростаючим підсумком у %
до відповідного періоду попереднього року)

Рослинництво. За січень–липень п.р. загальний обсяг виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2008р. був більшим на 4,8%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 2,8%, у господарствах населення – на 8,0%.

Хід збирання врожаю в усіх категоріях господарств станом на 31 липня 2009р. характеризується такими даними:

	Валовий збір			Зібрана площа			Урожайність	
	тис.т	до 1 серпня 2008р.		тис.га	до 1 серпня 2008р.		ц з 1 га	до 1 серпня 2008р., (+,-)
		+, -	у %		+, -	у %		
Зернові і зернобобові культури (без кукурудзи)	26450,6	104,6	100,4	9435,9	1720,2	122,3	28,0	-6,1
у тому числі								
пшениця (озима та яра)	16479,5	-64,4	99,6	5322,7	822,7	118,3	31,0	-5,8
ячмінь (озимий та ярий)	9064,9	119,9	101,3	3648,4	789,3	127,6	24,8	-6,5
жито озиме	318,7	1,1	100,4	148,7	15,6	111,7	21,4	-2,5
овес	84,4	-10,0	89,4	53,0	11,8	128,6	15,9	-7,1
зернобобові культури	497,8	55,5	112,6	258,9	77,9	143,0	19,2	-5,2
Картопля	1143,9	163,4	116,7	98,9	10,6	112,0	116	5
Овочі відкритого ґрунту	1512,3	191,0	114,5	112,7	1,3	101,2	134	15
Плоди та ягоди	396,9	-16,6	96,0	64,1	0,9	101,4	61,8	-3,5

Збирання зернових і зернобобових культур у п.р. відбувається більш швидкими темпами проти минулорічних. Станом на 31 липня п.р. зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) скошено та обмолочено на площі 9,4 млн.га (на 1,7 млн.га, або на 22,3%, більше, ніж на 1 серпня 2008р.), що складає 69% площ, посіяних під урожай 2009р. (торік – 59% площ). Із зібраної площі одержано 26,5 млн.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що майже на рівні відповідного показника минулого року (100,4%), у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 20,7 млн.т (99,5%), господарствами населення – 5,8 млн.т (103,8%). Порівняно з початком серпня 2008р. спостерігається зниження врожайності зернових та зернобобових культур (без кукурудзи): у середньому з 1 га обмолоченої площі одержано по 28,0 ц зерна (на 6,1 ц менше, ніж торік), у т.ч. аграрними підприємствами – по 28,5 ц (на 6,4 ц менше), господарствами населення – по 26,6 ц (на 5,1 ц менше).

Перевищення обсягів виробництва зернових і зернобобових культур (без кукурудзи) порівняно з 1 серпня 2008р. зафіксовано у 13 регіонах. Найбільші намолоти зерна одержано товаровиробниками Одеської (2,6 млн.т), Миколаївської (2,4 млн.т), Дніпропетровської та Запорізької (по 2,0 млн.т) областей.

Суттєво меншим порівняно з відповідною датою 2008р. було виробництво зернових культур у Харківській (на 24%), Сумській (на 19%), Запорізькій (на 17%) та Луганській (на 16%) областях.

У загальному валовому зборі зернових і зернобобових культур (без кукурудзи) три чверті становить виробництво озимих зернових культур – 20,4 млн.т, що на 4,6% більше, ніж торік, з них пшениці озимої – 16,4 млн.т (як і торік), ячменю озимого – 3,7 млн.т (на 36,9% більше).

Порівняно з початком серпня 2008р. валовий збір ярих зернових культур (6,1 млн.т) зменшено на 11,5%. У загальному виробництві ярих зернових 89% склав ячмінь ярий (5,4 млн.т), значне скорочення урожайності якого (на 8,0 ц, або майже на чверть) призвело до зменшення загального виробництва цієї культури (на 0,9 млн.т, або на 14%).

Ріпак (озимий і ярий) зібрано на площі 915 тис.га (86% площ, що підлягають до збирання), його валовий збір становив 1,7 млн.т, а середня врожайність – по 18,6 ц з 1 га.

В усіх категоріях господарств накопано 1,1 млн.т картоплі (по 116 ц з 1 га), що на 16,7% більше, ніж торік. Виробництво овочів відкритого ґрунту за рахунок підвищення урожайності (з 119 ц до 134 ц з 1 га) зросло проти минулорічного на 14,5% і становило 1,5 млн.т. Господарствами населення одержано 99% загального обсягу картоплі та 96% овочів.

Загальне виробництво плодоягідної продукції зменшилося проти відповідної дати 2008р. на 4,0% (за рахунок зниження урожайності з 65,3 ц до 61,8 ц з 1 га площі насаджень у плодоносному віці) і становило 0,4 млн.т.

Тваринництво. У січні–липні п.р. виробництво продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2008р. зросло на 3,1%, у т.ч. в агра-

рних підприємствах – на 9,5%, у господарствах населення – скоротилося на 1,1%.

Виробництво основних видів тваринницької продукції за січень–липень 2009р. характеризується такими даними:

	Усі категорії господарств		Сільсько-господарські підприємства		Господарства населення		Частка господарств населення у загальному виробництві, %	
	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2008р.
М'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	1472,9	98,5	773,9	102,3	699,0	94,6	47,5	49,4
Молоко, тис.т	6950,2	99,1	1385,4	106,8	5564,8	97,3	80,1	81,5
Яйця, млн.шт.	9498,6	103,3	5091,1	104,5	4407,5	101,9	46,4	47,0

У господарствах усіх категорій порівняно з січнем–липнем 2008р. загальні обсяги виробництва м'яса (реалізації худоби та птиці на забій у живій вазі) збільшено в 10 регіонах і найсуттєвіше – у Черкаській (на 14%), Дніпропетровській та Волинській областях (на 7%). Значне скорочення обсягів виробництва м'яса відбулося в Одеській (на 15%), Вінницькій (на 14%), Сумській (на 13%), Луганській та Кіровоградській (на 12%) областях.

У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка птиці всіх видів становила 66,2% (у січні–липні 2008р. – 60,8%), у т.ч. бройлерів – 95,0% (94,7%); великої рогатої худоби – 14,0% (17,1%), свиней – 19,7% (22,0%).

В аграрних підприємствах (крім малих) у січні–липні 2009р. обсяг вирощування худоби та птиці перевищив аналогічний показник минулого року на 11,8% (на 90 тис.т), у т.ч. птиці – на 16,0%, свиней – на 9,1%; вирощування великої рогатої худоби зменшилося на 0,4%. Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 8,8%, свиней – на 4,2% та відповідно становили 471 г та 368 г. Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до її реалізації на забій становило 110,5% (у січні–липні 2008р. – 101,2%). Перевищення обсягів вирощування над обсягами реалізації худоби та птиці на забій зафіксовано в усіх регіонах, крім Чернівецької та Рівненської областей, в яких обсяги вирощування худоби складали відповідно 96,3% та 98,4% від обсягів її реалізації на забій.

У січні–липні п.р. порівняно з відповідним періодом 2008р. через скорочення поголів'я корів виробництво молока зменшилося на 0,9%, у т.ч. у господарствах населення – на 2,7%, але зросло в сільськогосподарських підприємствах – на 6,8% (за рахунок зростання продуктивності тварин). Середній надій молока від однієї корови в аграрних підприємствах

(крім малих) зріс на 307 кг (на 14,5%) і становив 2417 кг. У господарствах населення, за розрахунками, середній надій молока на одну корову становив 2472 кг, що на 107 кг (на 4,5%) перевищує рівень показника у січні–липні 2008р.

Виробництво молока зменшено в 16 регіонах, із них найсуттєвіше – в Київській (на 7%), Дніпропетровській, Львівській (на 6%) та Чернівецькій (на 5%) областях. Найбільше перевищено минулорічні обсяги у Полтавській (на 8%), Сумській (на 3%) областях і в Автономній Республіці Крим (на 3%).

Зростання продуктивності корів спостерігалось в аграрних підприємствах усіх регіонів. Найвищі надії молока одержано в господарствах Київської (3085 кг), Харківської (2810 кг), Черкаської (2727 кг), Полтавської (2715 кг) областей та Автономної Республіки Крим (2567 кг).

Виробництво яєць від птиці усіх видів збільшилось на 3,3%, у т.ч. в аграрних підприємствах – на 4,5% (при зменшенні несучості курей-несучок з 166 до 162 яєць, або на 2,4%). Скорочення загальних обсягів виробництва яєць спостерігалось у 10 регіонах і найсуттєвіше – в Херсонській (на 16%), Чернігівській (на 13%), Сумській та Харківській областях (на 8%).

У господарствах населення зростання обсягів реалізації худоби та птиці на забій зафіксовано в 3 регіонах (від 0,6% до 7%), виробництва молока – в 4 регіонах (від 0,2% до 6%), яєць від птиці усіх видів – у 17 регіонах (від 0,8% до 15%). На рівні січня–липня минулого року залишилися обсяги реалізації худоби та птиці на забій у Житомирській області та виробництва молока – в Івано-Франківській області.

За розрахунками, на 1 серпня 2009р. чисельність поголів'я худоби та птиці характеризується такими даними:

	(тис. голів)								
	Усі категорії господарств			Сільськогосподарські підприємства			Господарства населення		
	2009р.	2009р. до 2008р.		2009р.	2009р. до 2008р.		2009р.	2009р. до 2008р.	
		+	-	у %		+	-	у %	
Велика рогата худоба	5736,1	-228,3	96,2	1752,1	-137,7	92,7	3984,0	-90,6	97,8
у т.ч. корови	2884,6	-181,0	94,1	624,6	-37,1	94,4	2260,0	-143,9	94,0
Свині	7325,8	498,1	107,3	3157,2	456,1	116,9	4168,6	42,0	101,0
Вівці та кози	2102,6	87,0	104,3	349,2	11,7	103,5	1753,4	75,3	104,5
Птиця	226543	15717	107,5	97337	10884	112,6	129206	4833	103,9

Загальне поголів'я великої рогатої худоби скоротилося в усіх регіонах, крім Полтавської області й Автономної Республіки Крим (зросло відповідно на 6% та 1%); у т.ч. корів – у всіх регіонах; свиней – у 6 регіонах; овець і кіз – у 12 регіонах; птиці всіх видів – у 6 регіонах. Найсуттєвіше скорочення поголів'я великої рогатої худоби спостерігалось в Київській (на 11%), Житомирській (на 10%), Донецькій (на 9%), Дніпропетровській (на

8%), Херсонській та Сумській (на 7%) областях; свиней – Сумській та Рівненській областях (на 7%); овець і кіз – Сумській (на 13%), Житомирській (на 11%) та Рівненській (на 8%) областях; птиці всіх видів – Івано-Франківській (на 9%), Чернігівській, Херсонській та Сумській (на 3%) областях.

Господарствами населення на початок серпня п.р. утримувалось 69,5% загальної чисельності великої рогатої худоби (торік – 68,3%), у т.ч. корів – 78,3% (78,4%), свиней – 56,9% (60,4%), овець і кіз – 83,4% (83,3%), птиці всіх видів – 57,0% (59,0%).

Станом на 1 серпня 2009р. в аграрних підприємствах (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 2,0 млн.т корм.од, що на 13,6% більше, ніж на відповідну дату 2008р., у т.ч. концентрованих – 0,9 млн.т корм.од (на 18,6% більше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 4,7 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 2,2 ц корм.од (на 1 серпня 2008р. – відповідно 4,4 ц та 2,0 ц корм.од).

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–липні 2009р. отримано дотацій для підтримки тваринництва за рахунок коштів податку на додану вартість на суму 219,4 млн.грн., бюджетної тваринницької дотації за молодняк великої рогатої худоби, свиней, птицю свійську м'ясних порід на суму 19,8 млн. грн., екологічно чисте молоко – 4,0 млн.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень–липень 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. збільшився на 43%, у т.ч. продукції рослинництва – у 2,1 раза, тваринництва – на 4,8%.

Обсяги реалізації сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) основних видів аграрної продукції характеризуються такими даними:

	Січень–липень 2009р.	Січень–липень 2009р. до січня–липня 2008р.		Довідково: частка реалізації продукції переробним підприємствам у загальному обсязі, %	
		+, –	у %	січень–липень 2009р.	січень–липень 2008р.
Зернові і зернобобові культури	12166,2	6343,7	209,0	4,0	3,3
у тому числі					
пшениця	6014,9	3394,6	229,6	3,7	3,7
жито	196,7	157,3	499,0	8,0	8,6
ячмінь	2069,1	619,2	142,7	2,6	3,5
кукурудза	3371,8	–	–	5,2	–
Насіння соняшнику	1713,9	1411,1	565,9	5,3	4,3
Худоба та птиця (у живій вазі)	780,9	24,1	103,2	25,7	31,4
у тому числі					
велика рогата худоба	120,5	–20,6	85,4	57,6	58,2
свині	150,4	–13,0	92,0	59,3	68,9
птиця	507,3	57,9	112,9	8,1	9,5
Молоко та молочні продукти	1193,5	99,3	109,1	92,7	92,6
Яйця, млн.шт.	4647,4	278,0	106,4	0,1	0,2

Порівняно з січнем–липнем 2008р. загальні обсяги продажу худоби та птиці зменшили аграрні підприємства 14 регіонів (на 6–36%). Продаж великої рогатої худоби скорочено в усіх регіонах (крім Чернігівської області та м.Києва) і найсуттєвіше – в Сумській (на 36%) та Івано-Франківській (на 31%) областях; свиней – у 19 регіонах, найбільше – в Одеській (на 34%) та Луганській (на 33%) областях. Продаж птиці зменшено в 10 регіонах, найсуттєвіше – у Закарпатській (на 89%), Сумській (на 56%) та Тернопільській (на 32%) областях.

Продаж молока збільшено аграрними підприємствами всіх регіонів, крім Автономної Республіки Крим, Дніпропетровської та Рівненської областей, де зменшення становило від 0,1% до 3%. Продаж яєць скоротився в 13 регіонах, з них найбільше – у Волинській (на 44%), Чернігівській (на 30%) та Житомирській (на 28%) областях.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації за січень–липень 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. зменшилися на 19%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 32%, а на продукцію тваринництва – зросли на 4%. У липні п.р. порівняно з червнем середні ціни реалізації сільськогосподарської продукції зменшилися на 6%, у т.ч. продукції рослинництва – на 7%, продукції тваринництва – на 3%.

Середні ціни реалізації сільськогосподарськими підприємствами основних видів аграрної продукції становили:

	Січень–липень 2009р.		Довідково: липень 2009р.	
	грн. за т	у % до січня–липня 2008р.	грн. за т	у % до червня 2009р.
Зернові та зернобобові культури	753,9	75,5	751,8	93,5
у тому числі				
пшениця	734,0	78,3	755,4	91,9
жито	608,6	64,3	551,0	99,1
ячмінь	716,4	76,4	665,0	92,4
кукурудза	769,8	–	937,0	112,3
Насіння соняшнику	1807,2	51,0	1894,8	95,5
Худоба та птиця (у живій вазі)	10478,4	107,3	10233,3	93,2
у тому числі				
велика рогата худоба	8959,4	98,5	8645,4	100,8
свині	14502,0	119,5	14219,0	104,4
птиця	9649,8	105,6	9471,5	88,0
Молоко та молочні продукти	1799,4	88,2	1674,5	98,5
Яйця, за тис.шт.	348,6	105,0	376,6	114,6

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 серпня 2009р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здій-

снюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 21,2 млн.т зерна (на 10% більше проти 1 серпня 2008р.), у т.ч. 13,2 млн.т пшениці, 5,7 млн.т ячменю, 0,7 млн.т кукурудзи, 0,5 млн.т жита. Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 12,9 млн.т зерна (на 11% більше), у т.ч. 7,9 млн.т пшениці, 3,5 млн.т ячменю, 0,4 млн.т кукурудзи, 0,2 млн.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 8,3 млн.т зерна (на 9% більше), у т.ч. зернозберігаючі – 5,9 млн.т (на 6% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 0,6 млн.т, із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 0,2 млн.т, а в підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання, – 0,4 млн.т.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

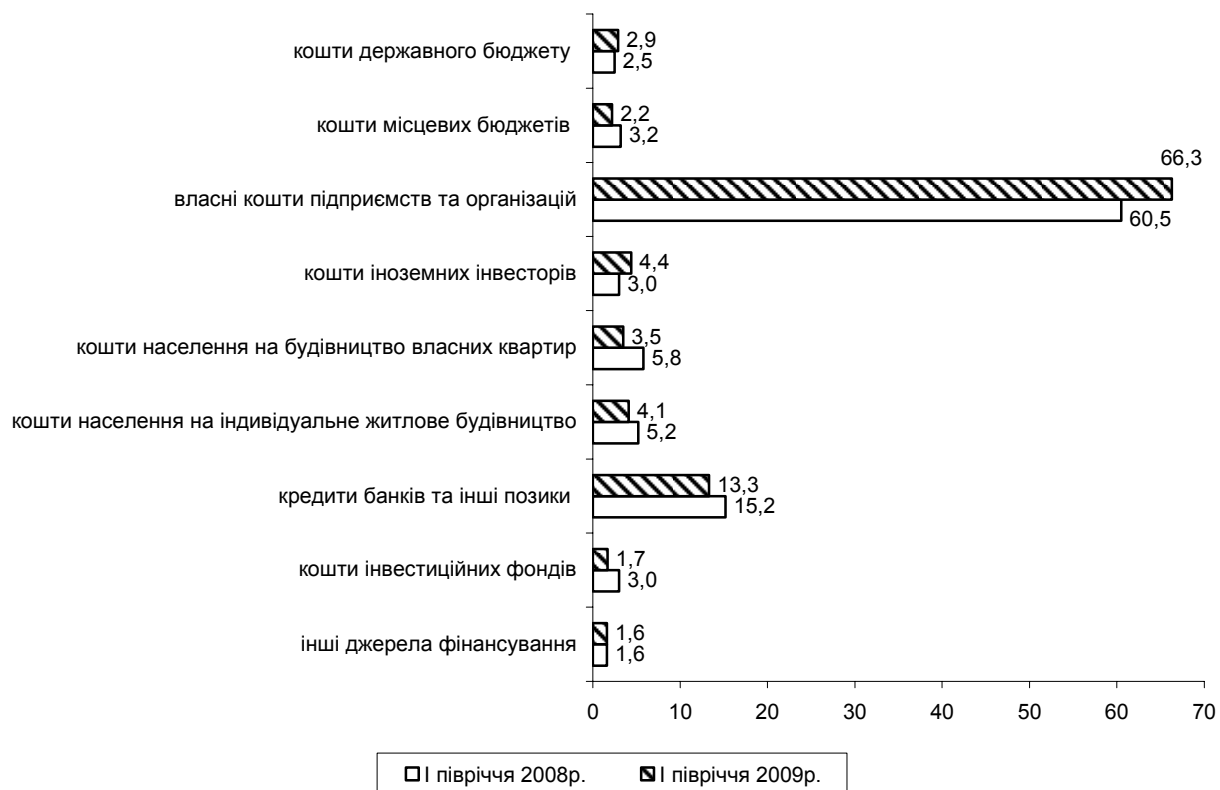
У I півріччі 2009р. у розвиток економіки держави підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування вкладено 66,0 млрд. грн. **капітальних інвестицій**.

Найвагомішу частку з них (97,1% загального обсягу) становлять інвестиції у матеріальні активи. Інвестиції в основний капітал (у капітальне будівництво та придбання машин і обладнання) складала 82,0% загального обсягу капітальних інвестицій. На поліпшення об'єктів (капітальний ремонт, модифікацію, модернізацію) спрямовано 9,0% усіх інвестицій, на придбання та створення інших необоротних матеріальних активів – 2,8%, на формування основного стада робочої та продуктивної худоби – 0,5%.

У нематеріальні активи вкладено 2,9% загального обсягу капітальних інвестицій, з яких 67,5 % становили витрати на придбання (створення) засобів програмного забезпечення.

Обсяг **інвестицій в основний капітал**, освоєних підприємствами та організаціями України, за січень–червень п.р. становив 56,7% від капіталовкладень за відповідний період 2008 року.

**Структура інвестицій в основний капітал
за джерелами фінансування**
(у % до загального обсягу)

Головним джерелом фінансування інвестицій в основний капітал, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у I півріччі 2009р. освоєно 66,3% капіталовкладень. Частка залучених та запозичених коштів, у тому числі кредитів банків, коштів іноземних інвесторів та інвестиційних фондів, у загальних обсягах капіталовкладень становила 19,4%.

За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 5,1% інвестицій в основний капітал. Частка коштів населення на будівництво власного житла становила 7,6% усіх капіталовкладень.

Динаміка інвестицій в основний капітал за регіонами характеризується такими даними:

	Освоєно у I півріччі 2009р.		<u>Довідково:</u> I півріччя 2008р. у % до I півріччя 2007р.
	млн.грн.	у % до I півріччя 2008р.	
Україна	54081,7	56,7	108,2
Автономна Республіка Крим	1499,2	49,3	105,6
Вінницька	1038,1	58,9	102,7
Волинська	1127,2	71,9	108,3
Дніпропетровська	4309,3	49,3	115,3
Донецька	5482,0	54,6	107,8
Житомирська	737,6	54,3	120,5
Закарпатська	712,2	49,5	102,8
Запорізька	1583,1	47,7	117,6
Івано-Франківська	1118,3	51,1	116,9
Київська	3455,6	55,1	126,3
Кіровоградська	983,1	77,8	115,2
Луганська	1438,6	37,1	80,4
Львівська	2510,2	54,3	121,6
Миколаївська	1390,6	82,7	96,1
Одеська	3060,6	68,0	99,2
Полтавська	3298,8	88,0	120,5
Рівненська	786,2	56,3	106,5
Сумська	873,2	82,3	97,3
Тернопільська	525,4	43,6	136,9
Харківська	3849,3	69,9	94,8
Херсонська	906,0	65,2	132,6

Продовження

	Освоєно у I півріччі 2009р.		<u>Довідково:</u> I півріччя 2008р. у % до I півріччя 2007р.
	млн.грн.	у % до I півріччя 2008р.	
Хмельницька	1261,7	56,4	170,1
Черкаська	1322,6	64,4	99,2
Чернівецька	985,2	91,5	86,3
Чернігівська	596,1	44,5	112,2
м.Київ	8659,4	47,8	104,1
м.Севастополь	572,1	103,7	108,2

Найбільшу частку капіталовкладень (41,9%) було спрямовано у розвиток промислових видів діяльності. Однак порівняно з січнем–червнем 2008р. їхні обсяги скоротилися на 36,1%. Це в першу чергу зумовлено зменшенням (на 42,5%) інвестицій у переробну промисловість, частка яких складала 61,0% від усіх капіталовкладень у промисловість. Інвестиції у розвиток добувної промисловості та в підприємства з виробництва і розподілення електроенергії, газу та води зменшилися на 27,8% та 8,3% відповідно.

У переробній промисловості інвестиційно привабливим залишилося оброблення деревини та виробництво виробів із деревини, крім меблів. Обсяги капіталовкладень у підприємства цього виду діяльності збільшилися у 1,8 раза.

Негативний вплив на темпи освоєння капіталовкладень у переробній промисловості мало зменшення інвестицій в основний капітал у виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення (на 44,4%), виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції (на 49,5%), металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів (на 54,0%), машинобудування (на 51,6%). Частка цих видів діяльності у загальних обсягах капіталовкладень переробної промисловості становила 45,5%. Інвестиції у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів скоротилися на 35,2%, у легку промисловість – на 10,1%, целюлозно-паперове виробництво та видавничу діяльність – на 42,1%, хімічну та нафтохімічну промисловість – на 24,1%.

У січні–червні 2009 р. капіталовкладення у розвиток організацій, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям, зменшилися на 58,9%, а їхня частка у загальних обсягах інвестицій в основний капітал становила 15,8%. Інвестиції в основний капітал у розвиток транспорту і зв'язку скоротилися на 35,7%, торгівлю, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – на 38,8%, державне управління – на 41,7%, діяльність готелів та ресторанів

– на 42,4%, сільське господарство, мисливство та лісове господарство – на 45,9%, фінансову діяльність – на 55,9%, будівництво – на 57,6%.

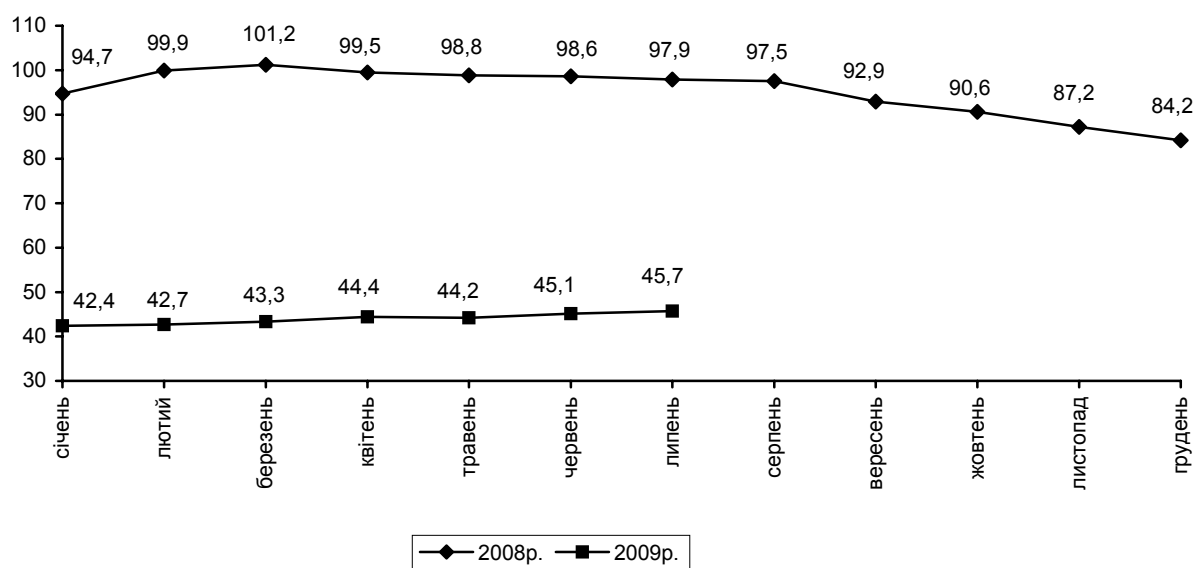
Зменшились інвестиції у соціальну сферу. Обсяг капіталовкладень в освіту, охорону здоров'я та надання соціальної допомоги скоротився на 49,7% та 46,6% відповідно, у підприємства, що надають комунальні та індивідуальні послуги та здійснюють діяльність у сфері культури та спорту, – на 24,3%. Разом із тим інвестиції у діяльність у сфері культури та спорту, відпочинку та розваг становили 91,8% від обсягів інвестицій в основний капітал у відповідному періоді 2008р.

Капіталовкладення у житлове будівництво становили понад 6,8 млрд. грн. (12,6% від загального обсягу інвестицій в основний капітал), що на 59,2% менше, ніж у I півріччі 2008 року.

БУДІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–липні 2009р. підприємствами країни виконано будівельних робіт на суму 18,2 млрд.грн., що у порівнянних цінах становить 45,7% до обсягів будівництва відповідного періоду попереднього року.

Зміни обсягів будівельних робіт
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

За видами будівельної діяльності обсяги виконаних робіт характеризуються такими даними:

Вид діяльності	Обсяги робіт за січень–липень 2009р., млн.грн.	У % до	
		січня–липня 2008р.	загаль- ного обсягу
Будівництво	18211,0	45,7	100,0
у тому числі			
Підготовка будівельних ділянок	873,4	55,7	4,8
Будівництво будівель та споруд	15386,7	45,2	84,5
з нього			
Загальнобудівельні роботи	12603,1	43,5	69,2
будівництво будівель	9645,0	39,9	53,0
будівництво мостів, шляхових естакад, тунелів та метрополітену	770,1	44,0	4,2

Примітка. У розділі "Будівельна діяльність" дані за показником "обсяги виконаних будівельних робіт" сформовано на підставі термінової звітності, якою охоплені великі, середні та вагомні за обсягами малі підприємства.

Вид діяльності	Обсяги робіт за січень–липень 2009р., млн.грн.	Продовження У % до	
		січня–липня 2008р.	загаль- ного обсягу
будівництво магістральних трубопроводів, ліній зв'язку та енергопостачання	839,9	95,4	4,6
будівництво місцевих трубопроводів, ліній зв'язку та енергопостачання	400,8	54,5	2,2
будівництво підприємств енергетики, добувної й обробної промисловості	607,2	98,2	3,3
будівництво інших споруд	23,5	48,8	0,1
монтаж та встановлення збірних конструкцій	316,6	41,7	1,8
Виготовлення каркасних конструкцій і покрівель	91,0	35,1	0,5
Будівництво доріг, аеродромів та улаштування поверхні спортивних споруд	1265,8	55,4	7,0
Будівництво водних споруд	221,3	63,4	1,2
Інші будівельні роботи	1205,5	55,6	6,6
Установлення інженерного устаткування будівель та споруд	1834,8	48,4	10,1
Роботи з завершення будівництва	93,5	28,9	0,5
Оренда будівельної техніки з оператором	22,6	15,6	0,1

Скорочення обсягів будівництва у січні–липні 2009р. проти відповідного періоду попереднього року відбулося за всіма основними видами будівельної діяльності.

На загальну тенденцію найбільше вплинула діяльність підприємств, що займаються будівництвом будівель і споруд (частка яких у загальному обсязі становить 84,5%). Серед них значно скоротили обсяги робіт підприємства, що здійснюють будівництво будівель (на 60,1%), мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітену (на 56,0%).

Водночас обсяги будівництва підприємств, що займаються будівництвом підприємств енергетики, добувної та переробної промисловості майже досягли рівня відповідного періоду 2008р. (98,2%).

Зниження обсягів будівництва відбулось в усіх регіонах країни.

Індекси обсягів виконаних будівельних робіт у 2009р. за регіонами наведено в таблиці.

	(відсотків до відповідного періоду попереднього року)						
	Січень	Січень– лютий	Січень– березень	Січень– квітень	Січень– травень	Січень– червень	Січень– липень
Україна	42,4	42,7	43,3	44,4	44,2	45,1	45,7
Автономна							
Республіка Крим	70,9	54,0	49,4	54,6	53,0	52,5	54,8
Вінницька	59,2	58,3	53,0	53,0	51,7	48,2	49,7

	Продовження						
	Січень	Січень– лютий	Січень– березень	Січень– квітень	Січень– травень	Січень– червень	Січень– липень
Волинська	20,2	26,3	23,7	29,9	30,3	32,4	32,3
Дніпропетровська	35,3	33,2	36,8	46,1	47,1	48,1	46,8
Донецька	42,2	43,2	44,0	40,9	41,1	40,9	42,9
Житомирська	51,9	41,8	42,2	43,3	42,7	56,6	58,3
Закарпатська	57,6	63,1	62,2	62,8	62,0	62,1	67,1
Запорізька	53,0	55,7	50,2	48,1	48,0	48,6	49,3
Івано-Франківська	39,0	47,9	44,2	42,8	40,4	42,8	42,3
Київська	42,7	40,4	41,6	40,7	39,8	41,0	43,6
Кіровоградська	41,4	37,6	38,3	45,0	47,1	48,5	48,9
Луганська	35,5	37,9	39,2	44,9	45,6	46,5	47,7
Львівська	49,9	51,4	49,1	48,4	50,3	50,9	51,0
Миколаївська	37,6	29,9	32,8	35,3	33,3	36,9	42,2
Одеська	47,9	45,1	43,7	46,3	51,5	52,1	48,6
Полтавська	48,8	56,8	60,7	59,2	59,8	60,6	64,3
Рівненська	47,0	49,3	65,5	81,9	80,0	88,4	87,6
Сумська	40,3	48,0	47,3	48,8	47,6	44,0	46,1
Тернопільська	35,0	49,3	49,9	52,9	53,8	54,2	55,7
Харківська	55,6	56,3	54,0	58,6	57,2	57,0	56,3
Херсонська	40,4	48,2	49,7	45,9	43,1	43,3	41,9
Хмельницька	45,0	46,3	45,8	51,5	49,9	49,4	48,3
Черкаська	25,0	20,4	20,8	23,1	24,9	26,8	33,8
Чернівецька	52,1	67,6	66,4	73,0	67,8	72,2	72,3
Чернігівська	40,9	46,6	48,7	45,1	44,1	45,8	46,6
м.Київ	33,7	36,0	37,9	37,0	36,2	37,0	37,0
м.Севастополь	47,5	44,3	42,8	43,0	42,7	40,6	41,2

Значно зменшили обсяги виконаних робіт порівняно з січнем–липнем 2008р. будівельники Волинської області (на 67,7%), у зв'язку зі зменшенням обсягів будівництва мостів, житла та реконструкції виробничих приміщень, та Черкаської – (на 66,2%) в основному через скорочення обсягів житлового будівництва.

Будівельні підприємства столиці, якими виконано чверть (25,0%) загальнодержавного обсягу робіт, скоротили будівництво на 63,0% (у зв'язку зі зменшенням обсягів робіт із будівництва залізнично-автомобільного та Подільського мостових переходів, житла, готельних і торговельних комплексів, об'єктів соціально-культурного призначення).

Дещо краща ситуація у будівельників Рівненської області, що пов'язано з проведенням робіт з реконструкції дороги Київ–Чоп, Чернівецької, де здійснювалось будівництво Дністровської ГАЕС, та Закарпатської обла-

сті, в якій проводились берегоукріплювальні роботи (зведення і реконструкція дамб) і велось будівництво ліній електропередачі.

У цілому в січні–липні 2009р. не працювала п'ята частина загальної кількості будівельних підприємств, що звітують (у січні п.р. таких підприємств було більше половини).

У I півріччі 2009р. введено в експлуатацію 2268,0 тис.м² **загальної площі житла**, що становить 56,1% до відповідного періоду попереднього року. Скорочення обсягів уведеного житла відбулось в основному за рахунок зменшення (на 58,5%) обсягів індивідуального житлового будівництва, частка якого у загальних обсягах становила 43,2% (у I півріччі 2008р. – 58,4%).

Переважну частку (77,6%) житла введено в експлуатацію у міських поселеннях. Проти відповідного періоду попереднього року його обсяги скоротились на 39,3%, у сільській місцевості – на 55,6%.

Обсяги введеного житла за регіонами характеризуються такими даними:

	Уведено за січень–червень 2009р.		Темпи зростання (зниження), у % до відповідного періоду попереднього року	
	тис.м ² загальної площі	у % до загального обсягу	січень–червень 2009р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> січень–червень 2008р.
Україна	2268,0	100,0	56,1	102,5
Автономна Республіка				
Крим	112,5	5,0	109,6	49,2
Вінницька	87,8	3,9	56,8	89,5
Волинська	41,7	1,8	40,6	169,9
Дніпропетровська	83,4	3,7	41,5	107,7
Донецька	73,7	3,2	40,3	112,2
Житомирська	24,4	1,1	32,9	102,4
Закарпатська	66,5	2,9	39,2	109,9
Запорізька	45,7	2,0	58,9	110,0
Івано-Франківська	132,2	5,8	62,6	111,6
Київська	263,1	11,6	57,4	152,9
Кіровоградська	24,3	1,1	43,1	165,9
Луганська	22,9	1,0	21,0	96,3
Львівська	227,6	10,0	76,6	107,9
Миколаївська	24,6	1,1	27,8	137,3
Одеська	203,0	9,0	68,8	83,6
Полтавська	63,4	2,8	66,4	99,4

	Продовження			
	Уведено за січень–червень 2009р.		Темпи зростання (зниження), у % до відповідного періоду попереднього року	
	тис.м ² загальної площі	у % до загального обсягу	січень–червень 2009р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> січень–червень 2008р.
Рівненська	18,4	0,8	40,2	53,8
Сумська	26,2	1,2	48,8	85,2
Тернопільська	38,4	1,7	45,8	91,7
Харківська	100,2	4,4	88,9	95,7
Херсонська	36,2	1,6	40,9	103,7
Хмельницька	76,3	3,4	75,1	108,2
Черкаська	63,0	2,8	123,4	59,6
Чернівецька	62,2	2,7	52,7	94,8
Чернігівська	24,9	1,1	29,2	122,9
м.Київ	256,8	11,3	43,1	100,3
м.Севастополь	68,6	3,0	215,8	135,0

Скорочено житлове будівництво у 24 регіонах країни, найбільше (на 70,8–79,0%) – у Чернігівській, Миколаївській та Луганській областях.

Водночас зросли обсяги введення в експлуатацію житла у 3 регіонах країни: Автономній Республіці Крим, Черкаській області та м.Севастополі.

Варто зазначити, що третину загального обсягу житла збудовано у 3 регіонах України: м.Києві, Київській та Львівській областях.

Найменше житла побудовано у Рівненській, Луганській, Житомирській, Кіровоградській, Миколаївській, Чернігівській та Сумській областях (0,8%–1,2% загального обсягу).

У сільській місцевості введено в експлуатацію 508,5 тис.м², або 22,4% загального обсягу житла. При цьому в Київській та Волинській областях частка збудованого на селі житла є найбільшою – відповідно 52,9% та 50,7% загального обсягу в регіоні. Водночас у Донецькій та Харківській областях вона складає лише 5,0% та 7,8%.

За рахунок коштів державного бюджету введено 15,9 тис.м² житла, що становить 30,6% до відповідного періоду попереднього року. Частка житла, побудованого за рахунок цих коштів, становила 0,7% загальнодержавного обсягу (у I півріччі 2008р. – 1,3%).

За січень–червень п.р. введено в експлуатацію 21,2 тис. квартир загальною площею 2227,2 тис.м², серед яких переважають двокімнатні (32,1% загальної кількості). Частка однокімнатних квартир становила 23,4% загальної кількості, трикімнатних – 25%, чотирикімнатних і більше – 19,5%.

У I півріччі 2009р. також завершено будівництво інших об'єктів соціальної сфери, дані про введення в експлуатацію яких наведено у таблиці.

	Уведено за січень–червень 2009р.		Темпи зростання, у % до січня–червня 2008р.	
	усього	у т.ч. у сільській місцевості	усього	у т.ч. у сільській місцевості
Вищі навчальні заклади III–IV рівнів акредитації, тис.м ² загальної площі				
учбово-лабораторних будівель	3,0	–	38,8	–
Загальноосвітні навчальні заклади, учнівських місць	3033	964	196,2	266,3
Лікарні, ліжок	238	140	84,4	–
Амбулаторно-поліклінічні заклади, відвідувань за зміну	1196	194	108,2	2771,4
Санаторії, ліжок	296	296	177,2	1480,0
Клуби та будинки культури, місць	700	450	583,3	375,0
Фізкультурно-оздоровчі комплекси, місць	3248	98	928,0	196,0
Спортивні зали, тис. м ² тренувальної площі	31,7	0,4	571,9	43,8

Серед об'єктів соціальної сфери за рахунок коштів державного бюджету введено в експлуатацію загальноосвітні навчальні заклади на 50 учнівських місць, лікарні на 119 ліжок, амбулаторно-поліклінічний заклад на 50 відвідувань за зміну та спортивний зал тренувальною площею 388 м².

У січні–червні п.р. завершено будівництво та введено в експлуатацію ряд виробничих об'єктів та потужностей, серед яких магістральні газопроводи протяжністю 4 км, місцеві трубопроводи для транспортування газу – 932 км, 15 нафтових і 19 газових свердловин з розвідувального й експлуатаційного буріння, трансформаторні понижуючі підстанції напругою 35 кВ і вище потужністю 152,5 тис.кВ·А, електростанції напругою 4,6 тис.кВт, лінії електропередачі протяжністю 234,1 км.

Також уведено в експлуатацію автомобільні дороги загального користування з твердим покриттям протяжністю 5,4 км, автомобільні мости – 412,4 пог.м, перевантажувальні комплекси морських портів – 1,2 тис.пог.м та електрифіковано 30 км залізниці.

Збільшено потужності телекомунікаційних систем, зокрема введено в дію 13,9 тис. та 0,6 тис. телефонних номерів відповідно на міських і сільських АТС та інші об'єкти.

На підприємствах України введено в експлуатацію ряд потужностей з виробництва промислової продукції, зокрема:

	Уведено в експлуатацію за січень—червень 2009р.	Регіони, на території яких уведено потужності
Потужності з виробництва:		
коксу та бітуму нафтових, тис.т	4,3	Львівська
сухих будівельних сумішей, тис.т	255,5	Львівська, Херсонська
свинцю, цинку та олова необроблених, тис.т	34,5	Донецька
сталі, зливків, форм, тис.т	103	Донецька
різних полімерів, тис.т	5	Хмельницька
електроустаткування для двигунів і транспортних засобів, млн.грн.	445	Закарпатська, Тернопільська
товарного бетону, тис.м ³	647,9	Київська, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Харківська
керамічної плитки та плит, тис.м ²	190	Донецька
покрівельних матеріалів з легкого металу, тис.м ²	2400	Київська
різних неметалевих мінеральних продуктів, тис.м ³	550	Харківська, Черкаська
некрейдованих паперу та картону, тис.т	3,1	Житомирська
мінеральних та хімічних азотних добрив, тис.т	730	Донецька
двигунів, гідравлічних та пневматичних силових установок, тис.шт	170	Автономна Республіка Крим
Потужності з видобутку торфу, тис.т	23	Тернопільська

Крім цього, на підприємствах харчової промисловості введено в дію потужності з виробництва 130 тис.т олії та жирів рафінованих, 2,3 тис.т олії нерафінованої, 10,3 тис.т м'яса, 12,2 тис.т морозива, 0,6 тис.т кондитерських виробів та потужність з оброблення 40 тис.т рідкого молока і вершків тощо.

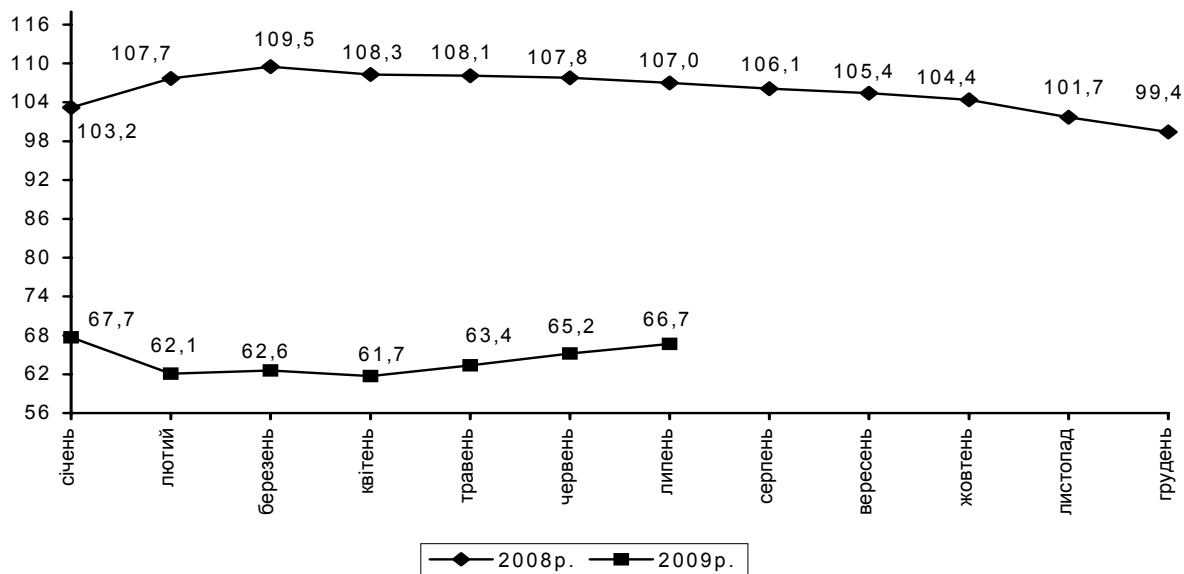
Для потреб сільського господарства введено в експлуатацію сховища для картоплі, овочів та фруктів на 3,1 тис.т одночасного зберігання, приміщення для утримання свиней, великої рогатої худоби та овець відповідно на 1,6 тис., 0,5 тис. та 4,9 тис. скотомісць та птиці на 7,6 тис. птахомісць, тваринницькі комплекси по вирощуванню і відгодівлі свиней на 23,5 тис. голів, птахофабрики м'ясного напрямку на 1,4 млн. голів м'ясної птиці та інші.

ТРАНСПОРТ І ЗВ'ЯЗОК

За січень–липень 2009р. підприємствами транспорту перевезено 375,3 млн.т вантажів, що становило 69,2% від обсягу перевезень вантажів за січень–липень 2008р. Вантажооборот досяг 200,6 млрд.ткм, що склало 66,7% від обсягу січня–липня 2008р.

	Перевезено вантажів		Вантажооборот	
	млн.т	у % до січня–липня 2008р.	млн.ткм	у % до січня–липня 2008р.
Усіма видами транспорту	375,3	69,2	200642,7	66,7
у тому числі				
залізничним	213,0	68,7	106633,8	66,7
автомобільним	74,4	71,2	18184,6	88,9
водним	4,7	40,0	4141,1	42,0
трубопровідним	83,2	71,8	71494,8	64,8
авіаційним	0,05	71,8	188,4	80,7

Вантажооборот підприємств транспорту
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

У січні–липні 2009р. перевезення вантажів залізницями скоротилося на 31,3% від обсягів січня–липня 2008р., у т.ч. відправлення вантажів – на 29,7%. Відправлення вантажів зменшилося на Одеській залізниці – на 41,5%, Львівській – на 36,6%, Південно-Західній – на 35,7%, Придніпровській – на 30,7%, Донецькій – на 26,8%, Південній – на 16,9%. Відправлення цементу знизилося на 48,8%, будівельних матеріалів – на 47,2%, чорних металів – на 40,0%, лісових вантажів – на 38,6%, бруксту чорних металів – на 36,4%, хімічних і мінеральних добрив – на 39,6%, залізної та марганцевої руди – на 29,3%, нафти і нафтопродуктів – на 29,3%, коксу – на 28,2%,

кам'яного вугілля – на 14,1%. Відправлення зерна та продуктів перемелу зросло в 1,7 раза.

Вітчизняний морський та річковий торговельний флот виконав перевезення вантажів у обсязі 4,7 млн.т, що на 60,0% менше від обсягу січня–липня 2008р. Перевезення вантажів підприємствами річкового транспорту зменшилися на 69,8% від обсягів січня–липня 2008р., морського транспорту – на 45,8%. Закордонні перевезення вантажів річковим транспортом скоротилися на 57,2%, морським – на 53,8%. Обсяг переробки вантажів у торговельних і рибних портах та на промислових причалах (морських і річкових) зменшився на 17,2% і становив 89,8 млн.т. Переробка імпортованих вантажів зменшилася на 55,3%, транзитних – на 23,6% та внутрішнього сполучення – на 64,7%. Переробка експортних вантажів зросла на 11,4%. Кількість оброблених суден – закордонних та інфрашт – зменшилася на 27,1% і становила 9,4 тис.од.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) за січень–липень 2009р. перевезено 74,4 млн.т вантажів, що на 28,8% менше від обсягу перевезень вантажів у січні–липні 2008р., та виконано вантажооборот у обсязі 18,2 млрд.ткм, який скоротився на 11,1%.

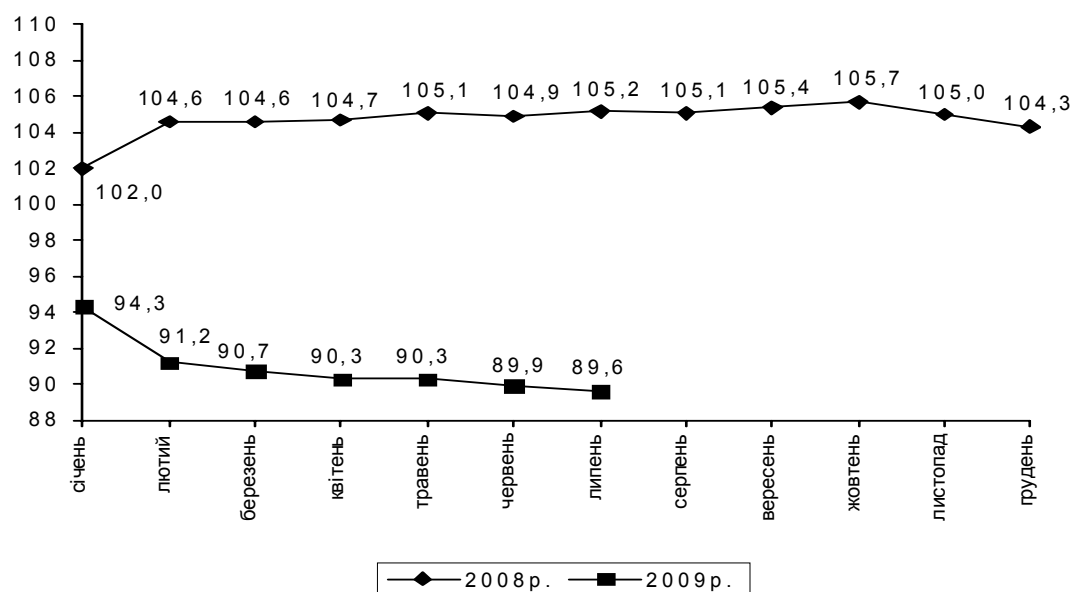
Магістральними трубопроводами у січні–липні 2009р. транспортовано 83,2 млн.т вантажів, що на 28,2% менше, ніж у січні–липні 2008р. Перекачка газу зменшилася на 33,7%, аміаку – на 46,2%, нафти – на 6,7%. Транзит газу скоротився на 37,1%, аміаку – на 31,1%, нафти – на 9,6%.

За 7 місяців п.р. авіаційним транспортом перевезено 46,3 тис.т вантажів, що на 28,2% менше від обсягу січня–липня 2008р. Вантажооборот авіаційного транспорту склав 188,4 млн.ткм, що на 19,3% менше порівняно з січнем–липнем попереднього року.

За січень–липень 2009р. послугами пасажирського транспорту скористалися 4,3 млрд. пасажирів, виконано пасажирську роботу в обсязі 77,3 млрд.пас.км, що становить відповідно 87,7% та 89,6% від обсягів січня–липня 2008р.

	Перевезено пасажирів		Пасажирооборот	
	млн.	у % до січня–липня 2008р.	млн.пас. км	у % до січня–липня 2008р.
Усіма видами транспорту	4278,8	87,7	77310,0	89,6
у тому числі				
залізничним	253,2	96,2	29778,0	91,3
автомобільним	2357,1	93,3	32234,3	92,4
водним	4,4	89,0	55,1	84,8
авіаційним	2,8	85,4	5005,3	86,1
трамвайним	466,9	79,5	2581,4	78,6
тролейбусним	756,0	81,4	4317,2	81,3
метрополітенами	438,4	77,6	3338,7	77,1

Пасажирооборот підприємств транспорту
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Залізничним транспортом за січень–липень 2009р. відправлено 253,2 млн. пасажирів, що на 3,8% менше від обсягу відправлення пасажирів у січні–липні 2008р. Відправлення пасажирів зменшилося на Донецькій залізниці на 7,5%, Південній – на 4,6%, Одеській – на 3,7%, Південно-Західній – на 3,6%, Придніпровській – на 2,2% та Львівській – на 2,1%. Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 2,4 млрд. пасажирів, що на 6,7% менше від обсягів перевезень пасажирів у січні–липні 2008р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилися на 7,3%. Перевезення пасажирів морським транспортом скоротилися на 14,2% від обсягів січня–липня 2008р. Підприємства м.Севастополя, які виконали 84,3% загальних обсягів морських перевезень пасажирів, зменшили перевезення пасажирів на 14,6%. Закордонні морські перевезення пасажирів зменшилися на 6,5% порівняно з січнем–липнем 2008р. Підприємства Автономної Республіки Крим, які виконують майже всі морські закордонні перевезення (95,3%), зменшили перевезення пасажирів у січні–липні 2009р. на 5,4%. Авіаційним транспортом перевезено 2,8 млн. пасажирів, що на 14,6% менше від обсягів авіаперевезень пасажирів у січні–липні 2008р. За 7 місяців п.р. міським електротранспортом перевезено 1,7 млрд. пасажирів, що на 20,1% менше порівняно з відповідним періодом 2008р.

Станом на 1 липня 2009р. встановлено 12,4 млн. основних телефонів, із них 82,3% – населенню; рівень телефонізації на 100 сімей становить 61 телефон.

	(на 1 липня 2009р.)	
	Мережа зв'язку	
	міська	сільська
Телефонні апарати основні, тис.	10742,5	1646,0
у т.ч. домашні	8693,9	1505,2
Таксофони місцеві, од	11	—
Таксофони універсальні, од	34614	1502
у т.ч. з кредитними картками	34190	1487

Кількість абонентів мобільного зв'язку на 1 липня 2009р. досягла 54,6 млн., що на 0,8% менше, ніж на 1 липня 2008р. Число абонентів кабельного телебачення зросло до 3,4 млн., абонентів мережі Інтернет – до 2,3 млн.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Обсяг експорту **товарів та послуг** України за I півріччя 2009р. становив 21624 млн.дол. США, імпорту – 22095,7 млн.дол. Порівняно з відповідним періодом попереднього року експорт склав 56,4%, а імпорт – 48,7%. Від’ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу становило 471,7 млн.дол. (за I півріччя 2008р. – 7068,7 млн.дол.).

Обсяг експорту зовнішньої торгівлі **товарами** України за I півріччя 2009р. становив 17330 млн.дол. США і по відношенню до I півріччя 2008р. склав 53,2%, імпорту – 19773,7 млн.дол. та відповідно 46,6%. Від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 2443,7 млн.дол. (за відповідний період 2008р. – також від’ємне 9836,6 млн.дол.). Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,88 (проти 0,77 у I півріччі 2008р.).

Зовнішньоторговельні операції товарами Україна здійснювала з партнерами з 201 країни світу.

Інформацію щодо зовнішньої торгівлі товарами з найбільшими торговими партнерами за I півріччя 2009р. наведено у таблиці.

	Експорт		Імпорт		Сальдо
	млн.дол. США	у % до I півріччя 2008р.	млн.дол. США	у % до I півріччя 2008р.	
Усього	17330,0	53,2	19773,7	46,6	-2443,7
Країни СНД	6014,0	51,6	8665,3	49,1	-2651,3
у тому числі					
Білорусь	546,9	51,8	642,3	43,8	-95,4
Казахстан	785,6	96,2	1374,0	86,4	-588,4
Російська Федерація	3467,9	44,0	4257,1	41,4	-789,2
Туркменістан	155,2	123,5	697,6	21,2	-542,4
Узбекистан	203,3	97,7	1603,8	196,0	-1400,5
Країни ЄС	3959,0	46,0	6631,0	47,4	-2672,0
у тому числі					
Австрія	119,5	41,8	276,9	54,3	-157,4
Іспанія	302,3	104,8	165,7	53,6	136,6
Італія	526,8	36,7	507,7	45,3	19,1
Нідерланди	208,1	56,5	323,6	51,6	-115,5
Німеччина	507,0	52,3	1682,6	48,4	-1175,6
Польща	464,6	41,4	968,3	44,5	-503,7
Словаччина	228,9	51,7	131,3	32,0	97,6
Сполучене Королівство	126,1	38,7	301,7	49,8	-175,6
Угорщина	313,8	43,5	257,7	38,3	56,1
Франція	175,2	98,6	426,2	51,4	-251,0
Чеська Республіка	126,3	40,3	223,8	35,6	-97,5
Інші країни	7357,0	59,7	4477,4	41,5	2879,6
у тому числі					
Єгипет	491,0	75,2	43,0	63,3	448,0
Індія	517,7	199,2	200,7	74,2	317,0
Китай	814,8	248,7	1096,6	43,1	-281,8
Сполучені Штати Америки	74,7	8,1	634,8	53,6	-560,1
Туреччина	955,4	38,1	422,9	45,5	532,5

До країн СНД було експортовано 34,7% усіх товарів, до країн ЄС – 22,8% (у I півріччі 2008р. – відповідно 35,7% та 26,4%).

Найбільші експортні поставки здійснювались до Російської Федерації – 20%, Туреччини – 5,5%, Китаю – 4,7%, Казахстану – 4,5%, Білорусі – 3,2% Італії та Індії – по 3% від загального обсягу експорту. У I півріччі 2009р. зменшились обсяги експорту до більшості головних торгових партнерів, крім Туркменістану, Іспанії, Індії та Китаю.

Із країн СНД імпортовано 43,8% усіх товарів, з країн ЄС – 33,5% (у I півріччі 2008р. – відповідно 41,6% та 33%).

Найбільшу питому вагу в загальному обсязі імпорту мали Російська Федерація – 21,5%, Німеччина – 8,5%, Узбекистан – 8,1%, Казахстан – 6,9%, Китай – 5,5%, Польща – 4,9%, Туркменістан – 3,5%. Порівняно з відповідним періодом попереднього року скоротились імпортні поставки майже з усіх головних торгових країн-партнерів, за винятком Узбекистану.

Основу товарної структури зовнішньої торгівлі України складають мінеральні продукти, недорогоцінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості.

Інформацію щодо найважливіших товарних груп у структурі зовнішньої торгівлі України за I півріччя 2009р. наведено у таблиці.

Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	Експорт			Імпорт		
	млн.дол. США	у % до I півріччя 2008р.	у % до загального обсягу	млн.дол. США	у % до I півріччя 2008р.	у % до загального обсягу
Усього	17330,0	53,2	100,0	19773,7	46,6	100,0
у тому числі						
II. Продукти рослинного походження	2151,0	165,2	12,4	653,5	83,4	3,3
з них						
10 зернові культури	1637,1	160,6	9,4	76,2	65,5	0,4
V. Мінеральні продукти	1458,0	43,9	8,4	6976,5	53,0	35,3
з них						
27 енергетичні матеріали; нафта та продукти її перегонки	737,7	36,5	4,3	6540,8	55,0	33,1

Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	Продовження					
	Експорт			Імпорт		
	млн.дол. США	у % до І півріччя 2008р.	у % до загального обсягу	млн.дол. США	у % до І півріччя 2008р.	у % до загального обсягу
VI. Продукція хімі- чної та пов'язаних з нею галузей проми- словості	1134,3	43,7	6,5	2271,3	67,7	11,5
XV. Недорогоцінні метали та вироби з них	5842,1	39,9	33,7	1137,0	36,8	5,8
з них						
72 чорні метали	4616,5	37,3	26,6	479,4	29,3	2,4
73 вироби з чорних металів	961,4	57,6	5,5	256,6	40,6	1,3
XVI. Механічне та електричне обладнання	2077,0	68,1	12,0	2504,2	38,9	12,7
у тому числі						
84 котли, машини, апарати і механі- чні пристрої	1173,3	70,7	6,8	1698,4	36,5	8,6
85 електричні машини і устат- кування	903,7	64,9	5,2	805,8	45,1	4,1

За 6 місяців 2009р. експорт української давальницької сировини становив 18 млн.дол. США, або 0,1% від загального обсягу експорту країни. В Україну імпортовано готової продукції, виготовленої з давальницької сировини, на 24,3 млн.дол., що становить 0,1% від загального обсягу імпорту.

В Україну надійшло іноземної давальницької сировини на 750,6 млн. дол., або 3,8% від загального обсягу імпорту країни. Обсяг експорту готової продукції, виготовленої з імпортованої давальницької сировини, становив 1035,8 млн.дол., або 6% від загального обсягу експорту країни.

Обсяг експорту зовнішньої торгівлі **послугами** України за I півріччя 2009р. становив 4294 млн.дол. США і по відношенню до відповідного періоду минулого року склав 75%, імпорту – 2322 млн.дол. та відповідно 78,6%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 1972 млн.дол. (у I півріччі 2008 р. – 2767,9 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції послугами Україна здійснювала з партнерами з 205 країн світу.

Інформацію щодо зовнішньої торгівлі послугами з найбільшими торговими партнерами наведено у таблиці.

	Експорт		Імпорт		Сальдо
	млн.дол. США	у % до I півріччя 2008р.	млн.дол. США	у % до I півріччя 2008р.	
Усього	4294,0	75,0	2322,0	78,6	1972,0
Країни СНД	1593,6	72,6	354,2	69,1	1239,4
у тому числі					
Азербайджан	15,5	154,6	4,3	130,4	11,2
Білорусь	34,5	64,2	16,9	67,8	17,6
Грузія	24,9	79,6	6,3	68,2	18,6
Казахстан	45,2	88,9	17,6	87,1	27,6
Молдова	26,1	85,4	9,5	36,5	16,6
Російська Федерація	1416,3	71,0	290,4	68,9	1125,9
Туркменістан	20,8	147,0	4,7	842,7	16,1
Країни ЄС	1422,7	73,0	1361,1	79,7	61,6
у тому числі					
Австрія	76,6	65,1	124,5	87,7	-47,9
Бельгія	99,7	96,3	34,7	102,7	65,0
Кіпр	221,9	77,5	264,6	88,4	-42,7
Нідерланди	59,5	68,5	49,3	77,1	10,2
Німеччина	165,8	57,9	176,7	72,8	-10,9
Польща	44,0	58,5	52,8	45,0	-8,8
Сполучене Королівство	275,3	80,7	322,5	84,8	-47,2
Франція	38,6	64,7	122,3	178,5	-83,7
Швеція	27,2	103,0	59,9	66,7	-32,7
Інші країни	1277,7	80,8	606,7	82,5	671,0
у тому числі					
Віргінські Острови,					
Британські	126,9	96,2	14,7	76,8	112,2
Ізраїль	36,5	99,6	10,5	50,1	26,0
Канада	83,7	137,8	25,6	164,2	58,1
Китай	25,2	92,6	5,9	56,6	19,3
Об'єднані Арабські					
Емірати	32,0	83,4	23,3	61,2	8,7
Панама	53,2	111,5	11,9	245,8	41,3
Сполучені Штати					
Америки	215,3	79,7	137,2	66,2	78,1
Туреччина	77,9	109,6	71,9	66,7	6,0
Швейцарія	148,4	45,3	117,1	93,3	31,3

Експорт послуг до країн СНД становив 37,1% від загального обсягу експорту, до країн ЄС – 33,1% (у I півріччі 2008р. – відповідно 38,3% та 34%). Імпорт послуг із країн СНД становив 15,3%, з країн ЄС – 58,6% (у I півріччі 2008р. – 17,3% та 57,8%).

Основними партнерами в експорті послуг були Російська Федерація,

на яку припадає 33% від загального обсягу експорту, Сполучене Королівство – 6,4%, Кіпр – 5,2%, Сполучені Штати Америки – 5%, Німеччина – 3,9% та Швейцарія – 3,5%.

Найбільшу питому вагу в загальному обсязі імпорту мали: Сполучене Королівство (13,9%), Російська Федерація (12,5%), Кіпр (11,4%), Німеччина (7,6%), Сполучені Штати Америки (5,9%), Австрія (5,4%), Франція (5,3%) та Швейцарія (5%).

Серед головних торгових партнерів країн СНД у I півріччі 2009р. експорт послуг найбільше зменшився до Російської Федерації та Білорусі. Серед країн ЄС зменшився експорт до Німеччини, Сполученого Королівства, Кіпру, Естонії, Австрії, Польщі та Греції, а серед інших країн – до Швейцарії, Сполучених Штатів Америки та Хорватії. Імпорт послуг майже з усіх найбільших торгових країн-партнерів зменшився порівняно з відповідним періодом попереднього року.

У структурі зовнішньої торгівлі послугами, як і раніше, переважали транспортні, різні ділові, професійні та технічні, фінансові послуги та державні послуги, які не віднесені до інших категорій.

Інформацію щодо найважливіших послуг у структурі зовнішньої торгівлі України за I півріччя 2009р. наведено у таблиці.

Вид послуг	Експорт			Імпорт		
	млн.дол. США	у % до I півріччя 2008р.	у % до загального обсягу	млн.дол. США	у % до I півріччя 2008р.	у % до загального обсягу
Усього	4294,0	75,0	100,0	2322,0	78,6	100,0
Транспортні послуги	2829,4	74,3	65,9	411,5	53,3	17,7
Подорожі	112,1	50,1	2,6	114,8	58,0	4,9
Послуги зв'язку	154,5	100,0	3,6	79,2	120,9	3,4
Фінансові послуги	172,4	81,6	4,0	584,1	96,1	25,2
Комп'ютерні послуги	116,6	101,8	2,7	65,0	52,5	2,8
Різні ділові, професійні та технічні послуги	570,2	76,1	13,3	421,8	85,5	18,2
Державні послуги, які не віднесені до інших категорій	1,9	91,2	0,0	249,5	108,9	10,7
Послуги з ремонту	193,7	108,8	4,5	11,0	58,9	0,5

Серед регіонів України найбільші обсяги зовнішньої торгівлі товарами та послугами припадали на м.Київ, Донецьку, Дніпропетровську, Одеську та Запорізьку області.

У I півріччі 2009р. в економіку України іноземними інвесторами вкладено 2699,7 млн.дол. США **прямих інвестицій**¹, що становить 40,2% обсягів I півріччя попереднього року. З країн ЄС надійшло 2074,6 млн.дол. (76,8% загального обсягу), з країн СНД – 344,7 млн.дол. (12,8%), з інших країн світу – 280,4 млн.дол. (10,4%). У той же час капітал нерезидентів зменшився на 413,5 млн.дол.

У цілому приріст сукупного обсягу іноземного капіталу в економіці країни, з урахуванням його переоцінки, утрат і курсової різниці, склав 2358,6 млн.дол., що становить 34,1% рівня відповідного періоду попереднього року.

У січні–червні 2009р. зросли обсяги капіталу з Нідерландів – на 561,7 млн.дол., Кіпру – на 386,5 млн.дол., Франції – на 342,0 млн.дол., Російської Федерації – на 277,1 млн.дол. і Аруби – на 273,6 млн.дол. Зазначені країни забезпечили 78% приросту іноземного капіталу в Україні.

Приріст іноземного капіталу у звітному періоді спостерігався на підприємствах, що здійснюють фінансову діяльність, – на 861,0 млн.дол., операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям – на 454,9 млн.дол., торгівлю, ремонт автомобілів, побутових виробів, предметів особистого вжитку – на 141,5 млн.дол., а також на підприємствах промисловості – на 582,0 млн.дол., у т.ч. переробної – на 522,6 млн.дол. Серед галузей переробної промисловості найбільше зросли обсяги прямих іноземних інвестицій у хімічну та нафтохімічну промисловість (на 207,8 млн.дол.) та у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (на 106,1 млн.дол.).

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, унесених в Україну, на 1 липня 2009р. склав 37965,7 млн.дол., що на 6,6% більше обсягів інвестицій на початок 2009 року та в розрахунку на одну особу становить 823,9 дол.

Інвестиції надійшли зі 125 країн світу. До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає 81% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – 8063,7 млн.дол., Німеччина – 6530,9 млн.дол., Нідерланди – 3717,1 млн.дол., Австрія – 2490,0 млн.дол., Сполучене Королівство – 2330,0 млн.дол., Російська Федерація – 2125,1 млн.дол., Франція – 1573,2 млн.дол., Сполучені Штати Америки – 1369,2 млн.дол., Віргінські Острови, Британські – 1323,7 млн.дол. та Швеція – 1259,1 млн.дол.

На підприємствах промисловості зосереджено 8570,1 млн.дол. (22,6% загального обсягу прямих інвестицій в Україну), у т.ч. переробної – 7373,9 млн.дол. та добувної – 1046,2 млн.дол. Серед галузей переробної промисловості у виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових výro-

¹ Дані про прямі інвестиції в Україну та з України наведено з урахуванням інформації НБУ та ФДМУ (щодо різниці між ринковою та номінальною вартістю акцій, майна тощо, не облікованої у статистичній звітності окремих підприємств і не розподіленої за видами економічної діяльності та регіонами).

бів внесено 1792,1 млн.дол. прямих інвестицій, у металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів – 1406,0 млн.дол., хімічну та нафтохімічну промисловість – 1150,7 млн.дол., машинобудування – 1051,7 млн.дол., виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції – 758,3 млн.дол.

У фінансових установах акумульовано 8015,7 млн.дол. (21,1%) прямих інвестицій, в організаціях, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям, – 4068,7 млн.дол. (10,7%), на підприємствах торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів і предметів особистого вжитку – 3828,4 млн.дол. (10,1%).

Про наявність прямих іноземних інвестицій звітувало 17,9 тис. підприємств України.

Сума кредитів та позик, отриманих підприємствами України від прямих інвесторів, на 1 липня 2009р. становила 6149,7 млн.дол. Найбільше їх надійшло з Кіпру – 1603,9 млн.дол., Нідерландів – 722,5 млн.дол., Франції – 530,5 млн.дол., Німеччини – 509,8 млн.дол., Російської Федерації – 493,0 млн.дол., Австрії – 331,4 млн.дол., Сполученого Королівства – 241,3 млн.дол., Угорщини – 239,3 млн.дол., Польщі – 181,5 млн.дол. та Швеції – 152,2 млн.дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, ураховуючи позичковий капітал, на 1 липня 2009р. становив 44115,4 млн.дол.

У I півріччі 2009р. з України в економіку інших країн світу спрямовано 25,9 млн.дол. прямих інвестицій. Інвестування здійснювалось переважно у вигляді грошових внесків.

Обсяг прямих інвестицій з України в економіку країн світу, з урахуванням його переоцінки, утрат, курсової різниці, на 1 липня 2009р. становив 6226,8 млн.дол., у т.ч. у країни ЄС – 5945,0 млн.дол. (95,5% загального обсягу), у країни СНД – 219,6 млн.дол. (3,5%), в інші країни світу – 62,2 млн.дол. (1,0%).

Прямі інвестиції з України здійснено до 51 країни світу, переважна їхня частка спрямована до Кіпру.

Сума кредитів та позик, наданих українськими резидентами підприємствам прямого інвестування, на 1 липня 2009р. становила 123,4 млн.дол.

Загальний обсяг прямих інвестицій в економіку інших країн світу, враховуючи позичковий капітал, становив 6350,2 млн.дол. США.

ОПТОВА Й РОЗДРІБНА ТОРГІВЛЯ, РЕСТОРАННЕ ГОСПОДАРСТВО

Оборот підприємств оптової торгівлі за січень–липень 2009р. становив 420,3 млрд.грн. Фізичний обсяг оптового товарообороту склав 76% порівняно з січнем–липнем 2008р.

Оборот роздрібної торгівлі¹ за січень–липень 2009р. становив 235,9 млрд.грн. і склав 84,1% від обсягу січня–липня 2008р. У структурі обороту роздрібної торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 31,1%.

Обсяги та темпи зростання обороту роздрібної торгівлі за регіонами наведено нижче.

	Оборот роздрібної торгівлі за січень–липень 2009р., млн.грн.	Темпи зростання обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %		
		січень–липень 2009р. до січня–липня 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u>	
			січень–липень 2008р. до січня–липня 2007р.	2008р. до 2007р.
Україна	235876,9	84,1	126,6	118,1
Автономна Республіка Крим	9795,5	87,1	128,4	118,6
Вінницька	6343,8	85,4	123,7	119,9
Волинська	4463,5	80,8	125,3	117,3
Дніпропетровська	18100,6	79,6	126,0	120,9
Донецька	22657,1	80,2	127,8	118,8
Житомирська	5139,0	87,7	131,9	115,5
Закарпатська	4751,2	85,5	127,6	121,8
Запорізька	10039,1	82,2	124,9	115,5
Івано-Франківська	6004,8	85,8	124,8	120,7
Київська	9295,1	94,1	125,9	119,5
Кіровоградська	3959,0	83,5	127,9	118,7
Луганська	9556,2	81,5	125,1	120,3
Львівська	11309,2	88,7	119,3	115,8
Миколаївська	5692,5	86,0	128,7	116,9
Одеська	14043,3	91,7	124,1	118,8
Полтавська	6596,0	79,1	130,1	119,5
Рівненська	4425,1	90,8	126,8	119,6
Сумська	4427,1	82,2	128,1	117,7

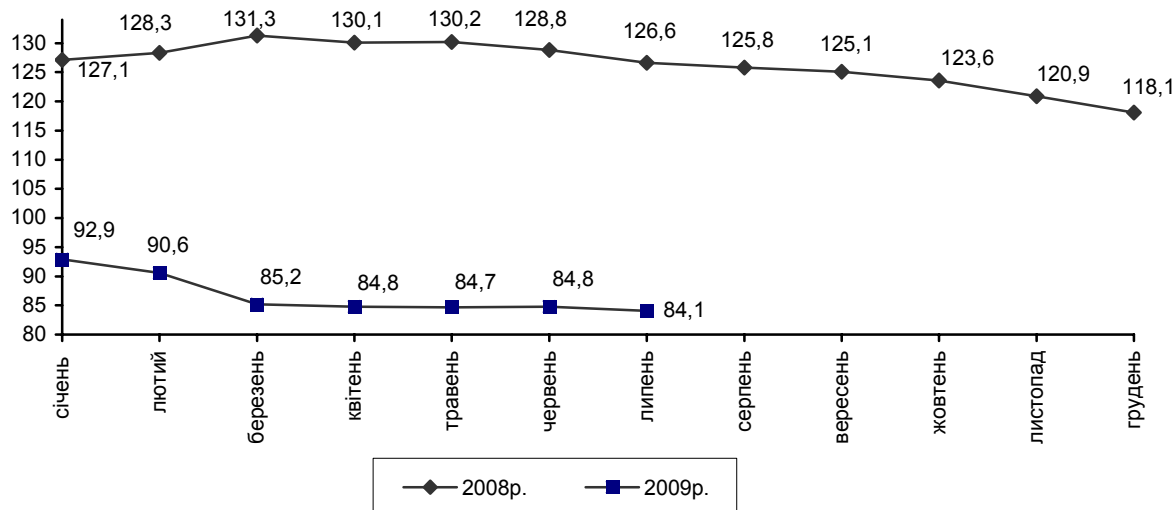
¹ Включає роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями.

Продовження

	Оборот роздрібної торгівлі за січень–липень 2009р., млн.грн.	Темпи зростання обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %		
		січень–липень 2009р. до січня–липня 2008р.	ДОВІДКОВО:	
			січень–липень 2008р. до січня–липня 2007р.	2008р. до 2007р.
Тернопільська	3921,2	91,0	128,6	123,8
Харківська	17467,1	81,4	122,7	116,3
Херсонська	4759,7	87,6	124,5	115,5
Хмельницька	5438,7	80,3	126,8	120,2
Черкаська	5567,9	90,1	126,7	120,8
Чернівецька	3466,9	89,4	125,7	119,2
Чернігівська	4515,1	88,5	127,4	117,3
м.Київ	31526,6	80,3	130,1	116,7
м.Севастополь	2615,6	89,8	117,3	120,3

Зміни обсягів обороту роздрібної торгівлі

(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за січень–липень 2009р. становив 8,6 млрд.грн. і проти січня–липня попереднього року склав 84,3%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю та ресторанного господарства, за січень–липень 2009р. становив 123,8 млрд.грн. і в порівнянних цінах склав 79,6% від обсягу січня–липня 2008р.

Порівняно з відповідним періодом попереднього року найменше падіння обсягів роздрібного товарообороту підприємств спостерігалось у Київській, Одеській, Чернівецькій областях (на 7,7–11,2%).

Обсяги та темпи зростання роздрібного товарообороту за регіонами наведено нижче.

	Роздрібний товарооборот за січень– липень 2009р., млн.грн.	Темпи зростання товарообороту (у порівнянних цінах), %			
		липень 2009р. до липня 2008р.	січень– липень 2009р. до січня– липня 2008р.	ДОВІДКОВО:	
				липень 2008р. до липня 2007р.	січень– липень 2008р. до січня– липня 2007р.
Україна	123815,3	78,5	79,6	119,9	126,7
Автономна					
Республіка Крим	4557,8	80,0	80,3	129,1	130,1
Вінницька	2529,1	77,7	77,7	111,7	119,4
Волинська	2078,9	86,7	76,0	119,8	120,8
Дніпропетровська	10812,1	69,2	74,1	116,0	127,8
Донецька	10810,3	74,8	73,9	122,9	128,7
Житомирська	2289,1	86,5	84,2	125,5	122,1
Закарпатська	2560,8	74,2	82,0	136,3	128,5
Запорізька	4515,5	74,4	77,0	123,7	124,3
Івано-Франківська	2247,7	87,3	81,3	107,5	125,7
Київська	5446,8	98,0	92,3	114,1	129,0
Кіровоградська	1885,0	73,4	75,1	131,2	133,0
Луганська	3815,0	70,8	75,6	136,7	141,1
Львівська	6919,1	87,8	86,4	108,9	117,0
Миколаївська	2564,8	81,8	78,7	122,7	134,4
Одеська	7904,7	90,0	91,9	116,1	123,7
Полтавська	3259,6	75,0	76,1	131,3	134,4
Рівненська	2031,8	92,3	85,5	109,3	122,0
Сумська	1830,4	70,0	77,5	127,7	125,0
Тернопільська	1775,0	82,3	86,4	117,4	123,1
Харківська	8570,9	73,2	78,0	117,8	122,4
Херсонська	2239,0	89,3	82,8	109,8	123,3
Хмельницька	2347,1	86,5	74,8	110,9	134,0
Черкаська	2340,2	79,6	83,0	124,7	126,0
Чернівецька	1895,1	97,7	88,8	107,2	119,8
Чернігівська	2043,3	85,3	80,9	125,0	124,0
м.Київ	23274,5	71,5	77,0	125,7	130,2
м.Севастополь	1271,7	83,5	84,3	111,7	118,4

Обсяг роздрібного товарообороту за липень 2009р. склав 19,8 млрд.грн., що у порівнянних цінах проти липня 2008р. становило 78,5%, проти червня 2009р. – 107,8%.

Через мережу автозаправних станцій, що налічує 6193 одиниці, у липні 2009р. було продано у роздріб світлих нафтопродуктів на 4010,3 млн.грн., з них бензину моторного – на 3063,3 млн.грн. (76,4%), дизельного пального – на 947 млн.грн. (23,6%).

У натуральному вимірі бензину було реалізовано 351,2 тис.т, що на 0,4% більше, ніж у липні 2008р., дизельного пального – 149,4 тис.т (на 0,3% менше).

У задоволенні потреб населення товарами значне місце належить ринкам. За рахунок організованих ринків у січні–липні 2009р. формувалось 27,2% загального обсягу продажу споживчих товарів. В обороті цих ринків 16,8% становив продаж сільськогосподарських продуктів.

Продаж сільськогосподарських продуктів на ринках за січень–липень 2009р. проти січня–липня 2008р. зменшився на 3,9%, при цьому ціни зросли на 18,5%. Продукти тваринництва подорожчали на 26,9%, їхній продаж зменшився на 3,2%. Продаж продуктів рослинництва зменшився на 4,4% при зростанні цін на 3,8%.

У липні 2009р. проти липня попереднього року продаж сільськогосподарських продуктів на ринках збільшився на 2,9% при зростанні цін на 9,9%.

Дані щодо індексів цін та обсягів продажу окремих сільськогосподарських продуктів на ринках наведено в таблиці.

	(відсотків)					
	Індекси цін			Індекси обсягу продажу		
	січень– липень 2009р. до січня– липня 2008р.	липень 2009р. до		січень– липень 2009р. до січня– липня 2008р.	липень 2009р. до	
		червня 2009р.	липня 2008р.		червня 2009р.	липня 2008р.
Зернові	92,1	99,9	84,1	94,9	99,2	97,5
Борошно	108,8	100,4	101,5	83,9	94,3	95,9
Круп'яні	123,1	100,0	95,3	77,6	97,6	95,7
пшоно	81,2	98,1	68,8	96,6	101,4	92,1
крупя гречана	95,0	98,9	90,8	72,5	98,4	97,4
рис	180,0	100,8	107,4	68,0	94,6	96,4
інші крупи	104,6	100,4	91,9	95,1	102,4	94,2
Картопля	109,6	74,3	104,5	93,7	123,8	95,0
Капуста свіжа	54,5	80,8	110,9	102,5	118,5	99,4

Продовження

	Індекси цін			Індекси обсягу продажу		
	січень– липень 2009р. до січня– липня 2008р.	липень 2009р. до		січень– липень 2009р. до січня– липня 2008р.	липень 2009р. до	
		червня 2009р.	липня 2008р.		червня 2009р.	липня 2008р.
Цибуля ріпчаста	53,0	125,7	73,3	99,0	121,3	102,1
Буряки	51,7	115,5	82,4	103,4	124,5	96,4
Морква	61,4	129,5	130,5	98,6	127,7	95,4
Огірки солоні	122,6	92,7	118,0	101,8	124,8	105,1
Помідори солоні	122,8	108,1	115,9	95,6	79,9	91,9
Часник	104,1	90,5	107,8	101,8	121,8	100,6
Фрукти та ягоди свіжі	114,4	79,5	114,6	95,8	171,0	100,4
Цукор	124,3	107,2	148,8	87,4	109,5	92,9
Олія	77,5	100,5	74,2	96,4	102,5	95,2
Яловичина	123,0	100,1	105,4	97,2	97,7	107,6
Свинина	124,2	99,2	101,0	96,1	96,3	108,6
Сало свиняче	158,6	99,6	111,9	97,9	98,7	114,8
Птиця	124,6	100,5	115,1	96,9	99,0	100,4
Молоко свіже	119,4	99,9	117,4	102,4	99,7	102,8
Масло тваринне	141,2	101,9	143,5	98,0	98,1	99,1
Сир (творог)	112,9	96,2	108,5	102,5	97,9	100,8
Сметана	124,7	101,5	123,0	99,6	98,0	98,6
Яйця	118,5	111,7	141,4	99,4	96,4	104,5
Мед	138,4	105,5	128,8	100,5	111,2	98,7

За січень–липень 2009р. порівняно з січнем–липнем 2008р. ціни зросли практично на всі сільськогосподарські продукти, окрім буряка, цибулі ріпчастої, капусти свіжої, моркви, олії, пшона, яблук, цибулі зеленої, зернових, капусти квашеної, крупи гречаної, на які ціни знизилися на 48,3–5%.

Середні ціни, що склалися на ринках на окремі сільськогосподарські продукти, наведено нижче.

(грн. за кг)

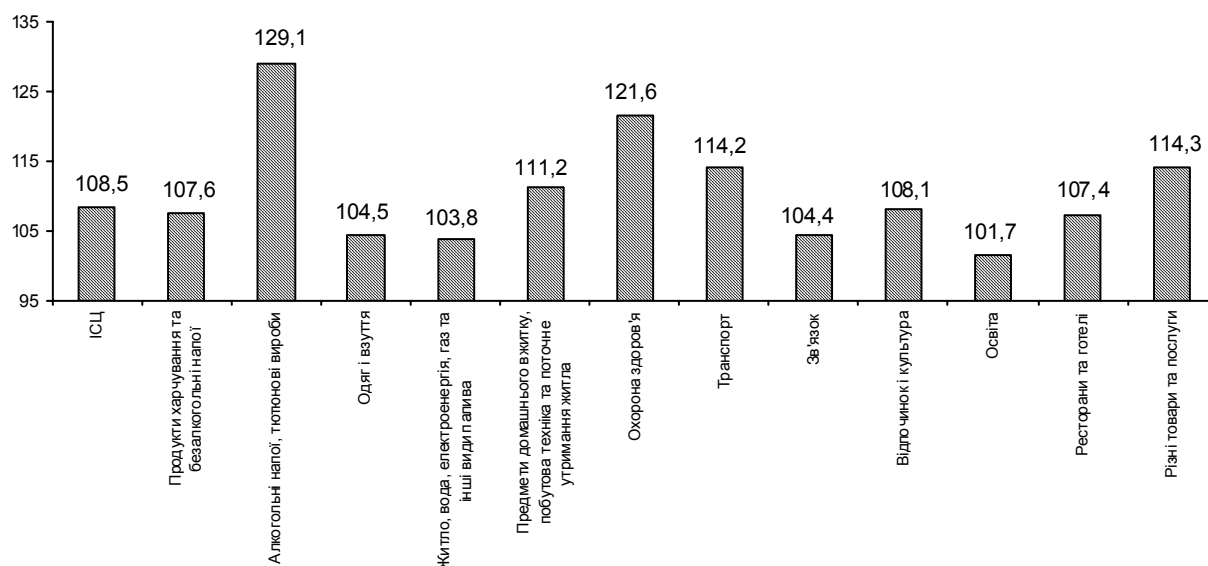
	Липень		Червень 2009р.
	2009р.	2008р.	
Картопля	3,74	3,58	4,17
Капуста свіжа	2,64	2,38	3,22
Цибуля ріпчаста	3,41	4,65	2,71
Буряки	3,65	4,43	3,16

	Продовження		
	Липень		Червень 2009р.
	2009р.	2008р.	
Морква	6,90	5,29	5,33
Огірки свіжі	4,26	3,80	6,81
Помідори свіжі	8,28	6,45	12,49
Огірки солоні	13,64	11,56	14,71
Помідори солоні	17,68	15,26	16,35
Часник	11,03	10,23	12,19
Яблука	8,12	10,81	8,68
Цитрусові	12,31	12,66	12,16
Цукор	5,60	3,76	5,22
Олія (за літр)	8,64	11,65	8,60
Яловичина	39,83	37,77	39,80
Свинина	44,77	44,34	45,11
Сало свиняче	26,99	24,12	27,09
Молоко свіже (за літр)	4,08	3,48	4,09
Масло тваринне	32,62	22,74	32,01
Сир (творог)	18,15	16,73	18,87
Сметана	20,62	16,77	20,32
Яйця (за десяток)	6,07	4,29	5,43
Мед	32,50	25,24	30,82

ЦІНИ І ТАРИФИ

Індекс споживчих цін (ІСЦ) у липні 2009р. становив 99,9%, з початку року – 108,5%.

Індекси споживчих цін у 2009 році (липень у % до грудня попереднього року)

На споживчому ринку в липні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 0,2%. Найбільше (на 6,6%) подешевшали овочі, у т. ч. картопля на 16,7%, цибуля – на 16,3%, капуста – на 9,0%. На 2,9–0,8% стали дешевшими рис, тваринні жири, сири, молоко та молочні продукти, м'ясо та м'ясопродукти, масло. Водночас на 16,1% подорожчали яйця, на 7,2% – цукор, на 1,3% – фрукти, на 0,7% – олія.

Алкогoльні напої зросли в ціні на 1,7%, тютюнові вироби – на 7,1%.

Зниження цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 3,3% пов'язане з прийняттям розпорядження Кабінету Міністрів України про зупинення дії деяких розпоряджень голови Київської міської держадміністрації з питань встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги в м.Києві.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 0,6%, що, в першу чергу, пов'язане із сезонним подорожчанням санаторно-курортних послуг на 3,2%.

Зростання цін на транспорт у цілому на 1,1% в основному зумовлене подорожчанням палива і мастил на 4,7%.

Разом з цим відбулося здешевлення комп'ютерів, аудіо- та відео-техніки, пральних машин, плит, телефонного обладнання на 0,7–0,1%.

За січень–липень п.р. продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 7,6%. Найбільшого підвищення (на 45,8%) зазнали ціни на цукор. На 20,4–6,7% зросли в ціні безалкогольні напої, масло, фрукти, риба та продукти з риби, олія, м'ясо та м'ясопродукти. В той же час суттєво (на 26,9%) подешевшали яйця; на 6,7% та 3,7% знизилися ціни на молоко та тваринні жири.

Алкогільні напої та тютюнові вироби стали дорожчими на 29,1%, у т.ч. тютюнові вироби в 1,6 раза.

Ціни на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 3,8%, у т.ч. плата за каналізацію – на 23,5%, водопостачання – на 17,7%, квартиру – на 13,3%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 21,6%, в першу чергу, зумовлено подорожчанням фармацевтичної продукції (на 30,9%) та зростанням вартості санаторно-курортних послуг (на 21,8%).

Подорожчання транспорту в цілому на 14,2% відбулося в основному за рахунок зростання цін на паливо і мастила (на 40,1%). Крім того, на 14,8% подорожчали перевезення залізничним пасажирським транспортом.

На 11,2–4,5% стали дорожчими предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла, послуги відпочинку і культури, ресторанів та готелів, одяг і взуття.

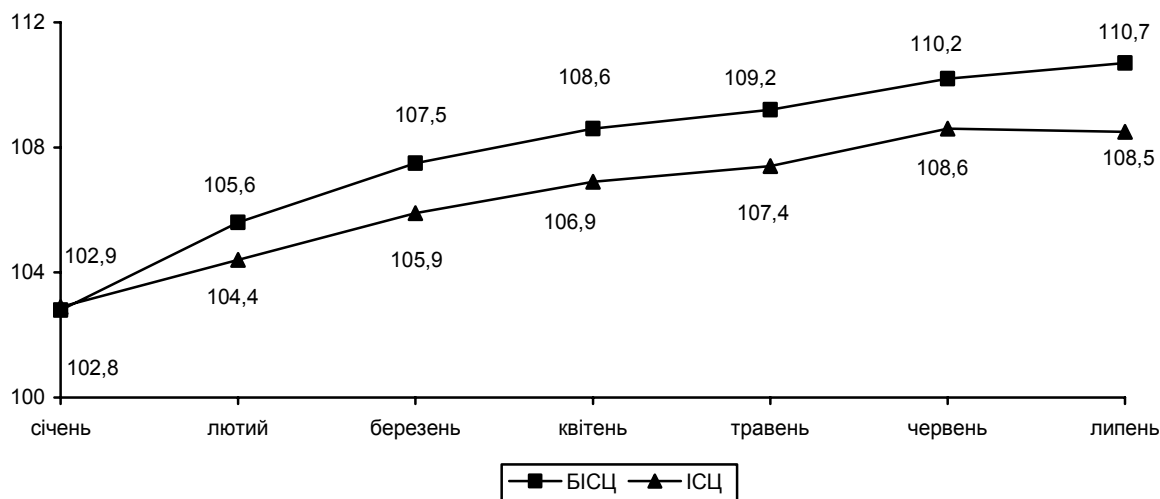
Індекси споживчих цін у 2009р. наведено в таблиці.

	До попереднього місяця				(відсотків)
	квітень	травень	червень	липень	Липень до грудня попереднього року
Індекс споживчих цін	100,9	100,5	101,1	99,9	108,5
Продукти харчування та безалкогольні напої	101,2	100,3	100,1	99,8	107,6
Продукти харчування	101,1	100,2	100,0	99,7	106,7
Хліб і хлібопродукти	100,9	100,2	100,1	100,0	105,8
хліб	100,5	100,4	100,5	100,5	106,6
макаронні вироби	102,1	100,7	100,4	100,0	106,4
М'ясо та м'ясопродукти	101,9	100,6	100,0	99,0	106,7
Риба та продукти з риби	100,1	99,6	99,4	100,1	112,7
Молоко, сир та яйця	99,0	96,3	98,4	101,6	92,4
молоко	98,2	97,3	97,1	98,8	93,3
яйця	95,5	87,4	98,9	116,1	73,1
Олія та жири	101,3	99,1	99,1	99,3	104,8
масло	100,7	99,0	98,7	99,2	113,9
олія	102,8	100,8	100,9	100,7	106,8
Фрукти	101,5	100,5	100,4	101,3	113,5
Овочі	100,3	103,1	100,5	93,4	105,2
картопля	100,8	101,1	107,6	83,3	104,8
Цукор	108,0	106,5	103,4	107,2	145,8
Безалкогольні напої	102,2	101,2	100,9	100,5	120,4

	До попереднього місяця				Продовження
	квітень	травень	червень	липень	Липень до грудня попереднього року
Алкогільні напої, тютюнові вироби	102,1	103,2	109,5	104,4	129,1
Одяг і взуття	100,6	100,3	100,1	100,0	104,5
одяг	100,5	100,2	100,1	100,1	104,6
взуття	100,9	100,4	100,1	99,9	104,6
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	99,8	100,1	104,1	96,7	103,8
плата за власне житло (квартирна плата)	100,6	101,4	112,3	92,2	113,3
утримання та ремонт житла	100,3	99,7	100,0	100,2	104,9
водопостачання	100,9	100,7	107,3	96,9	117,7
каналізація	101,8	100,6	112,4	92,1	123,5
електроенергія	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
природний газ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
гаряча вода, опалення	98,6	100,1	106,8	94,7	102,1
Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла	101,0	100,3	99,9	100,3	111,2
Охорона здоров'я	100,7	100,9	99,9	100,6	121,6
фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання	100,4	100,5	99,1	100,2	129,0
амбулаторні послуги	101,2	101,3	100,6	100,7	112,1
Транспорт	100,8	101,1	103,0	101,1	114,2
паливо та мастила	101,2	102,5	108,2	104,7	140,1
транспортні послуги	100,9	101,0	102,5	100,5	106,1
залізничний пасажирський транспорт	101,4	100,1	107,7	100,3	114,8
автодорожній пасажирський транспорт	100,8	101,1	102,0	100,4	104,7
Зв'язок	99,9	101,8	101,6	100,0	104,4
Відпочинок і культура	100,3	99,9	99,8	100,4	108,1
Освіта	100,2	100,1	100,1	100,2	101,7
дошкільна та початкова освіта	101,1	100,7	100,9	101,2	110,6
середня освіта	100,0	100,0	100,0	100,0	100,3
вища освіта	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ресторани та готелі	100,8	100,6	100,9	100,5	107,4
Різні товари та послуги	101,1	101,4	100,9	100,6	114,3

Базовий індекс споживчих цін (БІСЦ) у липні 2009р. становив 100,5%, з початку року – 110,7%.

ІСЦ та БІСЦ у 2009 році
(у % до грудня попереднього року)

Індекс цін виробників промислової продукції у липні 2009р. становив 100,7%, з початку року – 104,9%.

Продукція добувної промисловості у липні подешевшала на 0,9%. У добуванні паливно-енергетичних корисних копалин ціни знизилися на 2,4%, добуванні корисних копалин, крім паливно-енергетичних – підвищилися на 0,5%.

У переробній промисловості ціни зросли на 0,4%. Найбільше (на 3,4%) подорожчала продукція у виробництві продуктів нафтоперероблення.

На 1,2–0,6% підвищилися ціни на підприємствах з виробництва хімічної продукції, гумових та пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, металургійному виробництві й виробництві готових металевих виробів. Водночас у виробництві коксу, обробленні деревини та виробництві виробів з неї, крім меблів, ціни знизилися відповідно на 4,2% та 1,1%.

У виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів продукція подешевшала на 0,1%, у т.ч. у виробництві м'яса та м'ясопродуктів – на 3,5%, макаронних виробів – на 2,9%, рибних продуктів – на 0,7%, молочних продуктів та морозива – на 0,6%. Разом з цим подорожчала продукція у виробництві цукру (на 3,8%), борошномельно-круп'яних продуктів (на 1,2%), хліба та хлібобулочних виробів (на 0,8%), напоїв (на 0,6%), олії та тваринних жирів (на 0,5%).

У виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води зафіксовано підвищення тарифів на 2,6%, при цьому тарифи на електроенергію зросли на 3,0%, теплоенергію – залишилися без змін.

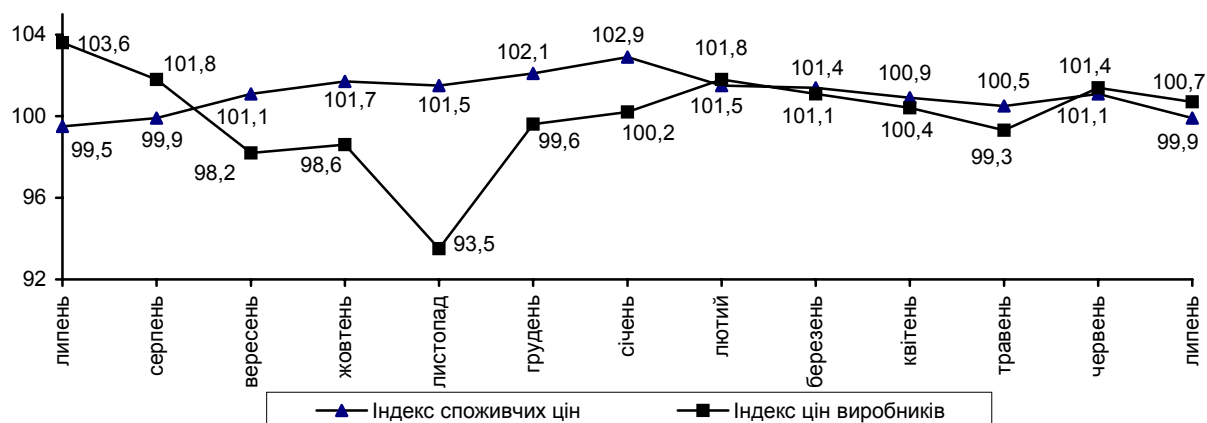
За січень–липень п.р. у переробній промисловості ціни зросли на 6,4%, виробництві й розподіленні електроенергії, газу та води – на 2,9%, добувній промисловості – знизилися на 4,1% .

Індекси цін виробників промислової продукції у 2009р. наведено в таблиці.

	До попереднього місяця				(відсотків)
	квітень	травень	червень	липень	Липень до грудня попереднього року
Промисловість	100,4	99,3	101,4	100,7	104,9
Добувна промисловість	96,5	99,6	100,5	99,1	95,9
добування паливно-енергетичних корисних копалин	99,0	100,3	100,4	97,6	96,3
добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних	94,3	99,0	100,5	100,5	95,5
Переробна промисловість	100,7	100,1	100,8	100,4	106,4
з неї					
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	101,4	102,0	100,7	99,9	112,1
Легка промисловість	101,5	99,4	100,0	100,6	106,2
текстильне виробництво;					
виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	101,4	99,1	100,0	100,8	106,0
виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	101,6	100,1	99,9	100,1	106,2
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	100,9	101,0	100,2	98,9	104,3
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	100,0	99,8	100,0	100,7	105,8
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	103,4	102,2	112,0	101,4	111,5
Хімічна та нафтохімічна промисловість	100,2	97,4	99,2	101,1	112,1
хімічне виробництво	100,5	96,6	99,1	101,2	116,4
виробництво гумових та пластмасових виробів	99,3	99,8	99,3	100,7	100,8
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	100,8	101,2	99,9	100,7	104,8
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	100,2	99,2	99,9	100,6	103,1
Машинобудування	100,2	99,6	98,6	100,0	102,1
виробництво машин та устаткування	100,3	100,5	100,2	100,1	105,5
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	100,8	102,1	100,8	100,2	108,6
виробництво транспортних засобів та устаткування	100,0	98,0	96,7	99,8	97,7
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	100,8	96,0	103,9	102,6	102,9

**Індекси споживчих цін і цін виробників промислової продукції
у 2008–2009 роках**
(у % до попереднього місяця)

Індекс цін на будівельно-монтажні роботи у червні 2009р. становив 100,2%, з початку року – 100,9%.

Підвищення цін (на 1,0–0,1%) у червні відбулося у будівництві об'єктів транспорту та зв'язку, сільськогосподарського призначення, з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, закладів освіти, об'єктів добувної та переробної промисловості.

За січень–червень п.р. найбільше зростання цін (на 2,7–0,9%) зафіксовано у будівництві об'єктів транспорту та зв'язку, з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, житлових будівель, переробної промисловості, закладів освіти. Водночас відбулося зниження цін (на 3,0–0,2%) у будівництві об'єктів добувної промисловості, з надання комунальних та індивідуальних послуг, сільськогосподарського призначення.

Індекси цін на будівельно-монтажні роботи у 2009р. наведено в таблиці.

	(відсотків)				
	До попереднього місяця				Червень до грудня попереднього року
	березень	квітень	травень	червень	
Усього	100,4	99,8	99,7	100,2	100,9
За видами економічної діяльності					
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	99,5	99,7	99,7	100,9	99,8
Добувна промисловість	99,6	99,4	99,2	100,4	97,0
Переробна промисловість	100,2	99,7	99,3	100,1	101,0
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	100,4	100,3	100,2	100,7	102,2
Діяльність готелів та ресторанів	100,8	99,9	99,4	99,9	100,8
Діяльність транспорту та зв'язку	100,4	100,5	100,3	101,0	102,7

	Продовження				
	До попереднього місяця				Червень до грудня поперед- нього року
	березень	квітень	травень	червень	
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	100,7	99,7	99,8	99,9	101,1
Державне управління	100,6	99,5	99,5	99,9	100,4
Освіта	100,2	99,6	99,9	100,7	100,9
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	100,8	99,6	99,4	99,8	100,6
Надання комунальних та індивідуаль- них послуг; діяльність у сфері культури та спорту	99,7	99,6	99,0	99,5	98,2
За типами будівель і споруд					
Будівлі	100,6	99,7	99,7	100,0	100,9
будівлі житлові	100,7	99,7	99,8	99,9	101,1
будівлі нежитлові	100,4	99,6	99,5	100,2	100,5
Споруди	100,1	99,9	99,6	100,5	100,5
транспортні споруди	100,0	99,7	99,3	100,3	99,7
трубопроводи, комунікації та лінії електропередачі	100,5	100,8	100,7	101,2	103,7
комплексні промислові споруди	99,9	99,5	99,2	100,3	99,4
інші інженерні споруди	99,7	99,6	99,0	99,5	98,1

Індекс тарифів на послуги пошти та зв'язку для підприємств, установ, організацій у липні 2009р. становив 100,0%, з початку року – 103,0%.

Індекс тарифів на транспортування вантажів трубопроводами у II кварталі 2009р. становив 81,3%, з початку року – 80,4%.

Індекси тарифів на транспортування вантажів трубопроводами у 2009р. наведено в таблиці.

	(відсотків)		
	До попереднього кварталу		II квартал до IV кварталу попереднього року
	I квартал	II квартал	
Усі вантажі	98,9	81,3	80,4
Нафта	109,6	102,8	112,7
Газ	98,1	79,7	78,2

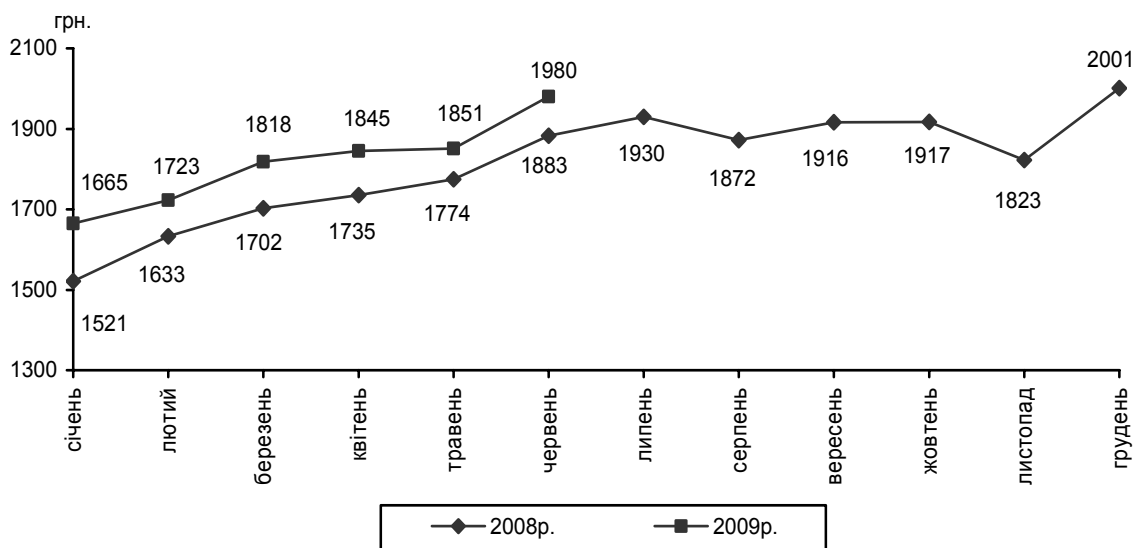
ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

Середньомісячна **номінальна заробітна плата** штатного працівника (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) за I півріччя 2009р. становила 1812 грн. і зросла порівняно з відповідним періодом попереднього року на 6,2%.

Середній розмір номінальної заробітної плати штатних працівників у червні п.р. становив 1980 грн., що у 3,2 раза вище рівня мінімальної заробітної плати (625 грн.).

Порівняно з травнем п.р. розмір заробітної плати зріс у середньому на 7,0%, а з червнем попереднього року – на 5,2%. Нарахування за оплачену годину в червні п.р. зменшилися по відношенню до травня на 2,4% і становили 13,77 грн.

Динаміка середньої заробітної плати

Приріст заробітної плати у червні п.р. був зафіксований у більшості видів економічної діяльності, його темпи коливалися від 1,5% у сільському господарстві, мисливстві та пов'язаних з ними послугах до 24,1% – у працівників освіти. Водночас у рибальстві та рибництві, фінансових установах, готелях та ресторанах заробітна плата зменшилася на 2,1%–5,3%.

Збільшення рівня оплати праці також спостерігалось в усіх видах промислової діяльності і становило 0,2%–10,7%. Виняток становили підприємства з добування паливно-енергетичних корисних копалин, де протягом червня п.р. заробітна плата зменшилася на 0,8%.

Зростання заробітної плати спостерігалось в усіх регіонах і становило від 3,2% у Сумській області до 11,1% у Тернопільській.

Найвищі рівні оплати праці традиційно були відмічені в авіаційному транспорті, фінансовій діяльності, добуванні паливно-енергетичних корисних копалин і виробництві коксу, продуктів нафтоперероблення, де заробітна плата працівників у 1,5–2,6 раза перевищила середній показник по економіці.

Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників у рибаль-

стві та рибництві, текстильному виробництві, виробництві шкіри та виробів зі шкіри, сільському господарстві та мисливстві, обробленні деревини та виробництві виробів з деревини був значно нижчим і не перевищував 65% від середнього показника по економіці.

Дані про розмір заробітної плати за видами економічної діяльності наведено у таблиці.

	Нараховано в середньому на штатного працівника у червні 2009р.					
	за місяць				за оплачену годину	
	у % до				грн.	у % до травня 2009р.
	грн.	травня 2009р.	червня 2008р.			
Усього	1980	107,0	105,2	100,0	13,77	97,6
Сільське господарство, мисливство та пов'язані з ними послуги	1205	101,5	113,3	60,8	7,83	94,5
Лісове господарство та пов'язані з ним послуги	1348	107,9	98,8	68,1	9,16	96,5
Рибальство, рибництво	965	94,7	107,5	48,8	6,71	87,7
Промисловість	2115	104,2	103,0	106,8	14,94	95,5
Будівництво	1535	105,5	78,5	77,5	12,22	94,5
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	1562	103,7	103,5	78,9	11,08	94,3
Діяльність готелів та ресторанів	1293	97,9	103,0	65,3	9,00	90,1
Діяльність транспорту та зв'язку	2365	102,4	107,4	119,4	16,27	95,5
діяльність наземного транспорту	2063	101,0	101,5	104,2	13,99	94,4
діяльність водного транспорту	2307	109,7	116,9	116,5	16,48	99,3
діяльність авіаційного транспорту	5118	99,9	132,3	258,5	34,09	89,3
додаткові транспортні послуги та допоміжні операції	2594	102,6	104,6	131,0	17,82	96,6
діяльність пошти та зв'язку	2221	103,6	116,4	112,2	15,61	95,2
Фінансова діяльність	3922	96,8	105,9	198,1	26,12	86,2
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	2286	108,6	108,5	115,4	15,51	98,3
з них дослідження і розробки	2647	110,9	113,8	133,7	18,02	98,9
Державне управління	2694	108,8	99,8	136,1	17,67	97,8
Освіта	1970	124,1	111,4	99,5	14,69	112,3
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	1409	106,9	113,1	71,2	9,10	97,7
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	1887	110,7	116,2	95,3	13,33	100,6
з них діяльність у сфері культури та спорту, відпочинку та розваг	2003	113,6	118,0	101,1	14,48	102,6

Середній розмір оплати праці в усіх регіонах був вищим за прожитковий мінімум для працездатної особи, разом з тим лише у 5 з них заробітна плата перевищила середню по Україні: у м.Києві – 3283 грн., Донецькій – 2174 грн., Київській – 2078 грн., Дніпропетровській – 2022 грн. областях та м.Севастополі – 1984 грн. Найнижчий рівень заробітної плати, який не перевищував 80% від середнього по економіці, спостерігався у Волинській, Тернопільській та Херсонській областях.

У червні п.р. кожен працівник відпрацював в середньому 126 годин, тобто на 4,1% більше, ніж у травні п.р. Коефіцієнт використання табельного фонду робочого часу становив 78,8%, що менше порівняно з травнем п.р. на 5,8 в.п., порівняно з червнем 2008р. – на 6,0 в.п. Виходячи з обсягів виконаних робіт (послуг) і випуску продукції, завантаження працівників відповідно до встановленої тривалості робочого часу в цілому по економіці становило 95,6% штатної кількості (10,2 млн. осіб), у промисловості – 90,5% (2,6 млн. осіб). Ці показники практично не змінилися порівняно з травнем п.р. (відповідно 95,7% та 89,9%), проте були нижчими, ніж у червні 2008р. (99,8% та 97,0%).

Динаміку показників використання робочого часу характеризують дані, наведені в таблиці.

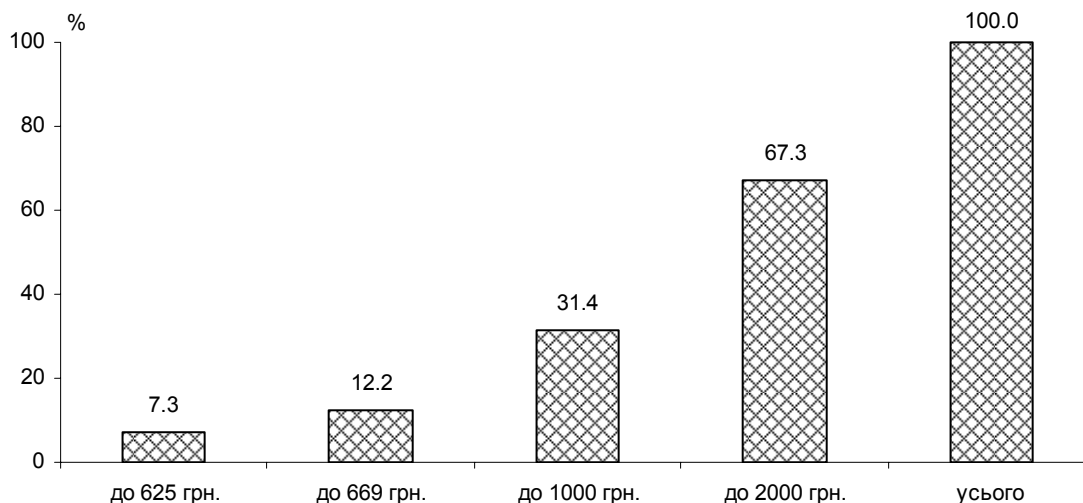
	2009р.		<u>Довідково:</u> червень 2008р.
	червень	травень	
Фонд робочого часу на одного штатного працівника, год.			
табельний	160	143	151
фактично відпрацьований	126	121	128
оплачений	144	131	144
Коефіцієнт використання табельного фонду робочого часу, %	78,8	84,6	84,8

За результатами обстеження підприємств, установ, організацій, серед 10,0 млн. працівників, які відпрацювали 50% і більше робочого часу, встановленого на червень п.р., 0,7 млн. осіб (7,3%) мали нарахування у межах мінімальної заробітної плати. Найбільша частка таких працівників була зайнята на підприємствах видів діяльності з низьким рівнем середньої заробітної плати: у рибному господарстві (кожен п'ятий працівник), а також на підприємствах торгівлі та сільського господарства (кожен шостий працівник). 0,3 млн. працівників, які мали нарахування в межах мінімальної заробітної плати, повністю відпрацювали місячну норму робочого часу.

Загалом у кожного восьмого працівника нарахована заробітна плата не перевищувала прожиткового мінімуму для працездатної особи, у двох третин була нижчою за середній її рівень по країні (1980 грн.). Водночас кожен дев'ятий працівник отримав заробітну плату, яка перевищувала

3500 грн. Переважна більшість таких працівників була зайнята у видах діяльності з високим рівнем оплати праці, зокрема на підприємствах авіаційного транспорту, у фінансових установах, у видобуванні паливно-енергетичних корисних копалин (третина у кожному виді діяльності).

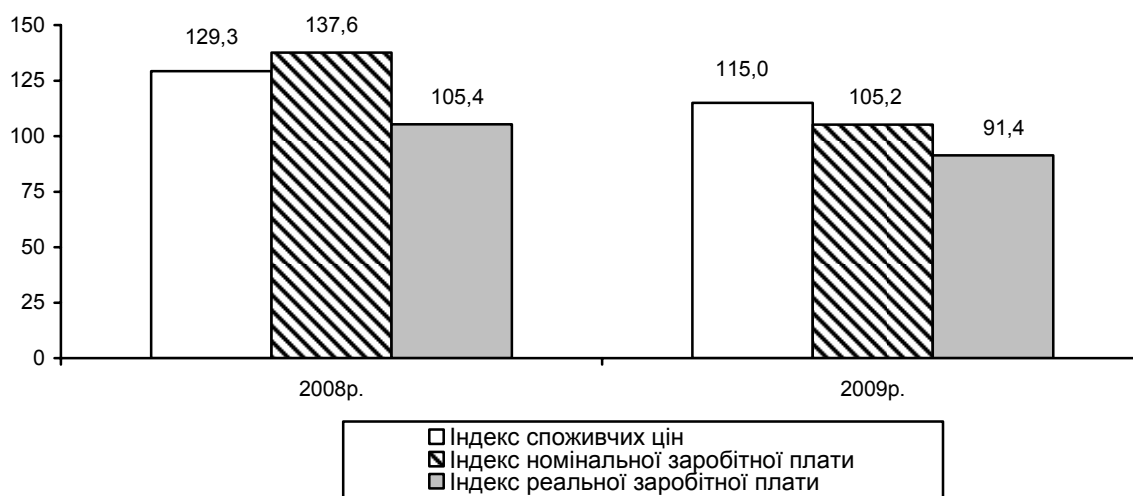
**Розподіл кількості найманих працівників
за розмірами заробітної плати,
нарахованої за червень 2008 року
(кумулятивно)**

Індекс реальної заробітної плати у червні п.р. порівняно з травнем становив 105,8%, а відносно червня 2008р. – 91,4%.

Динаміку реальної заробітної плати відображає діаграма.

**Індекси заробітної плати та споживчих цін
(червень у % до червня попереднього року)**

За останні 12 місяців (відносно червня 2008р.) в усіх регіонах відбулося зменшення реальної заробітної плати, найбільше – у м.Києві (на 12,1%), Донецькій (на 11,9%), Запорізькій (на 11,8%), Дніпропетровській (на 10,8%) областях і Автономній Республіці Крим (на 10,7 %).

Упродовж червня 2009р. загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** збільшилася на 8,8%, або на 131,9 млн.грн., і на 1 липня становила 1,6 млрд.грн., проти 1,2 млрд.грн. на початок року.

Якщо в цілому по економіці обсяг невиключеної заробітної плати на початок липня становив 7,6% фонду оплати праці, нарахованого за червень, то серед видів економічної діяльності він коливався від 0,1% у державному управлінні до 43,8% у рибальстві та рибництві. У регіональному розрізі найвищим рівень такого співвідношення був у Кіровоградській (14,0% фонду оплати праці), Луганській (13,9%) та Донецькій (13,8%) областях, а найнижчим – у Івано-Франківській (2,0%) та Чернівецькій (2,6%).

Як і раніше, основна частка заборгованості на початок липня припадала на підприємства промисловості (56,7%) та будівництва (14,8%).

Збільшення суми боргу спостерігалось у 21 регіоні країни, найсуттєвіше – у Донецькій (на 39,6 млн.грн.), Луганській (на 26,2 млн.грн.), Харківській (на 19,1 млн.грн.), Дніпропетровській (на 11,9 млн.грн.) областях та м.Києві (на 11,1 млн.грн.).

Збільшення загальної суми боргу відбулося здебільшого за рахунок економічно активних підприємств, про що свідчать дані, наведені в таблиці.

	Сума невиключеної заробітної плати на 1 липня 2009р.			
	усього	у т.ч. на підприємствах		
		економічно активних	банкрутах	економічно неактивних
Млн.грн.	1639,2	1154,3	413,8	71,1
У % до				
1 червня 2009р.	108,8	110,6	105,9	97,4
1 січня 2009р.	137,9	151,8	113,0	114,7
Структура боргу	100,0	70,4	25,3	4,3

Упродовж червня п.р. заборгованість працівникам **економічно активних підприємств** збільшилася на 10,6%, або на 110,6 млн.грн., і на 1 червня становила 1154,3 млн.грн.

Серед видів економічної діяльності найвагомніше сума невиключеної заробітної плати зросла у промисловості (на 51,2 млн.грн.) – переважно за рахунок підприємств з добування вугілля, лігніту і торфу, у сфері надання комунальних та індивідуальних послуг, діяльності у сфері культури та спорту (на 15,6 млн.грн.), а також у будівництві (на 14,5 млн.грн.) та на підприємствах транспорту та зв'язку (на 12,3 млн.грн.).

У регіональному розрізі збільшення суми заборгованості економічно активних підприємств спостерігалось у 20 регіонах – від 0,2% у Кіровоградській області до 31,0% у Луганській. Водночас у 7 регіонах зафіксоване зменшення боргу на 2,0–29,2%.

Дані щодо заборгованості працівникам економічно активних підприємств у регіональному аспекті наведено в таблиці.

	Сума несплаченої заробітної плати працівникам економічно активних підприємств на 1 липня 2009р.				Структура боргу, %
	усього, млн.грн.	у % до			
		1 червня 2009р.	1 січня 2009р.	загальної суми заборгованості по регіону	
Україна	1154,3	110,6	151,8	70,4	100,0
Автономна Республіка Крим	33,9	101,4	145,7	45,9	2,9
Вінницька	28,2	102,4	147,6	73,9	2,4
Волинська	20,4	98,0	233,8	92,2	1,8
Дніпропетровська	54,8	117,1	156,2	57,9	4,7
Донецька	219,9	122,3	159,1	61,7	19,0
Житомирська	32,5	96,7	125,5	80,4	2,8
Закарпатська	12,1	120,2	208,5	73,8	1,0
Запорізька	52,7	107,9	146,7	79,8	4,6
Івано-Франківська	5,9	91,6	143,5	71,7	0,5
Київська	40,1	92,6	220,1	86,9	3,5
Кіровоградська	35,3	100,2	143,6	74,1	3,1
Луганська	110,5	131,0	195,4	74,6	9,6
Львівська	62,9	106,9	131,9	81,9	5,4
Миколаївська	17,2	84,9	130,3	49,6	1,5
Одеська	36,6	119,3	160,2	73,1	3,2
Полтавська	21,5	105,1	131,5	66,4	1,9
Рівненська	11,6	102,7	154,7	74,0	1,0
Сумська	34,1	84,1	163,5	60,3	3,0
Тернопільська	5,8	117,2	138,3	43,4	0,5
Харківська	117,5	118,9	121,8	86,4	10,2
Херсонська	23,3	106,5	148,2	79,7	2,0
Хмельницька	11,3	100,8	152,3	48,9	1,0
Черкаська	16,7	117,3	142,8	58,9	1,5
Чернівецька	5,0	104,4	117,0	80,4	0,4
Чернігівська	26,2	107,4	162,2	81,9	2,3
м.Київ	114,8	108,1	149,4	81,0	9,9
м.Севастополь	3,5	70,8	87,7	75,7	0,3

Упродовж червня 2009р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, збільшилася на 12,3% і на 1 липня становила 509,4 тис. осіб, або 4,8% від загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому

2030 грн., що на 2,5% більше від середньої заробітної плати за червень п.р.

Серед регіонів найбільша питома вага працівників, яким не виплачено заробітну плату, зафіксована у Житомирській (12,6% від загальної кількості штатних працівників регіону), Луганській (10,5%), Донецькій (9,8%), Волинській (6,6%) та Чернігівській (6,4%) областях.

Сума заробітної плати, не виплаченої працівникам підприємств-банкрутів, протягом червня п.р. збільшилася на 5,9% і на початок липня становила 413,8 млн.грн. У Хмельницькій та Миколаївській областях частка цих підприємств перевищила 40%, а в Автономній Республіці Крим – половину від загальної суми боргу.

Сума заборгованості на економічно неактивних підприємствах на 1 червня становила 71,1 млн.грн. Якщо в цілому по країні на цю категорію підприємств припадає 4,3% від загальної суми боргу, то ситуація в регіонах значно різниться. Найбільше заборгували своїм працівникам економічно неактивні підприємства Тернопільської області (37% від загальної суми боргу в регіоні), у Дніпропетровській частка таких підприємств становила 10%, а у Львівській та Миколаївській областях по 9%. За видами економічної діяльності більше половини загальної суми боргу цієї категорії підприємств утворено у промисловості та будівництві.

За даними міністерств та інших органів виконавчої влади, по закладах освіти, що знаходяться в їхньому підпорядкуванні, **заборгованість із виплат стипендій та грошового забезпечення студентів, курсантів та учнів** на 1 серпня 2009р. становила 91,4 тис.грн.

У червні 2009р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг отримували** 1,9% сімей країни. Серед регіонів найбільша питома вага сімей, які отримували субсидії, у Кіровоградській, Житомирській та Сумській областях (3,8–3,1%), а найменша – у м.Севастополі, Дніпропетровській та Рівненській областях (0,1–0,5%).

У січні–червні 2009р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг призначено** 473,8 тис. сімей, що становило 86,1% від загальної кількості сімей, які звернулися за субсидіями, з них у міських поселеннях – 343,1 тис. сімей, у сільській місцевості – 130,7 тис. сімей.

Загальна сума призначених субсидій у січні–червні 2009р. становила 40,3 млн.грн., з неї у міських поселеннях – 36,3 млн.грн., у сільській місцевості – 4,0 млн.грн.

Середня сума призначеної субсидії на одну сім'ю в червні 2009р. становила 56 грн.

Сума нарахованих субсидій для відшкодування витрат на житлово-комунальні послуги у січні–червні 2009р. становила 527,3 млн.грн. Перераховано організаціям, що надають сім'ям житлово-комунальні послуги, включаючи погашення заборгованості попередніх періодів, 544,3 млн.грн. (103,2%).

Крім того, 200,0 тис. сімей (73,4% із числа тих, які звернулися) було призначено субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, з них у міських поселеннях – 48,4 тис. сімей, у сільській місцевості – 151,6 тис. сімей.

За січень–червень 2009р. загальна сума субсидій готівкою, призначених сім'ям для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 69,2 млн.грн., з неї у міських поселеннях – 19,2 млн.грн., у сільській місцевості – 50,0 млн.грн.

Середній розмір призначеної у червні 2009р. субсидії цього виду на одну сім'ю становив 353 грн.

У січні–червні 2009р. загальна сума субсидій готівкою, отриманих сім'ями для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 61,3 млн.грн.

У січні–червні 2009р. **населенням країни сплачено за житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 14,3 млрд.грн. (96,5% нарахованих за цей період сум).

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг зменшилась у червні 2009р. порівняно з травнем на 2,0% і на початок липня становила 9048,4 млн.грн., середній термін заборгованості населення за всі послуги склав 3,7 місяця.

У червні 2009р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 31,7% власників особових рахунків, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 27,9%, вивезення побутових відходів – 27,7%, централізоване водопостачання та водовідведення – 22,6%, газопостачання – 22,2%.

РИНОК ПРАЦІ

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій¹ (далі – підприємства) у січні–червні 2009р. становила 10,8 млн. осіб, що на 5,9% менше, ніж у відповідному періоді 2008р.

Упродовж січня–червня 2009р. на підприємства було прийнято 1166,7 тис. осіб, тоді як звільнено 1520,8 тис. осіб (відповідно 10,8% та 14,1% від середньооблікової кількості штатних працівників). Суттєве перевищення рівня вибуття над рівнем прийому зафіксовано у будівництві (на 12,6 в.п.), фінансових установах (на 10,6 в.п.), на підприємствах торгівлі, ремонту автомобілів та предметів особистого вжитку (на 9,2 в.п.), у водному транспорті (на 8,2 в.п.) і на підприємствах більшості видів промислової діяльності, найбільше у виробництві транспортних засобів та устаткування (на 10,3 в.п.), виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції і металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів (на 9,0 в.п.). Слід зазначити, що переважна більшість працівників (81,7%), як і у відповідному періоді 2008р., залишили робочі місця за власним бажанням. У січні–червні з причин скорочення штатів було звільнено 106,8 тис. осіб, або 7,0% вибулих, тоді як у січні–червні 2008р. – 39,7 тис. осіб, або 2,4% відповідно.

У I півріччі п.р. зросли обсяги вимушеної неповної зайнятості. Зокрема, кількість працівників, які працювали у режимі скороченого робочого дня (тижня), збільшилася у 5,5 раза порівняно з відповідним періодом минулого року, кількість працівників, які знаходилися в адміністративних відпустках, – у 3 рази відповідно.

Розміри вимушеної неповної зайнятості у I півріччі 2008–2009рр. характеризують дані, наведені у таблиці.

	Кількість працівників, які з ініціативи адміністрації							
	працювали неповний робочий день (тиждень)				перебували у відпустках			
	тис. осіб		у % до середньооблікової кількості штатних працівників		тис. осіб		у % до середньооблікової кількості штатних працівників	
	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.
Усього	1783,2	319,8	16,5	2,8	216,9	71,0	2,0	0,6
у тому числі								
промисловість	870,4	186,0	29,9	5,7	113,3	46,4	3,9	1,4
будівництво	163,7	26,5	40,2	5,2	41,1	11,7	10,1	2,3
торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	170,6	10,2	19,5	1,1	14,8	1,0	1,7	0,1
діяльність транспорту та зв'язку	297,4	45,8	31,4	4,7	9,8	4,0	1,0	0,4

¹ Тут і далі по розділу без урахування працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців.

Водночас у червні п.р. збереглася тенденція до щомісячного скорочення обсягів вимушеної неповної зайнятості, що намітилася на початку року. Кількість працівників, які перебували у відпустках з дозволу та ініціативи адміністрації, порівняно з травнем п.р. скоротилася на 30,4 тис. осіб (на 7,3%) і становила 383,0 тис. осіб. Найбільше кількість таких працівників зменшилася на промислових підприємствах – на 15,5 тис. осіб, або на 7,5%.

Кількість працюючих у режимі скороченого робочого дня (тижня) у червні п.р. порівняно з попереднім місяцем зменшилася на 30,1 тис. і становила 1,1 млн. осіб (10,3% кількості штатних працівників). Найбільш поширеним такий режим роботи був у Запорізькій області, де в зазначених умовах працював кожний шостий, Дніпропетровській – кожний сьомий, Луганській та Львівській – кожний восьмий працівник.

Реалізація антикризових заходів, спрямованих на подолання безробіття, та сезонний фактор також дещо зменшили напругу на зареєстрованому ринку праці.

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, скоротилася з 671,0 тис. осіб на 1 липня п.р. до 622,1 тис. осіб на 1 серпня п.р.

Офіційного статусу безробітних на зазначену дату набули 97,6% незайнятих громадян, із них 79,7% отримували допомогу по безробіттю. Серед безробітних кожний другий раніше займав місце робітника, кожний третій – посаду службовця, а майже кожний шостий не мав професійної підготовки.

Основні тенденції щодо зареєстрованого безробіття наведено в таблиці.

	Кількість зареєстрованих безробітних			
	на 1 серпня 2009р., тис. осіб	у % до		
		1 липня 2009р.	1 січня 2009р.	1 серпня 2008р.
Безробітні – всього	606,9	92,2	71,8	117,0
з них				
жінки	338,1	93,2	72,7	106,3
молодь у віці до 35 років	236,1	92,1	72,2	132,8
особи, які потребують особливого соціального захисту	108,5	98,0	77,5	106,4
вивільнені з економічних причин	63,0	101,1	206,3	223,9
особи, які проживають у сільській місцевості	223,4	87,8	52,4	86,8

Зниження обсягів зареєстрованого безробіття у липні п.р. є характерною тенденцією для цього місяця та зумовлено сезонною тимчасовою зайнятістю у таких видах економічної діяльності, як сільське господарство, будівництво, торгівля, а також у сфері послуг.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по країні за липень п.р. знизився на 0,2 в.п. і на 1 серпня становив 2,2% населення працездатного

віку. Зменшення показника відбулося в основному за рахунок населення сільської місцевості, серед якого рівень безробіття знизився на 0,4 в.п. та становив 2,7% населення працездатного віку. Серед міського населення він також знизився (на 0,1 в.п.) та становив 1,9% населення працездатного віку.

Невідповідність попиту на робочу силу її пропозиції у професійно-кваліфікаційному та територіальному розрізі зумовлює високий рівень міжрегіональної диференціації безробіття як зареєстрованого, так і визначеного за методологією МОП.

	Кількість зареєстрованих безробітних на 1 серпня 2009р., тис. осіб	У % до			Довідково: кількість безробітних працездатного віку (за методологією МОП), у середньому за I квартал 2009р. ¹	
		1 липня 2009р.	1 січня 2009р.	населення працездатного віку	тис. осіб	у % до економічно активного населення працездатного віку
Україна	606,9	92,2	71,8	2,2	2094,0	10,3
Автономна Республіка Крим	13,7	86,1	52,7	1,1	71,6	8,0
Вінницька	26,3	88,8	63,4	2,8	88,3	12,6
Волинська	16,1	89,9	63,7	2,6	47,7	10,9
Дніпропетровська	44,2	94,8	85,0	2,1	135,6	8,6
Донецька	53,2	93,5	96,8	1,9	223,6	10,9
Житомирська	27,3	94,2	83,0	3,6	72,7	13,0
Закарпатська	16,1	89,2	70,3	2,1	59,5	11,0
Запорізька	28,2	94,3	78,5	2,5	75,5	9,1
Івано-Франківська	22,4	94,2	72,4	2,7	54,4	10,3
Київська	21,0	91,7	76,8	2,0	72,5	9,7
Кіровоградська	17,5	93,1	68,4	2,9	52,0	12,0
Луганська	22,6	90,9	65,1	1,6	93,2	9,1
Львівська	35,2	94,6	83,4	2,3	104,7	9,6
Миколаївська	17,3	90,6	67,0	2,4	58,6	10,8
Одеська	17,6	89,3	58,7	1,2	84,2	8,3
Полтавська	31,0	95,0	73,2	3,5	79,6	12,2
Рівненська	21,4	91,1	67,0	3,1	70,9	14,5
Сумська	22,8	93,0	76,0	3,2	64,3	12,7
Тернопільська	14,9	86,9	45,3	2,3	58,9	13,3
Харківська	34,0	92,9	73,5	2,0	117,9	9,4
Херсонська	9,2	85,5	43,6	1,4	54,8	11,2
Хмельницька	20,6	90,6	61,2	2,6	64,0	11,2
Черкаська	27,6	92,5	73,0	3,6	70,9	12,3
Чернівецька	11,9	91,8	65,2	2,2	40,5	11,5
Чернігівська	21,7	93,4	71,2	3,4	63,9	13,2
м.Київ	10,9	89,3	108,2	0,6	100,8	7,4
м.Севастополь	2,2	103,9	111,6	1,0	13,4	7,8

¹ Дані наведено за результатами вибіркового обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності.

Скорочення обсягів зареєстрованого безробіття у липні п.р. спостерігалось в усіх регіонах країни, крім м.Севастополя. Найбільше зменшення кількості зареєстрованих безробітних відбулося у Херсонській області, в Автономній Республіці Крим та Тернопільській області.

Слід зазначити, що у січні–червні 2009р. середня тривалість зареєстрованого безробіття порівняно з аналогічним періодом 2008р. зменшилась на 1 місяць і на кінець червня п.р. становила 6 місяців. При цьому кількість безробітних, які перебували на обліку державної служби зайнятості більше одного року, за цей період зменшилась на 35,7% та на кінець червня п.р. становила 39,1 тис. осіб, або 5,9% від загальної чисельності зареєстрованих безробітних.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами та організаціями у службі зайнятості, у липні 2009р. зменшилась на 3,8 тис., або на 5,0%, і на кінець місяця становила 72,3 тис.

Кон'юнктура зареєстрованого ринку праці характеризувалась значним перевищенням пропозиції робочої сили над її попитом, про що свідчать дані, наведені в таблиці.

	(на кінець місяця)					
	Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку, тис. осіб		Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць, вакантних посад, тис. осіб		Навантаження незайнятого населення (на 10 вільних робочих місць, вакантних посад), осіб	
	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.
Січень	930,0	691,2	86,5	175,0	108	39
Лютий	924,9	693,6	78,5	182,6	118	38
Березень	897,8	659,6	84,5	194,6	106	34
Квітень	827,4	624,1	85,1	194,7	97	32
Травень	752,0	592,1	85,3	205,6	88	29
Червень	671,0	555,0	76,2	207,2	88	27
Липень	622,1	537,5	72,3	201,8	86	27

Із зазначеної кількості вільних робочих місць (вакансій) майже половина передбачалася для робітників, більше третини – для службовців та кожне шосте вільне робоче місце – для осіб, які не мають професії.

За останніми даними, у загальній кількості вільних робочих місць (вакантних посад) кожне п'яте було на підприємствах переробної промисловості, сьоме – у державному управлінні, кожне дев'яте – на підприємствах торгівлі та ремонту автомобілів, побутових виробів і предметів особистого вжитку.

Наявність структурної диспропорції між попитом на робочу силу та її пропозицією за професіями є чинником, що обмежує можливості працевлаштування безробітних та задоволення потреб роботодавців у працівниках.

Найбільша потреба підприємств була у кваліфікованих робітниках з інструментом (19,2% від загальної кількості вільних робочих місць на кінець червня 2009р.), працівниках найпростіших професій у сфері торгівлі,

послуг, промисловості, будівництва та транспорту (16,9%) і робітниках з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (14,4%).

Порівняно з даними на кінець червня 2008р., скоротилась потреба у робітниках металургійних та машинобудівних професій на 76,8%, у робітниках, що обслуговують машини, та складальниках машин – на 74,3%, у кваліфікованих робітниках з видобутку корисних копалин і на будівництві – на 74,2%, у працівниках найпростіших професій у видобувних галузях, будівництві, промисловості та транспорті – на 66,8%.

Навантаження незайнятого населення, яке перебувало на обліку державної служби зайнятості, на кінець липня п.р. становило 86 осіб на 10 вільних робочих місць (вакантних посад). За регіонами зазначений показник коливався від 7 осіб у м.Києві до 485 осіб в Івано-Франківській області.

	Кількість громадян, не зайнятих трудовою діяльністю, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, тис. осіб		Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць, вакантних посад, тис. осіб		(на кінець липня) Навантаження незайнятого населення (на 10 вільних робочих місць, вакантних посад), осіб	
	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.
Україна	622,1	537,5	72,3	201,8	86	27
Автономна Республіка Крим	14,4	15,1	3,8	8,8	38	17
Вінницька	26,8	24,8	1,4	4,1	198	61
Волинська	16,5	17,6	1,8	4,8	90	37
Дніпропетровська	45,5	28,8	7,5	21,4	61	13
Донецька	54,7	35,1	5,4	24,1	100	15
Житомирська	27,9	23,3	2,2	5,7	125	41
Закарпатська	16,4	17,8	1,0	2,8	164	65
Запорізька	29,0	19,9	1,9	7,8	157	26
Івано-Франківська	22,9	24,1	0,5	1,9	485	127
Київська	21,6	17,3	3,2	8,6	68	20
Кіровоградська	17,8	14,7	1,0	4,0	179	37
Луганська	23,5	22,5	2,3	5,1	103	44
Львівська	36,0	31,5	1,9	4,8	190	66
Миколаївська	17,8	15,4	1,3	3,6	133	43
Одеська	18,0	18,5	2,9	5,8	62	32
Полтавська	31,6	25,0	2,4	8,0	129	31
Рівненська	21,9	23,6	1,3	5,5	163	43
Сумська	23,2	19,2	1,1	3,1	213	61
Тернопільська	15,3	21,3	1,6	3,2	97	67
Харківська	35,0	30,0	3,1	9,6	112	31
Херсонська	9,5	12,8	3,2	7,8	30	16
Хмельницька	21,0	18,6	0,6	1,9	375	98
Черкаська	28,2	21,9	0,6	2,1	482	104
Чернівецька	12,0	13,6	0,6	1,5	200	91
Чернігівська	22,1	19,2	1,8	5,6	124	34
м.Київ	11,2	4,8	16,6	37,3	7	1
м.Севастополь	2,3	1,1	1,3	2,9	18	4

За сприяння державної служби зайнятості у липні 2009р. було працевлаштовано 59,9 тис. осіб, що на 17,0% менше, ніж у червні п.р. Серед працевлаштованих незайнятих осіб жінки становили 48,4%, а молодь у віці до 35 років – 49,9%.

Рівень працевлаштування незайнятих громадян у липні 2009р. порівняно з червнем п.р. зменшився на 0,8 в.п. та становив 7,8%. Зниження зазначеного показника за вказаний період спостерігалось у більшості регіонів країни.

Ситуацію в регіональному розрізі характеризують дані, наведені в таблиці.

	Кількість працевлаштованих у липні 2009р.			Рівень працевлаштування [†] , %		
	тис. осіб	у % до червня 2009р.	у % до липня 2008р.	у липні 2009р.	у червні 2009р.	у липні 2008р.
Україна	59,9	83,0	61,4	7,8	8,6	14,3
Автономна Республіка Крим	2,5	59,7	63,9	12,3	16,7	18,6
Вінницька	2,6	63,9	66,5	8,0	11,0	12,9
Волинська	2,4	101,2	73,6	10,8	9,8	14,4
Дніпропетровська	2,9	93,3	45,0	5,3	5,5	17,0
Донецька	3,9	94,7	58,5	5,8	5,8	14,5
Житомирська	2,0	97,2	60,6	6,0	5,9	11,6
Закарпатська	1,7	93,4	61,5	8,2	8,0	12,7
Запорізька	1,8	70,4	47,3	5,3	6,9	15,1
Івано-Франківська	2,2	89,6	53,0	7,8	8,0	13,7
Київська	1,7	76,6	62,4	6,3	7,6	12,7
Кіровоградська	2,0	92,1	69,9	9,0	9,2	14,8
Луганська	3,0	98,6	73,7	9,9	9,4	14,2
Львівська	3,2	94,3	71,3	7,3	7,4	11,6
Миколаївська	2,4	84,7	88,9	10,5	11,4	13,6
Одеська	1,2	58,8	37,1	5,1	7,7	13,3
Полтавська	2,2	67,6	57,3	5,9	8,1	12,5
Рівненська	2,4	106,4	66,9	8,6	7,5	12,1
Сумська	1,7	101,1	47,8	6,1	5,7	14,7
Тернопільська	2,1	64,3	56,4	10,2	13,2	13,5
Харківська	2,9	66,2	59,9	6,9	9,5	13,0
Херсонська	1,4	65,6	39,5	10,7	13,5	19,7
Хмельницька	3,2	88,9	80,5	11,9	12,2	16,6
Черкаська	2,5	74,3	57,0	7,5	9,2	15,6
Чернівецька	0,7	81,8	42,3	5,1	5,8	10,5
Чернігівська	1,5	99,3	51,4	5,8	5,5	12,6
м.Київ	3,5	112,0	120,8	21,0	18,5	35,5
м.Севастополь	0,3	104,2	100,7	10,1	10,0	18,9

[†] Розраховано як відношення чисельності незайнятих осіб, працевлаштованих державною службою зайнятості, до загальної чисельності осіб, які перебували на обліку впродовж звітного періоду.

У січні–червні 2009р. майже кожний третій незайнятий громадянин отримав роботу в сільському господарстві, мисливстві та лісовому господарстві, кожний п'ятий – на підприємствах торгівлі та ремонту автомобілів, побутових виробів і предметів особистого вжитку, кожний шостий – у переробній промисловості. Разом з тим порівняно з січнем–червнем 2008р. спостерігалось зниження (на 32,4%, або на 187,6 тис. осіб) обсягів працевлаштування незайнятого населення, зокрема на підприємствах переробної промисловості – на 56,3 тис. осіб, торгівлі та ремонту автомобілів, побутових виробів і предметів особистого вжитку – на 50,8 тис. осіб, у сільському господарстві, мисливстві та лісовому господарстві – на 16,1 тис. осіб.

Серед працевлаштованих більше половини зайняли місця робітників, 19,4% – посади службовців, 23,6% – місця, які не потребують спеціальної підготовки.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття у липні 2009р. на допомогу по безробіттю було витрачено 389,2 млн.грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 615,8 тис. осіб. Середній розмір допомоги у липні 2009р. становив 632,10 грн., що незначно перевищує законодавчо встановлений розмір мінімальної заробітної плати (630 грн.).

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

На 1 липня 2009р. в Україні, за оцінкою, проживало 46029,3 тис. осіб. Упродовж січня–червня 2009р. чисельність населення зменшилася на 114,4 тис. осіб, що в розрахунку на 1000 жителів склало 5,0 особи.

Зменшення чисельності населення країни відбулося виключно за рахунок природного скорочення – 121,8 тис. осіб, водночас зафіксовано міграційний приріст населення – 7,4 тис. осіб.

Порівняно з січнем–червнем 2008р. обсяг природного скорочення зменшився на 36,6 тис. осіб, або з 6,9 до 5,3 особи на 1000 жителів. Природне скорочення населення спостерігалось у 24 регіонах країни і тільки у м.Києві, Рівненській та Закарпатській областях зареєстровано природний приріст населення (відповідно 1157, 451 і 364 особи).

Природний рух населення у січні–червні 2009р. характеризувався зростанням народжуваності та зменшенням смертності, а також суттєвим перевищенням числа померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих припадало 67 дітей, які народилися живими.

	Усього, тис.		Січень–червень 2009р. у % до січня–червня 2008р.	На 1000 осіб ¹	
	січень– червень 2009р.	січень– червень 2008р.		січень– червень 2009р.	січень– червень 2008р.
Кількість народжених					
живими	247,8	233,6	106,1	10,9	10,1
крім того, кількість					
мертвонароджених	1633 ²	1566 ²	104,3	6,5 ³	6,7 ³
Кількість померлих	369,6	392,0	94,3	16,2	17,0
у т.ч. дітей віком до					
1 року	2404 ²	2479 ²	97,0	9,3 ⁴	10,4 ⁴
Природне скорочення					
населення	121,8	158,4	76,9	5,3	6,9
Кількість шлюбів	120,4	114,3	105,4	5,3	5,0
Кількість розлучень	68,9	80,6	85,4	3,0	3,5

¹ Тут і далі по розділу показники наводяться в розрахунку за рік.

² Осіб (одиниць).

³ На 1000 народжених живими та мертвими.

⁴ На 1000 живонароджених.

Упродовж січня–червня 2009р. спостерігалася значна диференціація рівня народжуваності: від 8,9 народжених на 1000 жителів у Сумській об-

ласті до 14,6 у Волинській та Рівненській, про що свідчать дані, наведені в таблиці.

Кількість народжених на 1000 жителів, ‰	Регіони з відповідними показниками народжуваності
10,9	Україна
До 9,9	Сумська, Луганська, Чернігівська, Донецька, Черкаська, Полтавська, Харківська
9,9–10,8	Запорізька, Кіровоградська, Вінницька, Миколаївська, Севастополь (міськрада), Дніпропетровська, Хмельницька
10,9–11,8	Херсонська, Тернопільська, Автономна Республіка Крим, Львівська, м.Київ, Житомирська, Київська, Одеська
11,9–12,8	Чернівецька, Івано-Франківська
Понад 12,8	Закарпатська, Волинська, Рівненська

Одночасно із зростанням народжуваності зменшився рівень смертності: з 17,0 померлих на 1000 населення у січні–червні 2008р. до 16,2 – у січні–червні 2009р. Найвищий рівень смертності зафіксовано у Чернігівській області – 20,8‰, найнижчий – у м.Києві (10,6‰).

Кількість померлих на 1000 жителів, ‰	Регіони з відповідними показниками смертності
16,2	Україна
До 15,2	м.Київ, Львівська, Закарпатська, Івано-Франківська, Чернівецька, Рівненська, Волинська, Автономна Республіка Крим, Тернопільська
15,2–16,1	Севастополь (міськрада), Одеська, Харківська
16,2–17,1	Херсонська, Запорізька, Миколаївська, Вінницька, Дніпропетровська
17,2–18,1	Хмельницька, Київська, Донецька, Житомирська, Луганська, Черкаська
Понад 18,1	Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Чернігівська

За шість місяців 2009р. було зареєстровано 1633 мертвонароджені, що на 67 більше порівняно з відповідним періодом минулого року, натоість дітей, померлих у віці до 1 року, було зареєстровано на 75 менше.

Основними причинами смерті дітей віком до 1 року були окремі стани, що виникають у перинатальному періоді, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії, зовнішні причини смерті, хвороби нервової системи, хвороби органів дихання, деякі інфекційні та паразитарні хвороби, що ілюструє наведена нижче діаграма. Залишається високою частка немовлят, причина смерті яких медичними працівниками не була встановлена, – 4,9%.

Структура причин смерті дітей віком до 1 року

Серед причин смерті всього населення України в січні–червні 2009р., як і в січні–червні 2008р., перше місце посідають хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – зовнішні причини смерті.

	Осіб		У % до підсумку		На 100 тис. осіб ¹	
	січень– червень 2009р.	січень– червень 2008р.	січень– червень 2009р.	січень– червень 2008р.	січень– червень 2009р.	січень– червень 2008р.
Усього померлих	369657	392033	100,0	100,0	1617,5	1702,9
у т.ч. від						
хвороб системи						
кровообігу	244289	251968	66,1	64,3	1068,9	1094,4
новоутворень	43389	43699	11,7	11,1	189,9	189,8
зовнішніх причин						
смерті	25030	31925	6,8	8,1	109,5	138,7
із них від						
транспортних						
нещасних випадків	2656	4362	0,7	1,1	11,6	18,9
випадкових утоплень						
та занурень у воду	1337	1505	0,4	0,4	5,9	6,5
випадкових отруєнь						
та дії алкоголю	3374	4727	0,9	1,2	14,8	20,5
навмисних						
самоушкоджень	5050	4751	1,4	1,2	22,1	20,6
наслідків нападу з						
метою вбивства чи						
нанесення ушкодження	1635	1919	0,4	0,5	7,2	8,3

¹ Див. виноску на стор. 83.

Інтенсивність укладання шлюбів у січні–червні 2009р. порівняно з відповідним періодом минулого року зросла з 5,0‰ до 5,3‰ (зазвичай, після високосного року кількість зареєстрованих шлюбів збільшується), а показник розлучень зменшився з 3,5‰ до 3,0‰.

У січні–червні 2009р., як і в січні–червні 2008р., в Україні спостерігався міграційний приріст населення – 7,4 тис. осіб. Міграційний приріст відбувся у 15 регіонах, у 12 регіонах зареєстровано міграційне скорочення.

	Усього, тис.		Січень–червень 2009р. у % до січня–червня 2008р.	На 1000 осіб ¹	
	січень– червень 2009р.	січень– червень 2008р.		січень– червень 2009р.	січень– червень 2008р.
Усі потоки міграції					
число прибулих	240,9	286,9	84,0	10,5	12,5
число вибулих	233,5	279,2	83,7	10,2	12,1
міграційний приріст (скорочення)	7,4	7,7	96,4	0,3	0,4
Внутрішня міграція					
число прибулих	224,4	269,3	83,4	9,8	11,7
число вибулих	224,4	269,3	83,4	9,8	11,7
міграційний приріст (скорочення)	х	х	х	х	х
Зовнішня міграція					
число прибулих	16,5	17,6	93,7	0,7	0,8
число вибулих	9,1	9,9	91,6	0,4	0,4
міграційний приріст (скорочення)	7,4	7,7	96,4	0,3	0,4

¹ Див. виноску на стор. 83.

Більше половини прибулих в Україну зареєстрували своє місце проживання у п'яти регіонах (Одеській області, Автономній Республіці Крим, м.Києві та Донецькій і Харківській областях).

Серед прибулих в Україну у січні–червні 2009р. 81,6% становили іммігранти з країн СНД і 18,4% – з інших країн. Серед вибулих з України 63,1% виїхали до країн СНД і 36,9% – до інших країн.

КРИМІНОГЕННА СИТУАЦІЯ

За повідомленням органів внутрішніх справ, прокуратури та податкової міліції, протягом січня–липня 2009р. зареєстровано 237,6 тис. злочинів, що на 0,6% менше, ніж у січні–липні 2008р., з числа яких 3,7 тис. виявлено податковою міліцією.

Із загального числа зафіксованих органами внутрішніх справ і прокуратури кримінальних проявів 36,3% (на 0,6 в.п. більше, ніж у січні–липні 2008р.) – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 46,2% становили злочини проти власності, 16% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 6% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 5,8% – злочини у сфері службової діяльності, 5,3% – злочини проти життя та здоров'я особи, 4,4% – злочини проти громадського порядку та моральності, 4% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 3,5% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,4% – злочини проти громадської безпеки, 2,5 – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом 7 місяців 2009р. скоєно 1513 умисних вбивств і замахів на вбивство, 437 зґвалтувань і замахів на зґвалтування.

Кількість крадіжок (68,3 тис.) порівняно із січнем–липнем 2008р. збільшилась на 13%, грабежів (16 тис.) та розбоїв (3,2 тис.) відповідно на 5,7% та 10,1%.

Органами внутрішніх справ і прокуратури України за січень–липень 2009р. виявлено 271 організована група та злочинна організація, що скоїли 2775 злочинів, з яких 79,6% (на 3,5 в.п. менше, ніж у січні–липні 2008р.) становили тяжкі та особливо тяжкі.

Найбільше зростання кількості злочинів, скоєних організованими групами та злочинними організаціями, спостерігалось в Автономній Республіці Крим, Закарпатській, Полтавській, Рівненській, Київській та Черкаській областях (відповідно у 2,1 раза; 5,2; 3,5; 2,8; 2,1 та й 2 рази).

Кількість потерпілих від злочинів за січень–липень 2009р. становила 127,8 тис. осіб (на 4,2% більше, ніж у січні–липні 2008р.), з числа яких 37 тис. – жінки, 7,4 тис. – пенсіонери та 6,5 тис. – неповнолітні. Найбільша кількість потерпілих (59%) від крадіжок – 59,4 тис. та грабежів – 15,9 тис. осіб, серед яких кожна третя особа – жінка (23,6 тис. осіб). У дорожньо-транспортних пригодах на території країни постраждало 5,9 тис. осіб, з

яких 22,1% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 3798 осіб, з числа яких 18,1% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 34,5% було вбито.

Із загального числа причетних до злочинів осіб (123,7 тис.), встановлених органами внутрішніх справ, 22,9% раніше вже ставали на злочинний шлях, з яких кожний другий має незняту або непогашену судимість, 16,7% вчинили злочин у групі, 14,9% знаходились у стані алкогольного сп'яніння. З числа виявлених осіб 13,5% – жінки, 6% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчались, становила 66,8%.

Голова Держкомстату

О.Г. Осауленко

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ КРАЇН СПІВДРУЖНОСТІ НЕЗАЛЕЖНИХ ДЕРЖАВ (СНД) У І ПІВРІЧЧІ 2009 РОКУ*

У І півріччі п.р. в економіці більшості країн СНД спостерігалась рецесія. За цей період виробництво валового внутрішнього продукту порівняно з відповідним періодом минулого року в середньому по країнах СНД знизилось на 9% (у І півріччі минулого року порівняно з аналогічним періодом 2007р. – приріст на 8%), виробництво промислової продукції – на 15% (приріст на 6%), перевезення вантажів – на 20% (приріст на 5%), роздрібний товарооборот – на 4% (приріст на 17%).

У середньому по країнах СНД споживчі ціни зросли на 13% (у І півріччі 2008р. приріст становив 17%). Ціни виробників промислових товарів знизились у середньому по країнах СНД на 5% (при збільшенні у І півріччі 2008р. на 28%).

Основні соціально-економічні показники країн СНД у І півріччі 2009 року

(І півріччя 2009р. у відсотках до І півріччя 2008р.)

	Валовий внутрішній продукт (у постійних цінах)	Промислова продукція (у постійних цінах)	Індекси цін виробників промис- лової продукції	Індекси спожив- чих цін	Роздрібний товарооборот (у постійних цінах; за всіма каналами реалізації)
Азербайджан	103,6	101,0	63,7	103,7	108,5
Білорусь	100,3	96,4	118,9	114,6	102,6
Вірменія	83,7	88,5	96,9	102,7	100,0 ¹
Грузія	94,1 ²	...	93,4	102,4	...
Казахстан	95,9 ³	97,3	70,4	108,5	91,4 ⁱ
Киргизстан	100,3	81,1	111,5	112,5	101,6
Молдова	93,1 ²	75,1	96,2	101,1	95,5 ^{1,4}
Росія	86,6 ³	85,2	93,8	113,1	97,0 ¹
Таджикистан	102,8	86,7	87,3	108,8	113,9
Узбекистан	108,2	109,1	...	...	118,3 ²
Україна	79,7 ²	68,9	109,2	117,6	84,8
СНД	91	85	95	113	96

* За даними Міждержавного статистичного комітету СНД.

¹ Без обороту підприємств харчування.

² І квартал 2009р. у % до І кварталу 2008р.

³ Індекс випуску продукції за основними видами економічної діяльності, що обчислюється на основі даних щодо зміни фізичного обсягу виробництва продукції сільського господарства, видобутку корисних копалин, обробної промисловості, виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, будівництва, транспорту, роздрібної та оптової торгівлі (у Казахстані – включаючи зв'язок).

⁴ Торговельні організації.

Основні соціально-економічні показники у червні порівняно із травнем 2009 року

	(відсотків)			
	Промислова продукція (у постійних цінах)	Роздрібний товарооборот (у постійних цінах; усі канали реалізації)	Індекси цін виробників промислової продукції	Індекси споживчих цін
Азербайджан	96,5	100,1	107,1	99,4
Білорусь	100,9	96,2	100,4	100,4
Вірменія	102,0	107,2 ¹	101,8	99,7
Грузія	...	...	101,0	100,0
Казахстан	107,2	100,6 ¹	109,2	100,4
Киргизстан	134,5	112,9	102,0	99,5
Молдова	110,2	100,5 ^{1,2}	101,0	99,7
Росія	104,5	100,2 ¹	102,2	100,6
Таджикистан	105,3	101,1	105,5	100,8
Україна	103,1	101,2 ²	101,4	101,1

¹ Без обороту підприємств харчування.

² Торговельні організації.

Промислове виробництво порівняно з червнем 2008р. у середньому по країнах СНД скоротилось на 12% (у червні минулого року – збільшилось на 2%). Значне скорочення промислового виробництва спостерігалось в Україні (на 27,5%) та Молдові (на 23,2%). Приріст відбувся у Казахстані (на 7%), головним чином завдяки збільшенню видобутку нафти (на 8%), газу (на 9%), випуску готового прокату чорних металів (на 33%), труб сталевих (в 1,7 раза), кислоти сірчаної (на 15%) та деяких інших видів продукції.

Індекси обсягу промислової продукції у I півріччі 2009 року

	(у постійних цінах; відсотків)			
	I півріччя 2009р. до I півріччя 2008р.	червень 2009р. до червня 2008р.	Довідково:	
			I півріччя 2008р. до I півріччя 2007р.	червень 2008р. до червня 2007р.
Азербайджан	101,0	99,8	113,8	114,7
Білорусь	96,4	95,6	113,0	111,8
Вірменія	88,5	83,4	99,8	101,5
Казахстан	97,3	107,0	103,8	104,0
Киргизстан	81,1	86,6	106,0	109,7
Молдова	75,1	76,8	104,6	102,7
Росія	85,2	87,9	105,8	100,9
Таджикистан	86,7	86,0	96,1	103,7
Узбекистан	109,1	...	112,2	...
Україна	68,9	72,5	107,5	105,2

У червні 2009р. порівняно із травнем (як і в травні порівняно із квітнем) у більшості країн СНД був зафіксований приріст промислового виробництва. У середньому в країнах СНД він дорівнював 4% (тоді як у червні минулого року спостерігалось скорочення на 1%). Це можна розглядати як позитивну тенденцію уповільнення темпів рецесії у промисловості країн СНД у цілому.

Індекси промислового виробництва у II кварталі 2009 року

	(у% до попереднього періоду)					
	2009р.			<u>Довідково:</u> 2008р.		
	квітень	травень	червень	квітень	травень	червень
Азербайджан	101,8	103,8	96,5	96,8	105,2	100,8
Білорусь	97,2	101,5	100,9	95,3	110,3	105,0
Вірменія	89,9	107,3	102,0	95,1	101,8	108,0
Казахстан	99,0	100,7	107,2	97,0	99,0	96,2
Киргизстан	113,4	80,5	134,5	97,7	109,5	105,6
Молдова	80,1	109,4	110,2	91,4	97,5	111,5
Росія	91,9	97,9	104,5	95,4	98,1	98,6
Таджикистан	90,1	102,9	105,3	105,2	101,6	104,3
Україна	95,2	101,3	103,1	99,0	102,2	97,5

У I півріччі 2009р. спостерігались різні тенденції у динаміці цін виробників промислової продукції.

Порівняно з I півріччям 2008р. у галузі видобутку паливно-енергетичних корисних копалин ціни знизились в Азербайджані на 51,6%, Казахстані – на 43,9%, Росії – на 30,5% й Україні – на 4,5%. У паливній промисловості Білорусі приріст цін дорівнював 7,4%.

Зниження цін виробників у видобутку металевих руд спостерігалось у Казахстані на 22,6%, Росії – на 16,9% й Україні – на 4,9%.

У металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів дефляція цін виробників зафіксована у Казахстані на рівні 22,9%, Росії – 12,0% та Україні – 4,8%. У чорній металургії Білорусі ціни збільшились на 17,9%.

У виробництві харчових продуктів (включаючи напої) і тютюну у Вірменії та Киргизстані ціни зросли на 0,2%, Казахстані – на 6,3%, Росії – на 8,9%, Україні – на 15%; знизились – в Азербайджані та Молдові – на 7%. У харчовій промисловості Білорусі й Таджикистану приріст цін виробників становив відповідно 17,8% і 4,9%.

Індекси цін виробників промислової продукції

	(відсотків)		
	До попереднього місяця		
	квітень	травень	червень
І півріччя до І півріччя			
Азербайджан			
2008р.	100,8	106,9	107,0
2009р.	99,7	116,6	107,1
Білорусь			
2008р.	102,0	102,2	101,4
2009р.	100,2	99,9	100,4
Вірменія			
2008р.	102,3	102,1	100,4
2009р.	103,9	105,5	101,8
Грузія			
2008р.	103,8	98,9	101,7
2009р.	99,6	99,9	101,0
Казахстан			
2008р.	104,5	108,8	107,3
2009р.	105,9	101,6	109,2
Киргизстан			
2008р.	99,4	100,5	101,1
2009р.	99,1	100,1	102,0
Молдова			
2008р.	99,9	101,6	99,8
2009р.	100,6	101,1	101,0
Росія			
2008р.	104,5	103,5	104,9
2009р.	102,4	100,6	102,2
Таджикистан			
2008р.	99,9	102,8	101,7
2009р.	105,8	107,1	105,5
Україна			
2008р.	106,6	103,7	104,2
2009р.	100,4	99,3	101,4

У галузі текстильного та швейного виробництва ціни підвищились у Казахстані (на 10%), Росії (на 11%) та Україні (на 19%); у Молдові – знизилась на 7,5%. У легкій промисловості Білорусі приріст цін дорівнював 9%, у Таджикистані спостерігалось їх зниження на 1,2%.

У Росії й Україні приріст цін на підприємствах з обробки деревини та виробництва виробів з деревини становив відповідно 2% і 10%; у лісовій, деревообробній та целюлозно-паперовій промисловості Білорусі – 15%.

Ціни у хімічному виробництві Білорусі зросли на 13%, Казахстану – на 23% та України – на 20%; знизилась – у Росії на 2,6%.

Зростання цін виробників спостерігалось у виробництві інших неметалевих мінеральних продуктів в Азербайджані (на 4%), Вірменії (на 9%), Ки-

ргізістані (на 12%), Україні (на 13%); зниження – у Казахстані та Росії (на 6%), Молдові (на 2,5%). У промисловості будівельних матеріалів Білорусі й Таджикистану ціни збільшились відповідно на 21% і 20%.

У Росії й Україні зросли ціни виробників машин та устаткування відповідно на 14% і 18%; електрообладнання, електронного та оптичного обладнання – на 5% і 14%; транспортних засобів та обладнання – на 5% і 15%; у машинобудуванні Білорусі спостерігалось зростання цін на 10%.

У виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води ціни зросли в Азербайджані на 1,4%, Вірменії, Киргизстані та Молдові – на 26–37%, Казахстані, Росії й Україні – на 17–21%. В електроенергетиці Білорусі ціни зросли на 36%, Таджикистану – на 53% через збільшення тарифів на електроенергію.

Видобуток паливно-енергетичних корисних копалин. Порівняно з I півріччям 2009р. на підприємствах з видобутку паливно-енергетичних корисних копалин спостерігалось збільшення обсягів виробництва (у постійних цінах): в Азербайджані – на 2,6%, Казахстані – на 2,9%, у паливній промисловості Білорусі – на 12,4%. Скоротився видобуток паливно-енергетичних ресурсів у Росії (на 2,8%) й Україні (на 4,7%).

У I півріччі 2009р. порівняно з I півріччям 2008р. зберігалась позитивна динаміка видобутку газу в основних країнах СНД, що займаються видобутком (за винятком Росії). Скорочення обсягів видобутку газу в Росії зумовлено зменшенням експорту до країн Євросоюзу та відбору газу до розподільчих мереж України, а також скороченням попиту внаслідок загальноекономічного спаду. Видобуток нафти за цей період в Азербайджані та Казахстані збільшився; в Росії – залишився на рівні минулого року; в Україні – зменшився. Видобуток вугілля зменшився у Казахстані, Росії й Україні.

У червні 2009р. порівняно із травнем збільшився середньодобовий видобуток нафти: в Азербайджані – на 0,8%, Казахстані – на 7%, Росії – на 0,4%; в Україні – не змінився. Газу в Казахстані в середньому за добу в червні було видобуто на 3% більше, ніж у травні; вугілля – в Росії – на 6%, Україні – на 1% більше. Разом із тим в Азербайджані та Росії обсяги середньодобового видобутку газу зменшились порівняно із травнем п.р. на 6%, Україні – на 0,7%; вугілля – у Казахстані – на 40% (через зниження видобутку у 3 рази на шахтах у Павлодарській області внаслідок відсутності попиту).

Видобуток паливно-енергетичних корисних копалин у І півріччі 2009 року

	Нафта, включаючи газовий конденсат			Газ			Вугілля		
	млн.т	у % до І півріччя 2008р.	ДОВІДКОВО: І півріччя 2008р. у % до І півріччя 2007р.	млрд.м ³	у % до І півріччя 2008р.	ДОВІДКОВО: І півріччя 2008р. у % до І півріччя 2007р.	млн.т	у % до І півріччя 2008р.	ДОВІДКОВО: І півріччя 2008р. у % до І півріччя 2007р.
Азербайджан	24,8	102	114	8,8	114	173	–	–	–
Казахстан	36,9	103	107	17,6	104	116	43,4	81	120
Росія	242	100,1	99,4	274	79	102	137	85	106
Україна	2,0	93	97	10,7	104	100	28,2	94	103

Виробництво нафтопродуктів. У І півріччі 2009р. порівняно з відповідним періодом минулого року виробництво автомобільного бензину збільшилось у Білорусі та Росії; дизельного палива – в Україні. Зменшення виробництва найважливіших нафтопродуктів спостерігалось в Азербайджані та Казахстані. Суттєве (у 3,6 раза) зменшення виробництва топкового мазуту в Азербайджані відбулось через зростання використання природного газу. Менше вироблено автомобільного бензину і топкового мазуту в Україні, дизельного палива – в Білорусі та Росії.

Випуск нафтопродуктів у І півріччі 2009 року

	Бензин автомобільний			Дизельне паливо			Мазут топковий		
	млн.т	у % до І півріччя 2008р.	ДОВІДКОВО: І півріччя 2008р. у % до І півріччя 2007р.	млн.т	у % до І півріччя 2008р.	ДОВІДКОВО: І півріччя 2008р. у % до І півріччя 2007р.	млн.т	у % до І півріччя 2008р.	ДОВІДКОВО: І півріччя 2008р. у % до І півріччя 2007р.
Азербайджан	0,6	97	110	1,1	95	106	0,2	28	47
Білорусь	1,8	105	101	3,4	98	103	3,2	102	99
Казахстан	1,2	90	98	2,0	90	105	1,5	93	135
Росія	17,5	102	100,2	32,8	97	104	31,9	100	104
Україна	1,6	92	78	1,9	111	76	1,2	94	65

Виробництво і розподілення електроенергії, газу та води у I півріччі п.р. в усіх країнах СНД відбулось зниження (у постійних цінах): в Азербайджані, Казахстані, Молдові і Росії – на 6–7%, Вірменії, Киргизстані й Україні – на 9–17%; в електроенергетиці Білорусі зниження становило 12,3%, Таджикистану – 7,4%.

Через загальне зниження економічної активності в усіх країнах СНД скоротилось виробництво електроенергії. У середньому по країнах СНД за період, що розглядається, скорочення виробництва електроенергії становило 8%.

Виробництво електроенергії у I півріччі 2009 року

	Млрд.кВт.год	У % до I півріччя 2008р.	<u>Довідково:</u> I півріччя 2008р. у % до I півріччя 2007р.
Азербайджан	9,6	91	97
Білорусь	14,9	85	115
Вірменія	2,8	89	102
Казахстан	38,9	93	107
Киргизстан	5,2	76	89
Молдова	0,6	91	102
Росія	496	94	104
Таджикистан	6,8	96	85
Україна	84,0	84	103

Металургійне виробництво. У I півріччі 2009р. через різке зниження внутрішнього та зовнішнього попиту на металургійну продукцію в усіх країнах, що видобувають металеву руду, спостерігалось зниження обсягів видобутку: в Україні – на 31,4%, Казахстані – на 8,2%, Росії – на 5,5%.

Обсяги металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів (у постійних цінах) у Казахстані становили 90% від рівня I півріччя 2008р., Росії – 74%, Україні – 57%. У чорній металургії Білорусі обсяги виробництва знизились на 2,4%. Випуск готового прокату чорних металів та сталевих труб порівняно з I півріччям 2008р. знизився в Росії на третину, Україні – більш ніж на 40%.

Різке зниження попиту негативно вплинуло і на **машинобудування**. Порівняно із I півріччям 2008р. виробництво машин та устаткування (у постійних цінах) скоротилось у Росії на 34,6% (при цьому ціни виробників на

цю продукцію збільшилися на 14%), Україні – на 47,2% (при зростанні цін виробників на 18%). Виробництво електрообладнання, електронного та оптичного обладнання скоротилось у Росії на 40% та Україні – на 34%; виробництво транспортних засобів і обладнання – відповідно на 39% і 65%. У машинобудуванні та металообробці Білорусі зниження дорівнювало 24,6%.

Від падіння попиту найбільш постраждало виробництво вантажних та легкових автомобілів: у I півріччі 2009р. у Росії воно становило відповідно 27% і 40% від їхнього випуску в I півріччі 2008р., Україні – 15% і 16%. Тракторів у Білорусі вироблено на 67% менше, Росії – на 48%, Україні – на 10% менше.

Хімічне виробництво (у постійних цінах) знизилось у Казахстані на 24,5%, Росії – на 17% й Україні – на 33,5%. У той же час у хімічній і нафтохімічній промисловості Білорусі спостерігалось зростання на 32,4%.

Кризові явища негативно вплинули на випуск основних товарів хімічної промисловості. Порівняно з I півріччям минулого року випуск сірчаної кислоти зменшився в Росії на 22%, Україні – на 57%. У той же час у Казахстані він збільшився в 1,7 раза. Виробництво мінеральних добрив знизилось у Білорусі на 52%, Росії – на 22%, Україні – на 23%, синтетичних смол та пластмас – відповідно на 10%, 10% і 47%. Менше було вироблено шин у Білорусі на 9%, Росії – на 45%, Україні – на 50%.

Виробництво харчових продуктів (включаючи напої) та тютюну (у постійних цінах) у I півріччі 2009р. дещо знизилось у Вірменії (на 3,9%), Казахстані (на 4,1%), Киргизстані (на 2,7%), Росії (на 2,9%), Україні (на 5,8%). У Молдові воно скоротилось на 18,2%, головним чином, через зменшення випуску м'ясної продукції. Обсяги виробництва у харчовій промисловості Білорусі зросли 2,3%, зменшились – у Таджикистані на 14,8%.

Порівняно з I півріччям 2008р. збільшення виробництва м'яса зафіксовано в Азербайджані, Білорусі, Казахстані, Росії й Таджикистані на 6–15%; продукції з незбираного молока – в Азербайджані – на 3%, Росії – на 0,4%, Таджикистані – на 17%; тваринного масла – в Азербайджані – на 0,9%, Білорусі – на 21%; рослинної олії – в Азербайджані – на 31%, Білорусі – на 14%, Киргизстані – на 5%, Росії – на 45%, Україні – на 60%. Збільшено випуск борошна у Вірменії – на 16%, Білорусі – на 2%, Казахстані – на 7%, Киргизстані – на 19%, Росії – на 0,3%, Таджикистані – на 4%; макаронних виробів – у Білорусі – на 16%, Вірменії – на 27%, Казахстані – на 4%, Кир-

гизстані – на 45%, Молдові – на 25%, Росії – на 3%; цукру-піску – у Білорусі – на 23%.

Водночас зменшення обсягів виробництва тваринного масла спостерігалось у Казахстані, Киргизстані, Росії й Україні – на 12–17%, Молдові – на 9%; рослинної олії – у Казахстані – на 6%, Таджикистані – на 28%; борошна – у Молдові – на 7%, Україні – на 10%; продукції з незбираного молока – у Вірменії – на 10%, Казахстані – на 14%; цукру-піску – у Вірменії – на 55%, Казахстані – на 29%, Росії – на 12%.

Виробництво текстильної та швейної продукції і взуття у багатьох країнах СНД скоротилось через спад попиту на тлі зростання цін на ці товари. У Казахстані на підприємствах текстильного та швейного виробництва скорочення обсягів випуску продукції (у постійних цінах) становило 14,8%, Росії – 22,2%, Молдові – 22,8%, Україні – 35,8%; у легкій промисловості Білорусі й Таджикистану – 12%.

Через зниження попиту на тканини з боку швейної промисловості й населення майже в усіх країнах СНД у I півріччі 2009р. суттєво зменшилось їх виробництво. У Білорусі випуск тканин становив 77% від рівня відповідного періоду 2008р., Казахстані – 70%, Киргизстані та Росії – 87%, Україні – 66%. Збільшилось виробництво тканин у Таджикистані на 4%.

Випуск трикотажних виробів у Росії збільшився на 3%, у Білорусі – залишився на рівні I півріччя 2008р.; у Вірменії – зменшився на 34%, Молдові – на 28%, Україні – на 32%.

Через зниження споживчого попиту та обсягів кредитування населення тривало скорочення виробництва багатьох видів **побутової техніки**. Порівняно із I півріччям 2008р. випуск телевізорів у Білорусі скоротився на 32%, Казахстані – на 30%, Росії – на 58%, Україні – на 51%; виробництво холодильників у Росії – на 38%, Україні – на 60%; пральних машин – у Білорусі – на 16%, Казахстані – на 11%, Росії – на 29%, Україні – на 28%.

Тваринництво. У I півріччі 2009р. порівняно із відповідним періодом попереднього року майже в усіх країнах СНД спостерігалось зростання виробництва основних видів тваринницької продукції. У середньому в країнах СНД виробництво худоби та птиці на забій (у живій вазі) збільшилось на 4%, молока – на 0,5%, яєць – на 4% (у I півріччі 2008р. – відповідно на 6%, 1% і 1%).

**Виробництво основних видів тваринницької продукції
у І півріччі 2009 року**

	Худоба та птиця на забій (у живій вазі)			Молоко			Яйця		
	тис.т	у % до І півріччя 2008р.	ДОВІД-КОВО: І півріччя 2008р. у % до І півріччя 2007р.	тис.т	у % до І півріччя 2008р.	ДОВІД-КОВО: І півріччя 2008р. у % до І півріччя 2007р.	млн.шт.	у % до І півріччя 2008р.	ДОВІД-КОВО: І півріччя 2008р. у % до І півріччя 2007р.
господарства усіх категорій									
Азербайджан	147	101	102	701	103	103	614	112	113
Білорусь	641	111	105	3360	106	104	1772	100,8	102
Вірменія	45	96	106	315	90	107	296	119	100,0
Казахстан	668	103	104	2656	102	104	1629	117	108
Киргизстан	155	101	101	607	104	103	186	96	101
Молдова	47	105	73	246	105	83	300	107	84
Росія	4066	106	109	15963	99,5	101	19525	104	98
Таджикистан	47	104	106	257	103	104	89	144	116
Україна	1274	97	103	5664	99,2	96	8080	103	106
у т.ч. господарства населення і селянські (фермерські) господарства									
Азербайджан	127	103	101	694	102	103	326	106	102
Білорусь	69	95	97	541	94	88	641	98	99,3
Вірменія	42	97	103	313	90	107	180	125	116
Казахстан	601	102	104	2567	102	105	683	99	105
Киргизстан	153	102	102	601	104	103	129	105	100,2
Молдова	34	99	67	238	105	83	171	99,6	86
Росія	1526	99,5	100,7	8583	99,2	102	4766	100,2	99,1
Таджикистан	45	106	107	248	105	105	39	104	114
Україна ¹	626	94	96	4512	97	96	3699	102	100,1

¹ Без селянських (фермерських) господарств.

Вантажні перевезення у І півріччі 2009р. помітно скоротилися у зв'язку з рецесією в економіці більшості країн СНД. Підприємствами транспорту (без трубопроводів) у середньому по країнах СНД за цей період було перевезено вантажів на 20% менше, ніж у відповідному періоді минулого року (у І півріччі 2008р. – на 5% більше), **вантажооборот** зменшився на 21% (збільшився на 7%).

Підприємствами транспорту (крім міського електричного і легкового таксомоторного) у І півріччі 2009 року **перевезено пасажирів** у середньому по країнах СНД на 1% менше, ніж у відповідному періоді минулого року (у І півріччі 2008р. – на 2% більше); **пасажирооборот** зменшився на 8% (збільшився на 6%).

Перевезення вантажів і вантажооборот підприємств транспорту¹ у I півріччі 2009 року

(без трубопроводів)

	Перевезення вантажів			Вантажооборот		
	млн.т	у % до I півріччя 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> I півріччя 2008р. у % до I півріччя 2007р.	млрд. ткм	у % до I півріччя 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> I півріччя 2008р. у % до I півріччя 2007р.
Азербайджан	60,9	99,9	105,7	11,4	92,4	102,2
Білорусь	110,1	90,2	107,9	24,4	83,7	107,1
Вірменія	3,1	88,5	94,4	0,4	89,5	107,2
Казахстан	762,3	89,0	103,5	113,4	86,2	109,1
Киргизстан	10,6	106,5	111,3	0,8	92,6	114,3
Молдова	3,3	37,0	114,9	1,1	44,3	113,1
Росія	1367	75,8	104,9	965,0	80,2	107,0
Таджикистан	21,1	109,0	112,8	1,4	112,5	107,0
Україна	243,8	67,6	108,4	108,8	67,1	108,2

¹ В усіх країнах СНД (крім Молдови) з урахуванням обсягів робіт, виконаних підприємствами-фізичними особами; у Молдові, Казахстані та Росії – з урахуванням комерційних перевезень вантажними автомобілями нетранспортних підприємств.

Пасажи́рські перевезення та пасажирооборот підприємств транспорту¹ у I півріччі 2009 року

(без міського електричного і легкового таксомоторного транспорту)

	Перевезення пасажирів			Пасажирооборот		
	млн. осіб	у % до I півріччя 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> I півріччя 2008р. у % до I півріччя 2007р.	млрд. пас.км	у % до I півріччя 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> I півріччя 2008р. у % до I півріччя 2007р.
Азербайджан	506,9	107,5	105,8	8,0	106,5	105,4
Білорусь	667,8	93,2	87,1	7,7	91,4	88,9
Вірменія	101,9	102,2	91,0	1,6	101,4	95,4
Казахстан	3848	108,5	102,9	44,3	105,1	102,5
Киргизстан	235,4	107,4	107,3	3,2	102,7	111,5
Молдова ²	45,1	91,1	105,9	1,2	85,7	110,7
Росія ³	7413	95,3	101,4	189,4	89,3	107,0
Таджикистан	220,2	105,6	110,9	3,5	101,4	122,8
Україна	2233	93,8	105,9	55,0	91,9	106,0

¹ В усіх країнах СНД з урахуванням комерційних вантажних автоперевезень, виконаних підприємствами-фізичними особами; у Казахстані – з урахуванням комерційних перевезень пасажирів нетранспортними підприємствами та підприємствами.

² Січень–травень.

³ Без морського транспорту.

У I півріччі п.р у середньому по країнах СНД порівняно з відповідним періодом минулого року **роздрібний товарооборот** у постійних цінах зме-

ншився на 4%, у червні п.р. порівняно з червнем 2008р. – на 7% (при зростанні у 2008р. на 17% і 16% відповідно). У червні 2009р. порівняно з травнем товарооборот становив 100,3%.

Роздрібний товарооборот у I півріччі 2009 року

(відсотків; усі канали реалізації)

	До I півріччя 2008р.		Червень 2009р. до червня 2008р. у постійних цінах
	у поточних цінах	у постійних цінах	
Азербайджан	112,0	108,5	110,3
Білорусь	116,8	102,6	94,3
Вірменія ¹	99,6	100,0	99,1
Казахстан ¹	95,4	91,4	84,5
Киргизстан	112,7	101,6	107,4
Молдова ^{1, 2}	93,4	95,5	95,5
Росія ¹	108,3	97,0	93,5
Таджикистан	122,6	113,9	112,3
Узбекистан ³	132,2	118,3	...
Україна	99,6	84,8	79,1 ²

¹ Без обороту підприємств харчування.

² Торговельні організації.

³ I квартал.

За підсумками I півріччя 2009р. майже в усіх країнах СНД спостерігається уповільнення інфляційних процесів.

Індекс споживчих цін у I півріччі 2008 та 2009 років

(відсотків)

	Червень до грудня попереднього року		Середньомісячні темпи зростання у I півріччі		I півріччя 2009р. до I півріччя 2008р.
	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	
Азербайджан	114,1	97,0	102,2	99,5	103,7
Білорусь	107,3	107,3	101,2	101,2	114,6
Вірменія	106,8	105,2	101,1	100,8	102,7
Грузія ¹	104,5	101,3	100,7	100,2	102,4
Казахстан	105,7	103,9	100,9	100,6	108,5
Киргизстан	115,2	100,6	102,4	100,1	112,5
Молдова	106,2	98,2	101,0	99,7	101,1
Росія	108,7	107,4	101,4	101,2	113,1
Таджикистан	108,3	102,8	101,3	100,5	108,8
Україна	115,5	108,6	102,4	101,4	117,6

¹ Дані з офіційного сайту Департаменту статистики Мінекономрозвитку Грузії ([www. statistics.ge](http://www.statistics.ge)).

У Вірменії, Грузії, Казахстані, Росії та Таджикистані середньомісячний приріст цін з початку 2009р. був на 0,2–0,8 в.п. нижче, ніж у відповідному періоді 2008р., в Україні – на 1 в.п., у Киргизстані – на 2,3 в.п. В Азербайджані у 2009р. ціни щомісяця знижувались у середньому на 0,5%, тоді як у минулому році – зростали на 2,2%, Молдові – відповідно на 0,3% і 1%; у Білорусі ціни підвищувалися такими ж темпами, як і в I півріччі 2008р.

Темп зростання **номінальної заробітної плати** в червні 2009р. порівняно із червнем 2008р. в Азербайджані становив 120%, Білорусі – 114%, Вірменії – 112%, Казахстані – 108%, Киргизстані – 117%, Молдові – 103%, Росії – 106%, Таджикистані – 125%, Україні – 105%.

Реальна середньомісячна заробітна плата, розрахована з урахуванням індексу споживчих цін, у I півріччі 2009р. в Азербайджані перевищила рівень відповідного періоду минулого року на 15%, Білорусі – на 2%, Вірменії – на 10%, Казахстані – на 3%, Киргизстані – на 5%, Молдові – на 9% і Таджикистані – на 25%; зменшилася у Росії – на 3% та Україні – на 10%.

Мінімальний розмір заробітної плати в країнах СНД у січні–червні 2009р. переглядався у Білорусі, Вірменії, Казахстані, Молдові, Росії й Україні. У червні 2009р. встановлений мінімум заробітної плати в Азербайджані дорівнював 25% середньої номінальної заробітної плати в цілому по економіці, у червні минулого року – 24%, у Білорусі – не змінився і дорівнював 23%, у Вірменії – 29% і 27%, Казахстані – 20% і 17%, Киргизстані – 5% і 6%, Молдові – 21% і 15%, Росії – 23% і 13%, Таджикистані – 20% і 8%, Україні – 32% і 28%.

Динаміка номінальної заробітної плати у I півріччі 2009 року

	(відсотків до попереднього місяця)					
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень
Азербайджан	100,5	100,7	99,7	104,2	98,9	101,3
Білорусь	91,9	98,5	105,6	100,9	101,4	103,6
Вірменія	77,7	104,7	99,5	102,0	99,5	104,0
Казахстан	84,2	100,7	106,7	98,1	100,4	104,6
Киргизстан	69,7	102,7	107,0	100,2	104,4	107,5
Молдова	85,2	99,1	104,4	105,4	98,5	103,6
Росія	79,0	100,1	106,0	99,3	100,0	105,0
Таджикистан	85,5	101,4	108,0	91,3	97,3	107,7
Україна	83,2	103,5	105,6	101,5	100,3	107,0

**Динаміка реальної заробітної плати
у I півріччі 2009 року**

	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень
	у % до попереднього місяця					
Азербайджан	101,1	101,5	100,4	104,4	99,1	101,9
Білорусь	88,3	97,3	105,0	100,5	101,1	103,2
Вірменія	76,8	106,7	98,2	98,8	97,9	104,3
Казахстан	83,9	99,9	105,9	97,4	99,8	104,2
Киргизстан	69,3	102,4	107,4	99,8	104,0	108,1
Молдова	85,3	100,1	105,3	105,1	98,3	103,9
Росія	77,2	98,5	104,7	98,7	99,4	104,4
Таджикистан	85,2	101,1	107,5	91,4	96,5	106,9
Україна	81,1	101,8	104,0	100,6	99,8	105,8
	у % до відповідного місяця 2008р.					
Азербайджан	113,0	116,2	120,6	118,6	116,4	122,2
Білорусь	105,5	102,7	102,4	100,4	101,7	100,1
Вірменія	109,2	115,3	109,9	107,3	108,8	107,8
Казахстан	103,7	104,2	103,4	102,7	101,1	100,3
Киргизстан	104,2	105,5	100,1	102,6	108,8	111,8
Молдова	106,7	109,6	110,4	113,5	110,0	104,2
Росія	101,9	97,6	98,2	95,7	95,7	94,8
Таджикистан	128,1	121,8	127,2	119,8	117,2	117,9
Україна	88,8	86,5	89,7	91,9	90,9	91,4

**Курси валют, встановлені національними
(центральними) банками країн СНД**

(на кінець місяця)

	Червень 2008р.		Червень 2009р.		<u>Довідково:</u> грудень 2008р.	
	за 1 дол. США	за 1 євро	за 1 дол. США	за 1 євро	За 1 дол. США	за 1 євро
Азербайджанських манатів	0,8116	1,2808	0,8041	1,1344	0,8010	1,1292
Білоруських рублів	2125	3345	2837	3979	2200	3077
Вірменських драмів	302,65	476,61	360,06	507,60	306,73	435,00
Грузинських ларі	1,418	2,232	1,658	2,329	1,667	2,365
Казахських тенге	120,74	189,37	150,41	210,81	120,77	170,89
Киргизьких сомів	35,928	56,56	43,281	60,691	39,418	55,479
Молдовських леїв	9,92	15,62	11,24	15,80	10,40	14,74
Російських рублів	23,46	36,91	31,29	43,82	29,38	41,44
Таджицьких сомоні	3,431	5,352	4,400	6,220	3,417	4,587
Туркменських манатів	14250	22357	2,85	...	14250	20178
Узбецьких сумів	1310,0	2029,7	1483,5	2091,7	1393,0	2050,4
Українських гривень	4,85	7,54	7,62	10,67	7,58	10,24

Заборгованість із виплати заробітної плати станом на останню звітну дату збільшилася порівняно із початком року у Вірменії на 9%, Киргизс-

тані – на 6%, у Росії (по галузях, що спостерігаються) – на 3%, Таджикистані й Україні – в 1,4 раза.

Чисельність безробітних за методологією Міжнародної організації праці (МОП), тобто враховуючи чисельність осіб, які шукають роботу самостійно (не звертаючись до служб зайнятості), у I півріччі 2009р. у цілому по країнах СНД, за оцінками, становила близько 11 млн. громадян, або 7,8% чисельності економічно активного населення.

За даними останніх вибірових обстежень робочої сили, загальна кількість безробітних в Азербайджані становила 6,0% чисельності економічно активного населення, Казахстані – 6,6%, Молдові – 7,7%, Росії – 8,3%, Україні – 9,5%¹.

На зареєстрованому ринку праці (за даними служб зайнятості) на кінець червня 2009р. чисельність безробітних у країнах СНД становила 3,2 млн. осіб, або 2,3 % чисельності економічно активного населення.

Рівень безробіття на зареєстрованому ринку праці у I півріччі 2009 року

	(на кінець місяця)					
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень
	тис. осіб					
Азербайджан	44	44	44	44	44	44
Білорусь	41	42	44	44	43	42
Вірменія	76	76	79	81	84	84
Казахстан	57	66	71	87	102	93
Киргизстан	67	68	68	68	68	67
Молдова	23	30	35	36	36	35
Росія	1708	2012	2177	2269	2211	2142
Таджикистан	43	44	45	45	44	...
Україна	901	906	879	809	736	659
	у % до чисельності економічно активного населення					
Азербайджан	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Білорусь	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9
Вірменія	6,5	6,6	6,7	6,6	6,9	7,0
Казахстан	0,7	0,8	0,8	1,0	1,2	1,1
Киргизстан	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Молдова	1,8	2,3	2,7	2,8	2,8	2,7
Росія	2,3	2,7	2,9	3,0	2,9	2,8
Таджикистан	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	...
Україна	4,3	4,4	4,3	3,9	3,6	3,2

У I півріччі 2009р. до служб зайнятості країн СНД у пошуках роботи звернулось близько 5 млн. незайнятих громадян, що на 17% більше, ніж у відповідному періоді 2008р. За звітний період статус безробітного надано

¹ Дані за I квартал 2009р.

71% незайнятих громадян, що звернулися до служб зайнятості; працевлаштовано 62%, направлено на професійне навчання, перепідготовку і підвищення кваліфікації – 7%.

Майже в усіх країнах СНД протягом I півріччя 2009р. спостерігалось зростання кількості працевлаштованих громадян. Це пов'язано з реалізацією антикризових програм з подолання безробіття, а також сезонним чинником. В Азербайджані було працевлаштовано 11 тис. осіб, або 52% загальної кількості незайнятих громадян, що звернулися до служб зайнятості, Білорусі – відповідно 97 тис. осіб і 58%, Вірменії – 4 тис. осіб і 16%, Казахстані – 180 тис. осіб і 81%, Киргизстані – 20 тис. осіб і 48%, Молдові – 9 тис. осіб і 19%, Росії – 2139 тис. осіб і 63%, Таджикистані (у січні–травні) – 11 тис. осіб і 27%, Україні – 391 тис. осіб і 61%.

Чисельність безробітних, що брали участь у громадських роботах¹ у I півріччі 2009 року

	(на кінець місяця, осіб)					
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень
Азербайджан	5	12	77	308	510	347
Білорусь	6192	5862	7724	10517	7078	6467
Вірменія	—	—	—	1528	1779	1101
Казахстан	11098	18750	20907	28586	28557	22775
Киргизстан	1210	955	1899	2588	2898	3248
Молдова	220	425	599	925	876	829
Росія	22640	59024	110199	232980	342521	439833
Таджикистан	52	85	813	560	705	...
Україна	3360	7209	12209	15218	11676	9830

¹ Громадські роботи – тимчасова трудова діяльність, яка оплачується та не потребує попередньої професійної підготовки громадян (наприклад, заготівля, переробка та зберігання сільськогосподарської продукції; благоустрій територій; організація збору та переробки вторинної сировини та відходів; догляд за особами похилого віку, інвалідами та хворими; обслуговування суспільних та культурних заходів – фестивалів, змагань тощо).

На кінець червня 2009р. допомогу по безробіттю в Азербайджані було призначено 6,9% зареєстрованих безробітних, Білорусі – 47,9%, Вірменії – 28,2%, Киргизстані – 3,0%, Молдові – 11,8%, Росії – 84,7%, Таджикистані (на кінець травня) – 4,8%, Україні – 76,0%.

Середній розмір допомоги по безробіттю в червні 2009р. в Азербайджані становив 51,7% середньої заробітної плати, Білорусі – 4,8%, Вірменії – 16,2%, Молдові – 30,5%, Україні – 31,4%.

У січні–травні 2009р. тривало падіння обсягів зовнішньоторговельних операцій країн СНД. Порівняно з аналогічним періодом минулого року в

середньому по СНД обсяг **зовнішньоторговельного обороту** товарами зменшився у поточних цінах на 45% (у січні–травні 2008р. зростання становило 52%), у т. ч. експорт товарів – на 49% (зростання на 56%) та імпорту товарів – на 41% (зростання на 46%).

Зменшення вартісного обсягу експорту відбулося в основному за рахунок падіння середніх цін, імпорту – фізичного обсягу. Середні ціни експорту, за оцінками, у січні–травні п.р. порівняно з рівнем січня–травня 2008р. у країнах СНД зменшились у середньому на 42%, імпорту – на 3%. Фізичний обсяг експорту й імпорту товарів (у постійних цінах) зменшився на 10% і 37% відповідно.

Зовнішня торгівля товарами країн СНД¹ у січні–травні 2009 року

	Січень–травень						(млрд.дол. США)		
							Січень–травень 2009р. до січня–травня 2008р.		
	2008р.			2009р.			абсолютне зменшення		
	у т.ч.			у т.ч.			у т.ч.		
	усього	СНД	інші країни світу	усього	СНД	інші країни світу	усього	СНД	інші країни світу
Зовнішньоторговельний оборот	452,7	101,8	350,9	246,7	56,9	189,8	206,0	44,9	161,1
Експорт	276,5	51,0	225,5	142,2	27,6	114,6	134,3	23,4	110,9
Імпорт	176,2	50,8	125,4	104,5	29,3	75,2	71,7	21,5	50,2
Сальдо торговельного балансу	100,3	0,2	100,1	37,7	-1,7	39,4	62,6	1,9	60,7

¹ Тут і далі дані в цілому по СНД наведені без урахування Туркменістану та Республіки Узбекистан. Інформація по окремих країнах СНД включає обсяги експортно-імпортних операцій з Туркменістаном та Республікою Узбекистан.

Серед країн СНД найбільше зменшення загального обсягу зовнішньоторговельних операцій з товарами спостерігалось в Азербайджані (на 60%), Україні (на 49%), Росії (на 46%), Казахстані (на 41%) та Білорусі (на 40%). У Грузії зовнішньоторговельний оборот зменшився на 37%, Вірменії – на 34%, Молдові – на 31%, Таджикистані – на 27% та Киргизстані – на 20%.

**Загальний обсяг експортно-імпортних операцій товарами країн СНД
у січні–травні 2009 року**

(млн.дол. США)						
	Експорт	У % до січня–травня 2008р.	Імпорт	У % до січня–травня 2008р.	Сальдо торговель- ного балансу	
					2008р.	2009р.
Азербайджан	4591,2	31	2262,0	92	12406,3	2329,2
Білорусь	7240,8	52	10444,0	67	–1730,1	–3203,2
Вірменія	220,1	52	1092,0	70	–1135,7	–871,9
Грузія ¹	408,3	67	1600,9	62	–1986,6	–1192,6
Казахстан	13900,6	50	10761,8	79	14428,1	3138,8
Киргизстан	459,5	92	1114,3	76	–975,0	–654,8
Молдова	473,3	78	1238,1	66	–1286,3	–764,8
Росія	100248,8	52	58357,8	58	89988,5	41891,0
Таджикистан	345,6	56	1053,0	81	–684,4	–707,4
Україна	14362,9	56	16572,6	48	–8806,0	–2209,7
СНД	142251,1	51	104496,5	59	100218,8	37754,6

¹ Дані з офіційного сайту Департаменту статистики Мінекономрозвитку Грузії ([www. statistics. ge](http://www.statistics.ge)).

Майже 58% (у січні–травні 2008р. – 61%) загального обсягу зовнішньо-торговельного обороту країн СНД припадало на експорт товарів і 42% (39%) – на імпорт.

**Обсяг взаємної торгівлі товарами країн СНД
у січні–травні 2009 року**

(млн.дол. США)						
	Експорт	У % до січня– травня 2008р.	Імпорт	У % до січня– травня 2008р.	Сальдо торговельного балансу	
					2008р.	2009р.
Азербайджан	473,0	74	670,5	86	–141,2	–197,5
Білорусь	3187,5	51	6628,2	60	–4769,6	–3440,7
Вірменія	66,3	52	374,4	76	–364,9	–308,1
Грузія	141,8	69	471,6	56	–639,9	–329,8
Казахстан	2515,9	56	4579,0	70	–1993,9	–2063,1
Киргизстан	160,9	63	611,6	74	–565,9	–450,7
Молдова	168,8	70	483,8	72	–429,3	–315,0
Росія	15938,0	54	7363,9	51	15006,9	8574,1
Таджикистан	73,4	90	570,9	74	–694,3	–497,5
Україна	4913,2	53	7521,8	52	–5202,4	–2608,6
СНД	27638,8	54	29275,7	58	205,5	–1636,9

У загальному обсязі зовнішньоторговельного обороту країн СНД з іншими країнами світу в січні–травні п.р. експорт товарів становив 60% (у січні–травні 2008р. – 64%), імпорт товарів – 40% (36%).

**Експортно-імпортні операції товарами країн СНД
з іншими країнами світу
в січні–травні 2009 року**

(млн.дол. США)						
	Експорт	У % до січня– травня 2008р.	Імпорт	У % до січня– травня 2008р.	Сальдо торговельного балансу	
					2008р.	2009р.
Азербайджан	4118,2	29	1591,5	94	12547,5	2526,7
Білорусь	4053,3	53	3815,8	82	3039,5	237,5
Вірменія	153,8	52	717,6	67	–770,8	–563,8
Грузія	266,5	66	1129,3	65	–1346,7	–862,8
Казахстан	11384,7	48	6182,8	88	16422,0	5201,9
Киргизстан	298,6	123	502,7	77	–409,1	–204,1
Молдова	304,5	84	754,3	62	–857,0	–449,8
Росія	84310,8	52	50993,9	59	74981,6	33316,9
Таджикистан	272,2	51	482,1	92	9,9	–209,9
Україна	9449,7	57	9050,8	45	–3603,6	398,9
СНД	114612,3	51	75220,8	60	100013,3	39391,5